

За незалежну, вільну українську науку!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЄВРОПІ

Вісті із Сарселю

Неперіодичний бюлетень Акції—С

Париж—Мюнхен

Вересень 1988

Ч. 31—32

Аркадій Жуковський

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА У СВОЄ 115-ЛІТТЯ КОНТИНУІТЕТ І УСУЧАСНЕННЯ

Цього року НТШ вступає у своє 115-ліття праці в ділянці української культури і науки. При цьому слід пригадати, що НТШ є найстаршою українською науковою установою, яка серед невідрадних обставин переслідування українства у російській імперії, була заснована 1873 року з ініціативи

*проф. д-р Аркадій Жуковський
новообраний голова НТШ в Європі, 25 квітня 1987*

українців з Наддніпрянщини, щоб у Львові, Західній Україні, у дещо свободніших умовах розвивати українську культуру і науку. Особливо в 1893 р. НТШ заходами О. Кониського і В. Антоновича реорганізовано в наукову установу з відповідними секціями на зразок західноєвропейських академій, і під проводом великих особистостей М. Грушевського, І. Франка і В. Гнатюка при кінці XIX — початку XX ст. розбудовано у фактичну (але без статусу) академію наук. Це становище НТШ здобуло собі завдяки згуртуванню добірних наукових кадрів, посиленій праці у спеціалізованих секціях: історично-філософській, філологічній і математично-природописно-лікарській, та ефективній видавничій діяльності. Йдеться про періодичні видання, насамперед про Записки НТШ, та численні монографічні публі-

кації. Більшість видань НТШ трактували українознавчі сюжети з історії, філології, фолклористики, етнографії, економіки, статистики, географії, але також загальної славистики, чи навіть з ділянки точних наук.

За час першої світової війни і згодом під польською окупацією 1919—39 рр. діяльність НТШ дещо сповільнилася. Це також період в якому почала діяти Українська Академія Наук у Києві в 1918 р. і низка інших наукових установ і товариств.

До початку другої світової війни, у 1873—1939 рр., НТШ видало 591 том серійних видань: *Записки, збірники, Звідомлення*; 352 наукових праць і розвідок, підручників, карт; 103 книжки літературного журналу (*Літературно-Науковий Вісник*); 95 книжкових літературних творів, 31 інформаційних видань. У цьому періоді появилися 155 томів загальновідомих *Записок НТШ*. Крім українців членами НТШ були також визначні вчені інших національностей: А. Айнштайн, О. Шахматов, Ф. Корш, А. Мазон, В. Ягіч, О. Пипін, А. Йоффе, Я. Бодуен де Куртене, Л. Нідерле, Т. Масарик, М. Фасмер, А. Пенк, Й. Сташівський, К. Меннінг і багато інших.

Під час другої світової війни большевицька окупація припинила діяльність НТШ, а на його базі 1940 р. було утворено Львівський філіял АН УРСР. Після війни більшість членів НТШ знайшлася на еміграції, і вони 1947 р. на з'їзді у Миттенвальді відновили діяльність краєвого НТШ. З виїздом членів НТШ з Німеччини, у 1951 р. осідком НТШ в Європі став Сарсель біля Парижу, а з 1955 р., крім Європейського, постали автономні краєві НТШ у ЗДА, Канаді й Австралії. Координацію чотирьох НТШ перебрала надбудова — Головна Рада НТШ. Наукову діяльність членів розміщених по різних країнах і континентах координують Секції НТШ: історично-філософічна, філологічна, суспільних наук, хемічно-біологічно-лікарська і математично-фізичних наук.

Після 1947 р., продовжуючи традиційну серію, що почала появлятися 1892 р. НТШ видало 52 томи *Записок НТШ*; останній том носить число 207. Повний список видань, які появилися 1947—1987 дивись:

1) *Ausstellungskatalog der Exilveröffentlichungen, Arbeits- und Förderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften e.V., München 1983, S. 3—44.*

2) *Jahrbuch der Ukrainekunde 1987, Arbeits- und Förderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften e.V., München 1987, S. 290—309.* (У цьому виданні — стор. 285—289 — появилвся теж німецький переклад цієї статті А. Жуковського. Ред. «Віс»).

Європейське НТШ з осідком у Сарселі (Франція) під кермою проф. д-ра В. Кубійовича (помер 2. 11. 1985) крім відповідальності до 1982 р. за Історично-Філософічну Секцію НТШ, завідував Інститутом Енциклопедії Українознавства, який займається виданням *Енциклопедій Українознавства*.

В 1988 р. НТШ у Європі начисляє 25 дійсних членів, 4 члени-кореспонденти і 37 звичайних, разом 66 членів, які перебувають: 25 у Франції, 19 в Німеччині, 9 в Італії, 4 в Англії, 4 в Бельгії, 2 у Швейцарії і по-одному у Австрії, Голляндії й Норвегії. З НТШ у Європі співпрацюють українські вчені також з-поза Європи, особливо в ділянці *Енциклопедій Українознавства*. Довкруги цього великого проєкту, який триває з 1947 р. згуртовано більшість українських науковців у вільному світі, вважаючи його за най-

більше досягнення української еміграції-діяспори після другої світової війни.

У 1983 р. появилвся 9-ий том *Енциклопедії Українознавства*, стор. 3200—3600, що охоплював гасла «Тимофиев Валентин» до «Хмельницький Богдан». У цьому томі знаходяться гасла зв'язані з терміном «Україна», які трактують велику частину українських установ, товариств, політичних, громадських, економічних, культурних, церковно-релігійних, військових організацій. Редакція ЕУ в складі: В. Кубійович — головний редактор, А. Жуковський, І. Кошелівець, В. Маркусь, О. Оглоблин, А. Фіголь, Ю. Шевельов і С. Янів розпочала в 1983 р. і продовжує після смерті головного редактора в 1985 р. працю над 10-им томом, з якого 4/5 вже видано («Хмельницький» до кінця літери «Щ»). Редакція звернула особливу увагу на відповідальні статті «Шевченко Тарас» і «Шевченкознавство», з огляду на те, що їх представляється в Советській Україні деформовано. До закінчення 10-го тому і гаслової ЕУ осталися ще дві літери «Ю» і «Я», над якими саме тепер працює редакція і співробітники.

В окремому томі — 11-му будуть «доповнення», ті гасла, які не встигла редакція написати у свій час, відсилаючи читача за формулкою «дивись доповнення». Тут прийдеється додати деякі гасла, які не були запрограмовані, як також додати про діячів чи установи, які себе проявили після написання відповідних літер.

НТШ разом з Канадським Інститутом Українських Студій (КІУС) та при фінансовій допомозі Канадської Фундації Українських Студій видає англomовну енциклопедію *Encyclopedia of Ukraine*. Дотепер появились два томи: перший в 1984 р. охоплює літери А—F, 952 стор.; другий в 1988 р. літери G—K, 737 стор. Головна редакція першого тому складається з гол. редактора В. Кубійовича та В. Маркуся, А. Жуковського, Ю. Луцького (1977—82) і Д. Струка як членів редакції; у другому томі крім повищих редакцію-редколегію доповнено О. Біланюком, Б. Кравченком, М. Лупулом, С. Яневою (1984—85), а після смерті В. Кубійовича керуючим редактором став Данило Гусар-Струк. Крім цієї вужчої редакції, існують 25 відділів, яких очолюють спеціалісти відповідної ділянки. При англomовній Енциклопедії існує доградчий видавничий комітет, у склад якого входять: А. Фіголь (НТШ), М. Лупул (КІУС) і І. Стасюк (КФУС). Тираж англomовної ЕУ є 10 000 примірників, з чого більшість вже розпродано.

Після закінчення другого тому АЕУ рішено прискішити появу решти трьох томів, які повинні появиться до кінця 1992 року. Для економіки часу редакція працюватиме над всіма трьома томами, які появляться разом при кінці заподаного терміну.

Крім співпраці з КІУС-ом в Едмонтоні НТШ-Сарсель співпрацюватиме з НТШ в Америці над Енциклопедією Української Діяспори (ЕУДі). Поза енциклопедичними проєктами, НТШ у Європі видало низку монографічних творів. Про етнографічну карту Галичини В. Кубійовича вже була мова. У 1985 р. появились спогади В. Кубійовича *Мені 85*, 308 стор. Це останній твір В. Кубійовича, в якому автор, перед відходом у вічність, хотів подати рефлексії про свою титанічну працю, та оцінку своїх співробітників. Це цінна книга про шляхи розвитку української науки та наукових працівників на еміграції, як також про громадську і культурну працю українців під час другої світової війни.

Другою публікацією НТШ в Європі це збірник на пошану Олега Штуля-Ждановича: *Париж Олегові Штулеві*. Видавництво «Українське Слово», Париж 1986, 359 стор. Вступне слово написав В. Кубійович, а про життя і діяльність О. Штуля, довголітнього голови Контрольної Комісії НТШ у Європі подав А. Жуковський. Монографія складається з спогадів про О. Штуля, а в окремій частині подано вибір статей визначного політичного і громадського діяча — О. Штуля.

До 1000-ліття хрищення Руси-України НТШ у Європі підготовляє французькою мовою цикл статей до історії церкви в Україні на основі матеріалів взятих з ЕУ II, як також французький переклад схеми історії Східної Європи М. Грушевського.

Разом з УАПЦ і Академічним Видавництвом ім. П. Белея НТШ в Європі підголовило перевидання *Требника* Петра Могили, монументального твору визначного церковного діяча про обряди Православної Церкви в Україні.

Крім книжкових видань, НТШ у Європі видає свій офіційний *Вісник Наукового Товариства ім. Шевченка в Європі*, який редагує науковий секретар Товариства. Останнім часом появились ч. 22 (травень 1984) і ч. 23 (березень 1987). У *Вістях НТШ в Європі* подані звіти про діяльність Товариства, про видавничу діяльність, про Бібліотеку НТШ у Сарселі та про Історично-Філософічну Секцію НТШ; ця секція адміністративно-організаційно пов'язана з Європейським НТШ.

Другим виданням НТШ в Європі є *Вісті із Сарселю*, що їх редагує А. Фіголь і містить матеріал до історії НТШ у Європі, про працю *Енциклопедії Українознавства*, та про науковий осередок у Сарселі. У цьому неперіодичному бюлетені подані баланси НТШ-Сарсель, видавництва НТШ — «Книга» в Мюнхені та Патронату НТШ Сарсель—Торонто, як також списки фундаторів-меценатів і жертводавців ЕУ. Почавши з 1983 р. появились 5 чисел *Вістей із Сарселю*: ч. 25 (1983—84), ч. 26 (жовтень 1984), ч. 27 (вересень 1985), ч. 28 (липень 1986) і ч. 29—30 (серпень 1987). Разом 407 сторінок цінного документального матеріалу.

*

115 ЛІТ ІСНУВАННЯ Н.Т.Ш. ...

... на тлі подій в сучасній Україні — зобов'язує нас у діаспорі —
доложити усіх старань, щоби забезпечити безперервну працю НТШ-Сарсель у Європі!

*

Після закінчення праці над ЕУ-2, НТШ в Європі має в плані приступити до видання *Енциклопедії України* французькою і німецькою мовами, двома важливими європейськими мовами. Намічується тритомник такого ж формату як і *Encyclopedia of Ukraine*. Для усучаснення української ЕУ, бо деякі статті до неї писалося тому 35 років є проєкт видання скороченої ЕУ у формі *Енциклопедичного Словника України (ЕСУ)*, потрібне видання для діаспори, але також, у міру можливостей, для читача з України. Приступлення до праці над ЕСУ звільнить редакцію ЕУ від за великих додатків до

виданих 10 томів, як також від річників з додатками. Тільки енциклопедичні проекти намічується приблизно на 10-річну працю екіпи людей, що працюватиме в системі НТШ.

Після довголітньої діяльності НТШ під проводом проф. В. Кубійовича і цілої екіпи співробітників, які свою наукову діяльність розпочали ще в Україні, період, який можна назвати періодом Кубійовича, слідує новий період, в якому наукові діячі формувалися вже в діаспорі і мають дещо інший підхід і методи праці, ніж їхні попередники. Все ж таки основна увага для нової екіпи є звернена надалі на наукові потреби сучасної України, тому ж і проєкт ЕСУ. Крім цього, намічено видання чужинецькими мовами, щоб доставляти народам серед яких ми живемо як також для людей українського походження народжених на чужині об'єктивні і перевірені відомості про Україну і про наукові дослідження з різних ділянок українознавства. Це ж і є те, що можна назвати *контингент* і *усучаснення*.

Олекса Білянюк

«І НА СТОРОЖІ КОЛО НИХ ПОСТАВЛЮ СЛОВО»

(Думки в другу річницю смерті сл. п. проф. В. Кубійовича)

У другу річницю нашої втрати — смерті сл. п. Володимира Кубійовича слід звеличати дорогу нам людину, яка все своє життя невтомно боролася за гідність і повноцінність нашого народу. Збросою в руці цієї людини був не меч, а перо; та бойові осяги цього борця оправдують слова Едварда Літтона: „The pen is mightier than the sword” (Перо потужніше за меч). Бо *Енциклопедія Українознавства* та англomовна *Encyclopedia of Ukraine*, що їхню появу ми завдячуємо професорові Володимирові Кубійовичу, є рівновартна многим полкам озброєних воїнів.

А все ж таки, хоч професор Кубійович відсутній фізично, духом він є з нами, а ми з ним. Про це свідчить те, що так багато нас дорожить його світлою пам'яттю.

Щоб гідно звеличати пам'ять професора Кубійовича, добре б застановитися, в який спосіб ми могли б надати цьому звеличання глибокого і тривалого значення. Обмежитись до похвальних слів — не досить. Бо слова — це насіння: їхню вартість пізнається щойно по їхніх плодах. Тому поминімо красномовні похвали і палкі пеани, а подумаймо спільно, якими чинами, якою дією ми найкраще прославимо нашого дорогого сл. п. професора.

Тому що професор Кубійович був людиною глибокої скромності, я не можу уявити собі кращої китиці на його могилу, як нашої щирої і беззастережної постанови присвятити нашій найкращій зусилля справі, якій він віддав львину частину свого життя. Ця справа — це збереження фізичного і духовного існування українського народу.

В умовах, в яких ми живемо у вільному світі, таке завдання може видатися дивним. Ми часто зустрічаємося з американцями, яким важко зрозуміти, як існування цілого 40-мільйонного народу могло б бути загрожене в «мирний час». Мовляв, коли підсоветським українцям не подобається, що кремлівські великодержавні шовіністи цілеспрямовано і невідхильно прямують до перетворення советських народів в один «єдиний-неділимий» ро-

сійськомовний «радянський народ» — чому підсоветські українці не протестують? Якщо на Україні зникають українські школи і українським дітям уже в садочку доводиться говорити по-російському, чому українці не домагаються своїх шкіл?

Дуже часто таке ставлення до советської дійсності не є зумовлене браком доброї волі, але наївним припущенням, що життя на Україні кероване законами, конституцією, загальноприйнятими людськими правилами. Ключ до зрозуміння загрози, яка зависла над Україною полягає в тому, що кремлівські вожді все вважали, і далі вважають, що свідомість повноцінності серед українського народу є небезпечною для їхньої світової великодержави. Тому нашій мові, вірі, традиціям і культурі великодержавні шовіністи записали загибель. З неохитним завзяттям російські шовіністи (і лише шовіністи) та їхні помічники яничари-перевертні здійснюють цей вирок. Архияничар Володимир Щербицький рішуче і недвозначно заявив: «Билі две украинизации, первая в годах 20-их, а вторая в 60-их; но не беспокойтесь, третьей уж никогда не будет». Не зважаючи на «гласність» і «перестройку», великодержавні шовіністи дотримуються напрямних, що їх їм дав Володимир Ілліч Ленін для досягнення їхніх цілей. Ленін казав: «Ми мусимо бути готові вживати обман, підступ, ламання законів, перекручування і затаювання правди. Ми можемо і ми мусимо сіяти серед мас обурення, відразу і ненависть до всіх, що з нами не погоджуються».

Тому немов розпачливий крик з могили, в якій ховають живу ще людину, звучить вірш Василя Симоненка:

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова...
Громотить над світом люта битва
За твоє життя, твої права.

Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи — все одно
Я проллуся крапелькою крові
На твоє священне знамено!

Перед цілим українським народом зависла безпосередня загроза для самого його існування, а що робимо ми тут? Копирсаємося в багажі минулих партійних упереджень, провадимо позакулісові гри, щоб опанувати ту чи іншу установу, очорнюємо тих, що думають інакше, приписуємо темні мотиви людям, про яких нічого не знаємо, безвідповідально кидаємо на нелюбих нам людей оскарження. При цьому кожен хто це робить, горлає на весь світ: «Боже нам єдність подай!»

Чи справді всі ми розуміємо суть правдивої єдності? Чи всі ми усвідомлюємо собі, що єдність — це не одностудність? Що єдність не полягає в тому, щоб усі однаково думали і годилися до найменших подробиць? Така безоглядна «єдність» ніколи не може бути добровільною, а лише вимушеною, як під фашистським чи комуністичним режимом. Там де панує свобода духу, де шануються права людини, там єдність ніколи не означає одностудність, а означає співпрацю і взаємопошану інакодумаючих, яких єднає стремління до спільної великої мети. Для нас цією великою метою є вільна Україна.

На кожному з нас тяжить невідкличний обов'язок віддати для спільної великої мети свої найкращі зусилля. Кожен і кожна з нас повинні вибрати собі шлях, яким ми якнайбільше зможемо причинитися до її здійснення. Шляхи можуть бути різні, та всі вони в більшій чи меншій мірі ведуть до цієї мети, бо до неї спрямували їх ті, що їх вибрали. І навіть коли мені шлях мого сусіда не подобається, я зобов'язаний зберегти до нього пошану. Я можу його переконувати, щоб він змінив свій шлях, але навіть коли мені це не вдасться, я не смію публічно засуджувати його. Така взаємоповага є основою правдивої єдності. Лиш так слід розуміти єдність.

*Останні іменини Володимира Кубійовича 1985
в крузі співробітників і співжителів у сарсельському саду*

Зліва направо: Володимир Годис, Тарас Закидальський, Людмила Кульчицька, Василь Маркус, Кубійович, Ірина Попович, Роман Сенькус, Софія Янів, Осип Хамуляк, Аркадій Жуковський, Іван Охримович.

Щоб говорити більш конкретно, відважуся пригадати, що деякі гасла в «Енциклопедії Українознавства» проф. Кубійовича скритиковали певні кола нашого суспільства. В цьому не було нічого злого, навіть навпаки, коли б критика була конструктивна. Та на запрошення проф. Кубійовича надіслати спростування до цих гасел — критика не відгукнулася, і далі публічно очорнює нашу Енциклопедію. Оце вже не єдність.

Широка і щедра підтримка, що її отримав від українського вільного суспільства проєкт Енциклопедії — виразно і недвозначно свідчить про те, що ми зрозуміли, яку ключову роль відіграє шлях, що його вибрав професор Кубійович. Так як під час війни самих рук не досить, а треба ще зброї, щоб дати відсіч ворогові, так у теперішні т. зв. «мирні» часи не досить наших слів,

а треба обоснованих доказів, щоб довести світові окремішність і повноцінність українського народу. Це зрозумів проф. Кубійович і дав нам у руки основну і необхідну зброю: «Енциклопедію Українознавства» та «Encyclopedia of Ukraine».

Ця енциклопедія — це настільний довідник правди про Україну. Проф. Кубійович саме вибрав цей шлях, а не шлях пропаганди. Енциклопедія допоможе нам ширити правду про Україну, а не «українську правду». Цим дехто і розчарований, бо автори гасел енциклопедії мали виразне завдання не перекручувати фактів «на нашу користь». Бо правда є лише одна. Якби була «українська правда», тоді були б теж «російська правда», «польська правда» та інші «правди» — і не знати якій із них вірити. Дійсна правда стоїть на своїх власних ногах і її не треба роздувати гаслами й емоціями. Вона перетриває все і залишиться правдою. А пропаганда лусне і розвіється. Під цим оглядом ми щасливі: за нами дійсна правда, а як така — вона переможна і вічна. Тому немає жодного сумніву, що скорше чи пізніше вона заторжествує. Цим саме керувався головний редактор наших енциклопедій проф. Кубійович.

Тому для проф. Кубійовича не буде кращого ювілейного дарунку, як наш святковий обіт, наша тверда постанова: у нашому змагу за вільну Україну все і всюди керуватися пошаною до правди, справедливості, людської гідності і до свободи людського духу. Лиш така пошана зробить нас сильними, бо з'єднає усі зусилля, усі підходи до справи, усі творчі сили для того, щоб не дозволити історії нашого народу закінчитися так, як закінчилися історії венеців, етрусків чи хозарів, чийх нащадків багато, та народи зникли.

Не словами, а дією звеличаймо нашого дорогого професора: зосереджено і безперервно, на кожному кроці і при кожній нагоді, причиняймося до ширення правди про нашу історію, наші традиції, про окремішність нашої багатой культури. Ширити перед світом правду про Україну є святим обов'язком кожного і кожної з нас.

Ми вже багато чого досягнули і не лиш у вільному світі, але посередньо — «на нашій не своїй землі». Поява нашої Енциклопедії примусила великодержавних шовіністів дозволити на випуск у світ «Української Радянської Енциклопедії», розпочатої ще в 20-их роках, та друкованої аж після появи нашої Сарсельської ЕУ. Хоч ця советська енциклопедія повна осоружної пропаганди, вона багата на українську термінологію і є важною ланкою у естафеті збереження української мови.

Значні успіхи маємо у вільному світі. Порівняйте лиш гасла про Україну у виданнях «Енциклопедія Бриттаніка» чи «Енциклопедія Американа» з років 1950 і 1980! Із словника «Вебстер Коллегіейт Дікшенері» зникло твердження, що українці це «Літгле Руссіанс», американське бюро паспортів вже призначило країну Ukraine гідною фігурувати країною нашого народження у наших американських паспортах. Чільні газети і журнали «Нью Йорк Таймс», «Тайм», «Нюзвік», «Нешенел джеографік» та інші вже щораз рідше плутають Україну з Росією.

Самі по собі ці зміни не зайшли. Вони зайшли наслідком тисяч, а то і десятків тисяч обдуманих листів і обдокументованих звернень до редакцій, видавництв і до державних чинників.

Та багато ще залишається зробити. В Америці мільйони школярів все ще користуються підручниками, де невігласно плутається історія і географія

Руси-України і Росії. Хоча у найновішому широковживаному Webster's Ninth New Collegiate Dictionary, 1986, вже гарно справлено гасло «Ukrainian», до-недавна було Ukrainian-Little Russian, ви під гаслом Russian ще знайдете: Russian — the three Slavic Languages, of the Russian people including Byelo-russian and Ukrainian.

Щоб подбати, щоб така плутанина не повторилася в наступному виданні, слід писати ввічливі і грамотні листи на адресу: William A .Llewellyn, President and Publisher, Merriam-Webster Inc., 47 Federal St., Springfield, MA 01101. Хоч було зроблено чимало у тій справі, проте у чільному філателістичному довіднику SCOTTS standard Postage Catalog, 1985, Vol. IV., на сторінці 843 ви все ще прочитаєте: (Location of Ukraine) — southwestern Russia, bordering on the Black Sea.

Видавництво SCOTT невідкладно треба засипати ввічливими листами з вимогою усучаснити їхнє знання географії. Адреса видавництва: Bert Taub, Publisher, Scott Publishing Co., 3 East 57-th St., New York, NY 10022 (Tel.: 212 371-5700).

На превеликий жаль, таких прикладів все ще можна наводити безліч. Тому найкращим звеличенням нашого дорогого сл. п. професора буде наше поновлене зусилля активно і безугавно спростувати такі перекирчування: проф. Кубійович дав нам для цього монументальний підручник: «Енциклопедію Українознавства».

Ми є ланкою естафети українського народу на шляху до його державної незалежності, Знаменом, що ми його несемо і яке передамо новій зміні хай буде свобода духа і правда слова, а не загумінкованість і гонитва за матеріальними добрими і вигодами. Ось як висловлює це Ліна Костенко:

Різні бувають естафети.
Міщани міщанам передають буфети,
Заяложені ложки, тупі ножі,
Глупоту свою і думки чужі.

Різні бувають естафети.
Воїни воїнам передають багнети.
Майстри майстрам — свої таємниці,
Царі царям — укази й темниці.

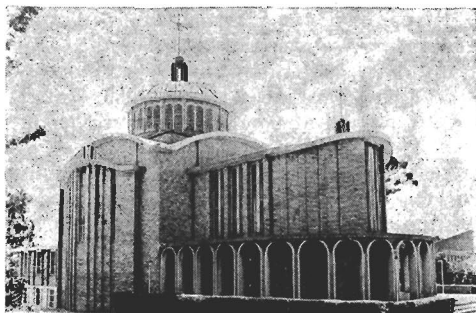
Різні бувають естафети.
Передають поетам поети
З душі у душу,
Із мови в мову
Свободу духа і правду слова,
Не промінявши на речі тлінні —
На славолюбство і на вигоду,
І не зронивши.
Бо звук падіння
Озветься болем в душі народу.

Найкращим дарунком для нашого дорогого професора Кубійовича буде щирий обіт не зронити нашого знамена і гідно передавати з душі у душу свободу духа і правду слова.

(СВОБОДА, Джерсі Сіті — Нью Йорк, ч. 208, 29. 10. 1987)

ХРАМ св. АНДРІЯ в СІДНЕЮ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Храм св. Андрія в Сіднею

Проект церкви виготовив австр. архітект під директивами, що їх подали три укр. інженери: бл. п. інж. Євген Пеленський, інж. Я. Оришкевич-Галицький і інж. Микола Строкон. Розмалювання церкви виконав арт. маляр Мирон Левицький, з Канади.

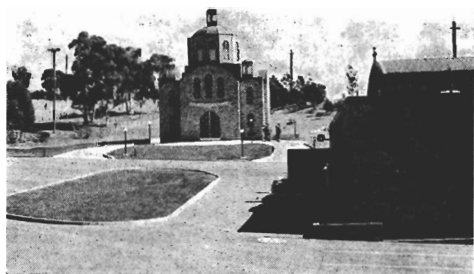
Початки церк. рел. життя українців у Сіднею

Перші укр. поселенці прибули до Сіднею 1948. По рел. обслугу — аж до приїзду наших священиків — зверталися до місцевих рим. кат. священиків. Розвиток рел. життя українців кат. у Сіднею починається 1950 з приїздом о. Миколи Копяківського Ч.Н.І., з Канади. 1952 душпастирем Сіднею був назначений о. д-р Петро Дячишин, з Англії. Тоді відправи для наших мирян відбувалися в рим. кат. костьолах. Отець Дячишин рішив, що громада — біля трьох тисяч укр. католиків — може мати власний храм. Невичерпна динамічна вдача о. Дячишина довела, що 1960 еп. Іван Бучко, Ап. Екзарх, в сослуженні о. П. Дячишина, о. Й. Горчинського і о. І. Шевців, відправили Арх. Сл. Божу на фундаментах майбутньої укр. церкви; а вже 1961 в грудні перша відправа у своїй церкві.

Миряни Сіднею пережили 1962 трагічну смерть першого пароха, о. Дячишина, а п'ять років пізніше помер другий парох, о. Мельник. У жовтні 1967 прибув з Перту, давній сотруди́к, о. Іван Шевців. Зараз о. митрат Шевців є вже майже 20 років парохом Сіднею і його праця у нічому не уступає праці піонерів рел. життя у Сіднею. Сьогодні Храм св. Андрія, будинок школи і залі, парохіяльний дім, монастир СС Василіанок на великій, розкішній і упорядкованій площі є досягненням, яким кожний укр. мирянин Сіднею може тільки гордитися.

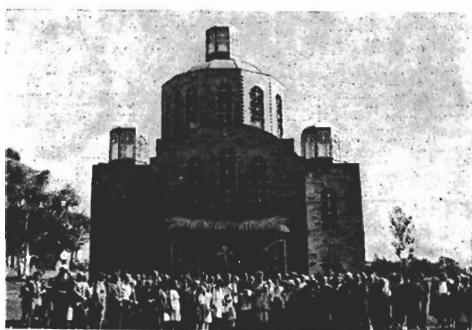
Австралія

ХРАМ-ПАМ'ЯТНИК св. ВОЛОДИМИРА в КАНБЕРРІ у 1000-ліття Хрещення України Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Загальний вид укр. кат. осередка

Храм-пам'ятник у Канберрі, столиці Австралії, рішили побудувати священники УКЦ в Австралії на своїм соборчику 1980. Здійснити задум доручено комітетові під проводом о. митр. Івана Шевцева, пароха Сіднею (300 км. від Канберри). Пляни храму й приналежних будівель (школа-заля і параф. дім) виготовила австрал. архіт. фірма Маннс і Сляй, на підставі проєктів і вказівок буд. комітету. Землю під будову укр. кат. осередку в ділянці Ляйнгам (ок. 2 км. від центру міста) подарував столичний уряд Канберри. Будівельну площу поблагословив Архипастир українців кат. в Австралії, еп. Іван Прашко, в червні 1982, фундаменти будівель в грудні тогож року, а готовий храм в грудні 1983. Кошти будови ок. один мільйон дол. зложили вірні УКЦ з цілої Австралії. Ініціатором і першим жертводавцем був Блаж. Патріярх Йосиф (в часі візиту Канберри 1973

Посвячення Храму в грудні 1983

2.000, а 1982 20.000 дол.). Храм розмальовує у візант.-укр. стилі маєстро Мирон Левицький з Канади.

Усі будівельні спорудження, у підніжжі горбка, творять одну гарну архітектурну цілість, ... а коли Бог поблагословить наші змагання й в Канберрі буде дипломатичне представництво вільної України, то храм цей буде виразом гарячої подяки Богові за політичну незалежність нашої Батьківщини.

✱

Австралія

ЕПАРХІЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

в Австралії, Новій Зеландії і Океанії

Фундатор ЕУ — дол. 700,—

Перші українці почали прибувати до Австралії в 1948 році. Тепер їхнє число оцінюють на 40.000, в тому католиків 25.000. На початках українські католицькі душпастирства були у всіх столичних місцевостях. 1958 створено Апостольський Екзархат, який обіймає Австралію, Нову Зеландію і Океанію (8 парохій, 12 священників). Першим єпископом став о. д-р Іван Прашко.

✱

Австралія

о. ШЕВЦІВ ІВАН

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.079,15

Шевців Іван, укр. кат. священник, «дивізійник», зв. член НТШ з 1964, нар. 1. 11. 1926 у м. Зборів, Галичина. Богословські студії закінчив 1951 у Римі. Від 1959 в Австралії. Основник і редактор місячника «Наша Церква» в Англії (1952-58) і кварталника «Церква і Життя» (1960-67, тепер тижневик) в Австралії. Будівничий церкви в Перті, З.А. і в Канберрі, АСТ. Основник кредитівки «Карпати» в Сіднеї. Статті на релігійні та ін. теми. Митрат, протопресвітер, парох Сіднею, Австралія.

УКРАЇНЬСЬКА КООПЕРАТИВА «ГОВЕРЛЯ»

в Аделаїді, Пд. Австралія

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.189,—

Дирекція «Говерлі» в каденції 1986/87

Зліва на право: сидять — Т. О. Андрушко, М. Кіналь (управитель), Л. Іванів (адвокат), С. Ваврик (інж.), І. Полатайко; стоять — П. Курпіта, Я. Ковальчук, Ю. Соболев (інж.), Ю. Василик, П. Сергійв.

Українське кооперативне життя в Аделаїді існує вже від 1961-го року, коли то з ініціативи колишнього крайового кооператора Тараса Чубатого, 5 листопада скликано Основуючі Збори Кооперативи, при участі 50-ти осіб. Так засновано кооперативу «Наша Майбутність» із обмеженим числом членів, малим капіталом та вузьким полем діяльності. Щойно в 1977 на загальних зборах прийнято назву «ГОВЕРЛЯ», вказуючи пляни дирекції на майбутнє: гін до вершин.

1987 кооператива відзначила 25-ліття своєї діяльності, замітної поступенним розитком: 1962 нараховувала 107 членів з 1.075 австр. фунтів активів. 1971 було вже 311 членів з 115.000 австр. доларів активів, а 10 літ пізніше, 1982 кооператива мала 701 членів з 2.692 міль. дол. активів. В 1987-му році кооператива нараховує 787 членів (на приблизно 4.000 осіб українського походження) з приблизно 5 міль. дол. активів.

За останніх 10 літ, кооператива «Говерля» пожертвувала на різні церк., сусп.-гром. та наукові цілі, понад 69.000 дол. Кооператива є теж власником своєї домівки, вартости яких 160.000 дол. На 1988-ий рік, плянується будова нової домівки (бюджет 380.000 дол.) з метою приєднати нових членів та нести тим членам обслугову в наймодерніших умовах праці, включно з компютерами та плястиковими карточками. Поширюється теж периметер праці на асекурації, подорожні бюро, полагоджування різних задовжень та інше.

Допоможіть завершити Вічний фонд Енциклопедії України!

Австралія

СЕСТРИЦТВО ПОКРОВА МАТЕРИ БОЖОЇ В СІДНЕЙ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.197,20

Управа Сестрицтва 1986

Зліва: сидять — Д. Вітів, Ю. Сенькович — голова, о. парох І. Шевців, А. Сомар, А. Сеньчак; стоять — Р. Смикуліс, Г. Кузьмич, Е. Бутилевич, К. Боднарчук, І. Гаран, А. Веремійчук, Х. Вовк, Д. Спирдз, Г. Тротнар, Ю. Стефанюк, Г. Береговий.

Сестрицтво ПМБ засновано 14. 10. 1972. На підставі окремих статутів і в тісній співпраці з Братством св. Андрія, С-во діє серед жіноцтва парафії, помагає в улаштуванні парафіяльних імпрез, у збиранні фондів на цілі парафії, веде харитативну діяльність тощо.

Австралія

БРАТСТВО св. АНДРІЯ, Сідней, Австралія
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.197,20

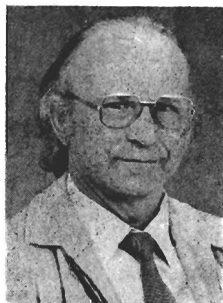

Управа Братства 1986

Зліва: сидять — Д. Сенькович, П. Середюк, о. парох І. Шевців, В. Драбина (голова), Я. Береговий; стоять — М. Смикуліс, П. Мороз, М. Прокопів, Д. Сомар, І. Спирдз, П. Стефанюк.

Братство св. Андрія засновано 15. 12. 1957. Основниками були: (†) о. д-р П. Дячишин і Я. Микитович. На взір історичних Братств, веде свою організаційну й харитативну діяльність на терені великої парафії.

СУДОМЛЯК ТЕОФІЛЬ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Одісея молодого українця

Судомляк Теофіль нар. 22. 2. 1931 в Лопатині, повіт Радехів, Зах. Україна. 1940 дев'ятилітнім хлопцем вивезений з родиною у Сибір, Архангельська обл. Старша сестра загинула під час війни у Львові, молодша померла на Сибірі. Використовуючи можливості виїзду, родина мандрує через Казахстан, Узбекистан у Киргизію і 1953 покидає СРСР, переїжджаючи в Персію. Тут, в Тегерані, вмирає батько. Теофіль з матір'ю й братом, прямує далі через Індію й Мозамбік у Південну Родезію (тепер Зімбабве), де закінчує народню школу. Середньошкільне навчання починає в Лусака (теп. стол. Замбії), а технічну школу закінчує вже на дальшому етапі мандрівки в Танзанії (дав. Танганьїка). 1950 емігрує до Австралії й поселяється в Аделаїді, П.А. Тут вивчає українську мову й бере живу участь у громад. житті. На вечірніх курсах, вивчає електроніку й з 1964 по нині працює в цій ділянці в одній з лабораторій Аделаїдського ун-ту. Поза тим працює: у Комітеті для визнання української мови матрикуляційним предметом у австр. навчальній системі; в льокальному Комітеті українських радіопередач (перший голова) і в Т-ві градуатів. Займається збіркою матеріалів про українських студентів на австралійських ун-тах; є ініціатором і координатором записів спогадів свідків голоду 1932-34 рр.; слідкує за матеріалами з українською тематикою в австр. пресі, співпрацюючи в цьому з управою СОУА (Союзу Укр. Орг. Австр) тощо. Є головою стейтового Комітету проти знеславлення українців і представником Фундації українознавчих студій на Монаш ун-ті в Мельборні. Є меценатом цих останніх студій, як теж подібних студій на Макворі ун-ті в Сідней.

Не забувайте подати своєчасно зміну Вашої адреси!

Австралія

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В АВСТРАЛІЇ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Крайова Пластова Старшина 1984—86

Зліва направо: сидять — Р. Олесницький, Л. Цюрак, О. Голубович — голова, К. Качмарська, Т. Прадун; стоять — М. Лапка, В. Лаба, М. Ковальчук, В. Дніпровий, З. Калинюк, П. Миронюк, О. Слободян, В. Шепетюк, Б. Лєсів, О. Судомляк.

З 1948 почали прибувати до Австралії укр. поселенці, між ними по-важне число пластунів. Гуртуючись, вони творять перші пластові з'єднання в більших містах Австралії (Сідней, Мельборн, Аделаїда). Пл. сен. Р. Олесницький, уповноважений Гол. Пл. Старшини на Австралію, покликав до життя Тимчасовий Пластовий Провід, заходом якого скликано в 1951 Перший Крайовий З'їзд в Сіднею. Від того часу регулярно відбувалися КП З'їзди. Головні пластові осередки це: Аделаїда, Брізбен, Канберра, Мельборн і Сідней. КПС, при співпраці місцевих Станиць, організує цілий ряд крайових і міжкрайових пластових зустрічей. Остання така ЮМПЗ відбулася 1986 в Аделаїді на пл. оселі «БЕСКИД», з участю 500 учасників, в цьому числі: 3 — з Німеччини, 4 — з Америки, 16 — з Канади, решта з усіх осередків Австралії. Ця ЮМПЗ була зорганізована для вшанування 75-літнього ювілею Пласту.

Австралія

проф. д-р КОРИТНИК ВСЕВОЛОД

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Австралія

інж. ОЛЕСНИЦЬКИЙ РОМАН М. А. і інж. ЛІДІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.148,—

Олесницький Роман М. А., інж.-ел., нар. 24. 7. 1913 в Чорній, Польща. Середню освіту добув у держ. гімназії в Івано-Франківську, вищу на Львівській Політехніці. У студентському віці, активний в т-ві укр. студ. Політехніки «Онова», в видавництві «Вогні», в проводі нелегального Пласту, в орг-ції молодіжних таборів, доросту Рідної Школи тощо. В часі війни, був ст. викладачем фізики на Ветеринарному Ін-ті у Львові, інженером і директором «Львівської Електромережі», керманичем Відділу Молоді УЦК і старшиною Української Національної Армії (УНА). 1948 емігрує до Австралії, поселяється в Аделаїді, а з 1955 до 1970 неповноетатний лектор Аделаїдського ун-ту. З 1977 на пенсії. Основник Пласту в Австралії, член його крайових і станичних проводів, як теж крайових і стейтових управ НТШ, двох комбатантських орг-цій та деяких сусп.-гром. товариств. Організатор збірок на ЕУ, УВУ, і КоДУС. Одружений з Лідією Кос, товаришкою з Політехніки й до-воєнного Пласту, дочкою д-ра Осипа й Лідії з Копистянських Кос. Обое виховали п'ять синів, даючи всім високу освіту.

Коритник Всеволод, біохемік, дослідник пістряка, нар. 21. 4. 1929 на Чехословаччині в родині емігрантів, батька київлянина й матері кубанської козачки. Середню освіту добув у Чехословаччині й Німеччині. 1949 емігрував до Австралії і тут на ун-ті в Аделаїді добув вищу освіту з науковими ступенями: бакалавра хемії в 1953, д-ра філософії (органічна хемія) в 1957 і д-ра прикладних наук в 1973. В часі студії був одним з основників і першим головою укр. студентської громади. 1957 одружується з Оленою Козак. Рік пізніше переїздить до США, де спочатку працює в Пирдю ун-ті асистентом проф. Герберта Бравна (згодом лавреата Нобеля), а 1960 в дослідному Розвел Парк Меморіал Ін-ті в Воффало, Н.Й., в якому залишається до смерті. Помер 31. 10. 1985, залишаючи дружину й трое дітей — Наталку, Христину й Петра. Похований на укр. цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Посмертну фундацію зложила сестра, д-р Наталія Барров, з чоловіком д-ром Грагамом Барров, в Аделаїді, П. А.

Австралія

КОСТЕЦЬКИЙ СЕРГІЙ і о. МИКИТЮК ЛУКА ВОЛОДИМИР

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Костецький Сергій, нар. 25. 1. 1910 в Соколові, біля Нового Санча (Лемківщина), син Теофіля і Степанії Мартинець. Гімназію закінчив 1928 у Станиславові. Студент Львівської Політехніки; пластовий і студентський діяч. В'язень советських тюрем, загинув серед незнаних обставин під час німецько-советської війни 1941 року.

о. Микитюк Лука Володимир, нар. 28. 10. 1899 в Коломиї, Галичина, в родині Ігнатія й Ігнатії Вудзанівської. Гімназію закінчив у Коломії 1917. Учасник 1-ої світової війни, жовнір Укр. Галицької Армії (УГА). Після студій теології в Станиславіві висвячений 1923 на священника. 1923-34 катехит у Кутах на Гуцульщині, опісля в Станиславіві (укр. гімназія), там теж ректор Малого Семінаря; обдарований проповідник, церковний і політичний діяч. Загинув у Чорному Лісі біля Станиславова в квітні 1944.

Посмертну Фундацію ЕУ в пам'ять загиблих братів зложили: Любов Костецька-Микитюк і Ярослав Микитюк з Нортгему в Зах. Австралії.

Австралія

Ф О К Ш А Н ВАСИЛЬ і СТЕФАНІЯ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.197,—

Фокшан Василь, торг. і кооп. працівник, нар. 11. 11. 1919 в с. Стецева, Івано-Франківська обл., в родині заможних, нац. свідомих селян. 1940 арештувало його НКВД під заміном приналежності до ОУН і вивезло на Далекий Схід. Перейшов ціле воєнне пекло як червоно-армієць, нім. полонений, «доброволець» козачих частин... і 1945 опинився в Німеччині. Там одружився із Стефанією Шуст і 1949 виїмігували до Австралії. Аж до пенсійного віку працював як керівний службовець гол. залізничного уряду стейту Вікторія в Мельборні.

Взірцевий член укр. спільноти, активний у громад., політ. і культ. житті. Заснував і до смерті провадив Укр. Висилкову Книгарню і був представником збуту ЕУ на Австралію. Помер 28. 4. 1986, а його дружина Стефанія 21. 4. 1987; обоє поховані на кладовищі Фовкнер у Мельборні.

Австралія

д-р ДОБРОТВІР ДМИТРО
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Добровітвір Дмитро, лікар, нар. 1. 3. 1901 в с. Шили, Збаражського повіту, Зах. Україна, в учительській родині. По скінченню середньої школи зголосився добровольцем до Укр. Січових Стрільців, та брав участь у Визвольних Змаганнях. По війні емігрує до Чехословаччини і там кінчає медичні студії в Празі. В 30-их роках вертається до дому і одружується з учителькою Катериною зі Скварковських, в Тернополі. Поновив медичні студії і працював лікарем в Тернополі, а відтак окружним лікарем в Бережанах. 1949 виїжджає до Австралії. Тут знову мусів поновити мед. студії і працював лікарем при міністерстві шкільництва Стейту Вікторії. Помер 15. 5. 1975 в Мельборні.

Посмертну фундацію ЕУ зложив син інж. Микола Добровітвір.

*

Австралія

д-р МИКИТОВИЧ МАРКО
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Микитович Марко, лікар, нар. 1957 в Канберрі, Австралія. Медичні студії закінчив 1987 на Сіднейському ун-ті. Працює в шпиталі в Канбері, спеціалізуючись в радіології. Активний член Українського Лікарського Т-ва Австралії вже від студентських часів. Бувший репрезентант стейту Н.П.В. в гокею.

Австралія

«РОЗРАДА» — Т-во ПЕНСІОНЕРІВ у МЕЛЬБОРНІ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Група активних членів Т-ва 1988

Зліва направо — сидять: І. Умриш, І. Бучма, М. Цюпак, Євгенія Булка — голова, А. Ганенко, П. Цюпак; стоять: А. Волошин, К. Боднарчук, В. Кунь, А. Мужик, А. Брошак, П. Герчук.

«Розрада», т-во укр. пенсіонерів засноване при укр. кат. катедрі в Мельборні. Цілі т-ва визначені його назвою: дати членам життєрадісну, творчу товариську атмосферу і можливості активно співдіяти в розбудові укр. сусп. життя в діаспорі. Крім льокальних ініціатив т-во докладає по змозі не одну «цеглину» до будови різних фондів у Австралії й поза нею: будова храму-пам'ятника 1000-ліття хрещення Руси-України в Канберрі, потреби СКВУ, фонд Вл. Патріярха, «Вічний фонд ЕУ» тощо.

Австралія

мгр. МЕНЦІНСЬКИЙ ЮРІЙ БОГДАН
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Менцінський Юрій Богдан, фармацевт, нар. 10. 6. 1936 у Львові. Під час війни родина емігрувала до Німеччини, згодом до Перту в Австралії. Закінчив фармацевтичні студії, поселився в Сіднею, де провадить власну аптеку. Одружений з Олею Гаврилів. Активний в гром. житті, між ін. СУМ (голова осередку Сідней), Рада поневолених народів, голова Комітету «Хочемо мати Юрія Шухевича в Австралії» тощо.

Австралія

СОЮЗ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ — (СУА)

Відділ в Нобл Парку, Вікторія

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Управа Відділу 1988

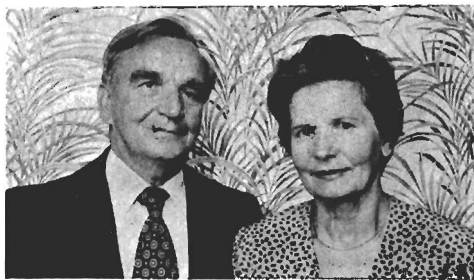
Зліва направо — сидять: Т. Селеба, Т. Сліпецька, Б. Коваленко — голова, Р. Гілюта; стоять: С. Опар, Е. Дорник, А. Кіяшка, В. Кузик, М. Ройтаровська, О. Денис; відсутні: О. Шеремета, С. Козак

СУА — Відділ в Нобл Парку, Вікторія, засновано 1973. З того часу по сьогодні очолює Відділ як голова Боженна Коваленко. Більшість членів управи також працюють ще з 1973; на тепер число членів 52. Відділ репрезентує укр. жіноцтво й традиції, фінансово допомагає укр. шкільництву й науковим установам в Австралії тощо.

Австралія

д-р ЗАВАДА ІВАН і АНТОНІНА

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Завада Іван, юрист, нар. в Зах. Україні, чл. НТШ і УММАН, культ. і гром. політ. діяч. Активний в НТШ і для ДЦ-УНР в Австралії. Автор: дослідної праці «Ризький договір і Україна», наук. і публіцист. розвідок. Антоніна, з дому Радавська, нар. 1922 на Холмщині. Пережила втрату родичів від партизанів. Провадила діточі садки дома і на еміграції.

Австралія

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АВСТРАЛІЇ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Крайова управа НТШ в Австралії 1986

Зліва: Г. Малецька, проф. Е. Сенета, д-р Р. Микитович (голова), інж. М. Малецький, інж. М. Мандрик; бракують: д-р І. Гордієв (заст. голови), д-р І. Гавришкевич, д-р М. Павлишин, інж. А. Турчик.

Наукове Т-во ім. Шевченка в Австралії засновано 1950 в Сіднею за ініціативою пок. д-ра Євгена Ю. Пеленського — дійсного члена й члена управи т-ва ще у Львові. Під цю пору в Австралії діють 4 Осередки Праці, в яких приблизно 80 членів, поміж ними 5 дійсних.

*

Австралія

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ

1-ої ДИВІЗІЇ У.Н.А. В АВСТРАЛІЇ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Крайова Управа Братства кол. вояків 1-ої Дивізії У.Н.А. об'єднує всі діючі стейтові станції Братства в Австралії. У час збіркової Акції-С-85 діяла управа обрана Крайовим З'їздом у Мельборні в 1953, яка мала свій осідок у Аделаїді. Зусиллями тої управи видано ювілейний альманах «За Свій Рідний Край» і переведено збірки на фонд оборони доброго імені українців (коло 13.000 дол.) і на СКВУ (560 дол.). В днях 28-го й 29-го липня 1984 відзначено 40-літню річницю бою під Бродами окремим Крайо-

Десятый том ЕУ/2 одержує лишень той, хто за нього заплатив!

СТАНІЦЯ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1 У.Д.У.Н.А.

в Аделаїді, П.А.

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Управа Станиці 1988

Зліва направо — сидять: М. Кіналь, М. Висоцький — голова, М. Добриденко; стоять: С. Трушкевич, П. Курпіта, Л. Бойчук, Т. Андрушко.

Станиця Братства 1. У. Д. У.Н.А. в Аделаїді П.А. заснована 21. 1. 1952. Зараз у Станиці 50 членів. Діяльність здебільшого харитативна: передовсім — фінансова допомога дивізійникам-інвалідам, вдовам і сиротам по колишніх дивізійниках; даліше — допомога на вдержання стрілецьких могил у Австрії й Італії і на будову нових пам'ятників для українських воїнів. Станиця жертвувала також на різні церк., рел., культ., гром., молодечі орг-ції і інституції. З ініціативи Станиці побудовано пам'ятник «Борцям за волю України» біля церкви св. Покрови на передмістю Аделаїди

Зліва направо — сидять: Т. Андрушко, М. Кіналь — голова, М. Добриденко; стоять: П. Курпіта, М. Висоцький.

вим З'їздом і врочистим концертом. З нагоди того ювілею, як теж відвідин Аделаїди головою СКВУ, жертвувано по 500 дол. на фонд ЕУ і на потреби СКВУ.

Австралія

ЧОРНИЙ КОСМИН і МСТИСЛАВА-ЙОАННА

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Чорний Космин, син Антона і Теодори з Чихарівських, нар. в с. Бобулинці, повіт Бучач, Зах. Україна. Студіював ветеринарію на УТГІ (у Мюнхені), а ботаніку на ун-ті Аделаїда, куди приїхав у березні 1949. По приїзді до Австралії працював як залізничний службовець на різних постах. 1965 перенесений на працю в держ. Гербарій як «технічний офіцер». З нагоди 150-ліття Півд. Австралії появилася 1986 4-томово праця «Флора Південної Австралії», в якій К. Чорний був співробітником. Мстислава-Йоанна з дому Крущевська, нар. 27. 4. 1933 в Копичинцях, Зах. Україна. 1940 вивезена з родиною на Сибір, звідкіля через Узбекистан, Каспійське море, Персію, Карачі і Східню Африку приїхала 15. 2. 1950 до Австралії. 1. 3. 1952 вийшла заміж. Середню освіту закінчила в Африці, а вищі мистецькі студії в Аделаїді. 1962 почала працю як учителька мистецтва в середній школі, а від 1968 є лектором школи «Норт Аделяїда Скул оф Арт». Мала 12 сольо-вистав своїх праць і брала участь в багатьох спільних виставках в Австралії й поза нею. Написала й ілюструвала книжку «Дізайн». — Мляють трое дітей: Святослав — артист-дизайнер, Маруся — учителька і молодша Люба — студентка ун-ту.

✱

Австралія

КАРМАЗИН АННА (НУНА)

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

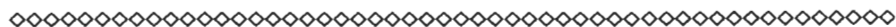
БАЙГЕРИЧ АНАСТАЗІЯ

Фундатор ЕУ — дол. 600,—

Байгерич Анастасія, з дому Черень, нар. 10. 2. 1919 в с. Терлиці, повіт Ярослав, Галичина, в родині Олексі і Марії, з дому Шевчук. 1937 виїхала до сестри до Франції, де 1943 вийшла заміж за Дмитра Байгерича. 1950 емігрувала з родиною до Австралії. Після 42 років шлюбного життя відійшла у вічність 28. 10. 1985. Залишила: мужа Дмитра, двох синів — Ярослава і Івана, та 6 онуків; в Україні дві сестри і брата, що їх 1945 вивезли більшовики за Збруч.

Посмертну фундацію ЕУ в пам'ять дружини як не в'янучий вінок на могилу зложив муж Дмитро (див. фундатор-меценат ЕУ, «Вісті із Сарселю», ч. 28, стор. 70).

БІБЛІОТЕКА НТШ-САРСЕЛЬ

одержала наступні книжки від авторів, видавництв і приватних осіб, за що складає щире подяку усім жертводавцям.

Мартінес Сієрра Грегоріо. *Колискова пісня*. Драма у двох діях і (одній) інтермедії. З еспанської мови переклав Микола М. Палій. Буенос-Айрес, В-во Юліяна Середяка, 1987, 86 стор.

Джуджар Юрій. *Католицька Церква візантійсько-слов'янського обряду в Югославії*. Рим, Записки ЧСВВ, 1986. 200 стор.

Кармазин з Микитовичів Анна (Нуна), нар. 16. 4. 1911 у Львові, померла 25. 12. 1983 в Австралії. Активна громад. діячка на рідних землях і на еміграції в Австрії (Гогенемс) та Австралії (Сідней). Співосновниця СУА та його довголітня голова Сіднейського осередку та стейтової управи НПВ. Довголітня секретарка: СУОА, ОУКОА та кат. церк. Братства в Сіднею. Ентузіастична членка-солістка світських та церковних хорів у Львові та на еміграції.

Посмертну фундацію ЕУ зложив брат, д-р Роман Микитович.

Австралія

ФЕДОРУК ГРИГОРІЙ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.048,50

Федорук Григорій нар. 21. 7. 1923 в Затурцях на Волині. В наслідок воєнних дій був змушений залишити рідні землі. По закінченні війни емігрує до Австралії й поселяється в Аделяїді, П.А. Тут довгий час працює лаборантом при стейтовому уряді постачання води аж до часу відходу на пенсію. Фундатор т-ва Приятелів Творчости М. Зерова в Австралії, Добродій Фундації Українознавчих Студій в Австралії, довголітний спонзор студіюючої молоді в Бразилії, та щедрий жертводавець на церковні й наукові цілі.

*

Австралія

ІНЖ. БУЛКА ЯРОСЛАВ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Булка Ярослав, інж. хемік, нар. 16. 6. 1906 в с. Григорів, пов. Рогатин, Галичина. Студіював у Граці (Австрія) і у Львові. Як хемік працював у лабораторії рафінерії нафти в Бориславі. 1949 переїхав з родиною до Австрії, а звідти до Австралії, де працював по своєму фаху. Ревний працівник на гром. і культ. полі; член НТШ в Австралії. Ентузіяст і вчитель нар. танків. Помер 9. 11. 1963 в Мельборні.

Посмертну фундацію ЕУ вплатила дружина Євгенія.

Австралія

д-р ЛЯХОВИЧ ТЕОДОСІЙ і ВЯЧЕСЛАВА
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.148,50

Ляхович Теодосій, гімназійний учитель, нар. 12. 5. 1903 в родинній по-сілості б. Львова. Закінчив Акад. гімназію, а опісля студії германістики в Грацу, Австрія. Докторат філософії здобув на Львівському ун-ті. Учителю-вав у прив. гімназії в Чорткові, з якої звільнено його 1933. До Австралії приїхав 1950 і вів тут культ.освіт. працю в гром. і церк. житті. Постійно працював в укр. та 18 років у австр. школах. Співробітник збірника «Укра-їнці в Австралії» та в ЕУ. Основоположник осередку НТШ у Вікторії; після смерти д-ра Івана Рибчина, голова крайової управи НТШ. Помер 2. 5. 1975.

*

Австралія

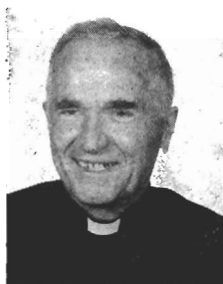
інж. БОМБА ІВАН
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Бомба Іван, інженер, нар. 4. 11. 1917 в Терпилівці, пов. Збараж, Га-личина. Після 2-го року фіз. мат. факультету почав студії інженерії на Львівському ун-ті й закінчив їх на Політехніці в Мюнхені. 1948 емігрував до Австралії, де від початку свого побуту працював по своїй професії. 1950-54 співорганізатор Укр. Т-ва інженерів в Австралії, а з 1973 по сьогодні голова цього ж т-ва. Активний по широкий гром. лінії своєї професії, між ін. у Кваліфікаційній Комісії для емігрантів, у мистецькому оформлен-ні УКЦ в Лідкомбі б. Сіднею тощо.

Австралія

о. ШПИТКОВСЬКИЙ ІГОР Ю.
Фундатор ЕУ — дол. 688,50

о. Шпитковський Ігор Ю. нар. 21. 2. 1915 у Львові в священничій родині о. Станислава і Антоніни, з роду Лагола. По закінченні середньо-шкільного навчання, поступає на теологічні студії в Львівську Богословську Академію, закінчуючи їх 1938. 16-го жовтня цього ж року Слуга Божий митр. Андрей Шептицький висвячує його на священника й згодом відряджує в Канаду, де о. Ігор провадить 29 років на місіях поміж українськими поселенцями. 1968 переселений у Австралію, де працює парохом у кількох місцевостях укр.-кат. епархії, в чому останніх 10 літ в Аделаїді, П.А.

*

Австралія

БАРАН ЗАХАР і МАРІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Баран Захар нар. 2. 9. 1918 в містечку Верба на Волині. З причини слабкого фізичного здоров'я перебув воєнні часи в Німеччині. 1949 приїхав до Австралії, поселився в Аделаїді й тут тяжко працював, щоб забезпечити собі старість. Марія, з дому Бойко, нар. 8. 1. 1927 в Бродах, Зах. Україна. 1937 виїхала з родиною до Аргентини й жила там 45 літ. Вийшла заміж за Івана Левка, а по його смерті виїхала до Австралії, де одружилася з Захарем.

СТРІЛЬЧУК ЙОСИП і МАРІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Стрільчук Йосип, архітект, нар. 2. 4. 1923 на Волині. В 1942 вивезений на примусові роботи в Німеччину, звідкіля 1948 емігрує до Австралії і поселяється в Аделаїді, П.А. Початкову середню освіту добуває в Володимирі Волинському, закінчуючи її на еміграції. В Аделаїді поступає на архітектурний факультет при Аделаїдському Технологічному Ін-ті, закінчує студії 1963 і до 1983 працює при розробці плянів різних шкільних і госпітальних будов. Проектує й виконує остаточні пляни Свято-Михайлівської церкви в Аделаїді. Бере активну участь у працях Парафіяльної Ради цієї Церкви й місцевої Української Громади, зокрема при розбудові Народного Дому. Марія, з дому Іжак, нар. 28. 12. 1925 в Харківській області. Пережила голод 1932-33 рр. 1942 вивезена на примусову працю в Німеччині. Бере живу участь у льокальному мистецькому житті й є членом хорів «Гомін» і «Ластівка». Родина п-ва Стрільчуків відома своїми щедрими пожертвами на різні національні цілі й є меценатом Фонду Українознавчих Студій в Австралії, Української Громади, Української Православної Церкви (УПЦА) і ЕУ.

~~~~~
Alexeyeva Ludmilla. *Soviet Dissent: Contemporary Movements for National, Religious, and Human Rights*. Wesleyan, 1975. 521 p.

Luciuk Lubomyr, Kordan Bohdan. *Anglo-American Perspectives on the Ukrainian Question 1938—1951. A documentary Collection*. Kingston, Ont. & Vestal, New York: The Limestone Press, 1987. 242 p.

Razprave. *Dissertationes XI*. Ljubljana, SAZU, 1987. 235 s.

Letopis Slovenske Akademije Znanosti in Umetnosti.: 37. knjiga, 1986. Ljubljana, SAZU, 1987. 305 s.

Wowk Anatole. *English-Ukrainian Dictionary of Color Names and Color Science*. New York-Paris-Sidney-Toronto, Shevchenko Scientific Society, 1986. 94 p.

Jablonska Sophie. *Au pays du riz et de l'opium*. Paris, Nouvelles Editions Latines, 1986. 167 p.

Австралія

ЦЮПАК ПАВЛО і МАРІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Цюпак Павло, нар. 18. 12. 1910 в с. Мшанець, повіт Теребовля, Зах. Україна, в селянській сім'ї. До середньої школи ходив в Тернополі і Львові. Від 1934 до 1944 працював у Повітовім Союзі Укр. Кооператив на різних постах, як член дирекції Союзу. Від 1949 живе в Австралії. Бере участь в гром., церк. і кооп. житті. Марія з Благітків нар. 16. 10. 1910 в Теребовлі, Зах. Україна. По фаху учителька, за поль. влади коротко вчителювала, а відтак була звільнена. Вела діточі садки, а при зміні влади учителювала. В Австралії бере участь у церк. житті, Союзі Українок, Пласті та весь час уже 35 років працює учителькою в Укр. Суботніх школах.

Австралія

д-р ХАРІВ ПЕТРО
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Харів Петро, лікар, нар. 17. 10. 1920 у Києві. Вихований у Львові. Медичні студії закінчив 20. 10. 1947 у Відні. До Австралії приїхав з родиною 1949. Нострифікував свій лікарський диплом 1958 у Сідней. Працював у шпиталях, зараз провадить свою прив. мед. практику в Панчбовль, НСВ. Меценат і добродій СУМ-у і Укр. культ. Клубу в Сіднею; дарував щедро на мільйоновий фонд Я. Стецька; фундатор ЕУ.

КОЗАК ОЛЕКСАНДЕР і ПАРАСКЕВІЯ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Козак Олександр, нар. 30. 3. 1921 в Галичині. 1940 вивезено його на працю в Німеччині. По закінченні війни, деякий час працює при ам. армії у Франції, а згодом закладає й веде школу танців у Зах. Німеччині. 1949 емігрує до Австралії і оселяється в Аделаїді, П.А. Тут одружується, вивчає хіропрактику й остеопатію в льокальному коледжу, згодом доповнюючи своє знання в Престон Технологічному Ін-ті в Мельборні, Вік. 1968 відкриває власну практику, яку залишає в 1986, відходячи на старечий відпочинок. Параскевія з Копачинських, нар. 21. 12. 1923 на Київщині в родині місцевих куркулів, яких зліквідовано 1932/33. 1942 вивезена на примусові роботи в Німеччину, звідкіля по війні, в 1949, емігрує до Австралії. Тут поселяється в Аделаїді П.А., і одружується з Олександром. П-во Козаки мають дві доні, Олександрю й Надію, які добули вищу освіту на місцевому ун-ті. Родина п-ва Козаків є щедрим жертводавцем на народні цілі й є меценатом Фундації Українознавчих Студій (ФУСА), Українського Народного Дому й ЕУ.

Мартирологія українських церков у 4 томах. Т. 1. Українська Православна Церква. Упорядкували і зредагували Осип Зінкевич і Олександр Воронин. Торонто-Балтимор, Смолоскип, 1987. 1207 стор.

Василь Стус. В житті, творчості, спогадах та оцінках сучасників, Упорядкували і зредагували Осип Зінкевич та Микола Французенко. Балтимор-Торонто, Смолоскип, 1987. 463 стор.

Між розпачем і надією. Впровідне слово Володимира Янева. Мюнхен, УВУ, 1987. 32 стор.

Савчук Семен, Мулик-Луцик Юрій. Історія Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Т. 1. Київська церковна традиція українців Канади. Вінніпег, Екклесія, 1984. 616 стор.; Т. 2. Період зародження ідеї оснування Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Вінніпег, Екклесія, 1985. 784 стор.; Т. 3. Українська Греко-Православна Церква в Канаді в юрисдикції митр. Германоса. Вінніпег, Екклесія, 1987. 728 стор.

Австралія

КОВАЛЬЧУК ІВАН

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Ковальчук Іван, син Волині, нар. 21. 5. 1920 на Дубенщині. 1939 арештований і запроторений до УХТА над Печорою на 10 років «Исправительных трудовых лагерей». Після договору 30. 7. 1941 між Черчілем, Сталіном і ген. Сікорським почала творитися польська армія на теренах СРСР і, як польський громадянин, вступає до війська Андерса, з яким, 1942, виїздить через Іран, Ірак до Палестини для дальшого оформлення. Національно-релігійні обставини змушують його залишити польську армію й він переживає дальші роки війни в Єрусалимі. Там вступає до СУВ, очоленого полк. Павлом Базилевським. 1949 виїздить до Німеччини й оселяється в Ліндаві над Боденським озером, де вступає до УГ. 1950 емігрує до Австралії, де остаточно поселяється в Аделаїді, ПА. Від першого дня поселення влучається в культ.-громад. життя Української Громади ПА., стає фундатором Т-ва Приятелів Творчости М. Зерова в Австралії і щедрим жертводавцем на всякі церковні та національні цілі.

*

Австралія

МІНЯЙЛЮК ГРИГОРІЙ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Австралія

М И К И Т А МИРОН

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Микита Мирон, нар. 28. 8. 1911 в Галичині. По закінченні середньої освіти поступає на правничий факультет Краківського Ун-ту. Арештований поляками за приналежність до ОУН. Після звільнення з тюрми закінчив бухгалтерський курс і в цьому званні працював до кінця свого життя. По війні поселився в Аделаїді (Австралія), де брав активну участь у працях СУМ-у й інших орг-цій Визвольного Фронту, в працях Української Громади тощо. Помер 25. 12. 1966 в Аделаїді, П.А.

Посмертну фундацію в пам'ять батька зложив син, д-р Любомир Микита і його дружина Віра, з дому Турська.

✱

Австралія

РАДКЕВИЧ РОМАН і ІРИНА

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Радкевич Роман, нар. 10. 4. 1897 у Добротворі, повіт Кам'янка Струмилова, Зах. Україна, в родині о. Остапа Радкевича. 1915 покликаний до австр. армії був двічі ранений на італ. фронті. 1918 зголосився до укр. армії. Захоплений більшовиками в полон, перебув у Кожухівському таборі під Москвою 1 рік. 1927 оженився з Ольгою Яблонською, а по її смерті вдруге 1951 в Інсбруці (Австрія) з Іриною Лазорко, фармацевткою, нар. 16. 1. 1913 у Львові. 1957 виїхали до Австралії, де вже були сини з першого подружжя Орест і Мирослав, та поселилися в Мурбенку б. Сіднею.

Міняйлюк Григорій — уродженець Покуття (Коломия). Деякий час студював на Краківському Ун-ті. Під час війни вчителював, займався броварництвом; в Німеччині, працював урядовцем у Рудольфштадті — Турингії. По війні, емігрував до Австралії, де, по відбутті обов'язкового дворічного контракту на визначених урядом працях, продовж 25 літ був поштовим урядовцем. Зараз на пенсії, живе постійно в Аделаїді, П.А.

Австралія

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА ПІВДЕННОЇ АВСТРАЛІЇ

Фундатор-меценат ЕУ — 1.000,—

Управа Громади 1988

Зліва направо: сидять — Марія Трегус, Олекса Середа, Теодор Пасичинський, Северин Григорців (голова), Іван Ващишин, Розалія Захарко; стоять (перший ряд) — Марія Дністрянська, Степан Мисак, Іван Млиновський, Іван Полатайко, Степан Захарко, Роман Бойко, Микола Ваксютенко, Ширлі Брустер; стоять (другий ряд) — Іван Новіцький, Петро Гоголь, Аверкій Станкевич, Олекса Дяків, Михайло Лаврівський, Григорій Захарко.

Громаду зорганізовано 15 травня 1949. Громада має власний Народний Дім, що є центром українського життя в стейті.

Австралія

КИРИЛЕНКО ГРИГОРІЙ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Кириленко Григорій, нар. 1924 на Полтавщині. По закінченні війни опинився в Франції. Щоб не бути насильно репатріованим, вступає в чужинецький легіон з п'ятирічною повинністю військової служби. Її відбув у Індокитаї, де був нагороджений Воєнним Хрестом за боеві заслуги. 1950 демобілізований підстаршиною. Рік пізніше емігрує до Австралії й поселяється в Аделаїді. Одружений з німкою з Баварії, Сентою, з якою має одного сина, Миколу, який зараз є студентом ун-ту. Кириленки є щедрими жертводавцями на різні національні цілі

40 РОКІВ НА СЛУЖБІ «ЕУ»

СОФІЯ МОЙСЕОВИЧ-ЯНІВ — ПОЧЕСНИМ ДОКТОРОМ УВУ

У суботу, 12 березня 1988 р. відбулася в авлі УВУ урочиста промоція відомої суспільно-наукової діячки Софії Мойсеович-Янів на доктора філософії Українського Вільного Університету. Цим високим відзначенням — за одноголосним рішенням філософічного факультету УВУ вшановує Софію Янів як заслуженого працівника Наукового Т-ва ім. Шевченка (НТШ) в Сарселі, — зокрема за її сороклітню працю в редакції «Енциклопедії Українознавства» (1947—1988).

У Редакції систематично-підручничової (ЕУ I.) і згодом гаслової Енциклопедії (ЕУ II.) С. Янів була незмінним секретарем і координатором редакційної праці під керівництвом покійного вже проф. д-ра В. Кубійовича, редактором чи співредактором кількох відділів, автором десятків статей та сотень гасел, як теж була відповідальна за добір ілюстраційного матеріалу. Ця праця в якійсь мірі продовжувалася і при підготовці англомовного видання цієї енциклопедії в характері редактора відділу «преса» і співредактора відділу «мистецтвознавство».

Промоція відбулася в суботу вечером після наукової доповіді, яку з рамени факультету права і сусп.-економічних наук виголосив теперішній ректор УВУ, проф. д-р Теодор Б. Цюцюра, на тему: «Правно-політичні і економічні аспекти Чорнобиля», в якій наголосив нехтування охорони довкілля в сучасній Україні і катастрофічні наслідки цього занедбання.

Ректор Цюцюра був і ініціатором номінації; він був в часі «народин» Енциклопедії Українознавства (1947—48) головним секретарем УВУ і вже тоді познайомився з численними обов'язками секретаря ЕУ — Софії Янів; він же виголосив змістовне і сердечне шанувальне слово-Лявдацію та відчитав грамоту номінації (за традицією латинською мовою). У президії співдіяли обидва декани: проф. д-р Г. Васькович і проф. д-р З. Соколюк.

У лявдацію, поруч із заслугами для науки (з квітня 1985 д-р С. Янів — член кореспондент НТШ) назвав проф. Т. Цюцюра етапи суспільно-громадської праці відзначеної — як пластової виховниці, активного члена УВО і ОУН (тричі арештованої), — згодом опікунки політичних в'язнів за польської і німецької окупацій.

Після промоції д-р С. Янів дякуючи, накреслила умови праці в редакції енциклопедії, а саме: на тлі ідейної наснаги цілого покоління, що «жертвувало особистим для загального», і тільки тому, при скромних засобах можна було збірним зусиллям сотень розсіяних по цілому світу науковців створити велике діло — книгу про Україну.

По офіційній частині відбулася гостина родини Яневих для учасників цього вечора.

Варто згадати, що серед почесних докторів УВУ д-р С. Янів є третьою жінкою, поруч з пок. Ольгою Кобилянською, письменницею і сусп. діячкою Буковини і пок. проф. Наталією Полонською-Василенко, киянкою, відомим істориком.

д-р Богдан Кузь

ШАНУВАЛЬНЕ СЛОВО — ЛЯВДАЦІО

ПІД ЧАС НАДАННЯ ПОЧЕСНОГО ДОКТОРАТУ ФІЛОСОФІЇ
ПАНІ СОФІЇ МОЙСЕОВИЧ ЯНІВ

На засіданні Сенату УВУ 13 листопада 1987 р., я вважав за відповідне згадати про 40-літні роковини відновлення діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка в екзилі (Мюнхен — березень 1947). Багато зробило це товариство за останні сорок років, але найбільшим його досягненням є Енциклопедія Українознавства. Чимало людей працювало в підготовці і видаванні цієї енциклопедії, але в централі, в Сарселі, лише дві особи ввесь час безперервно: Володимир Кубійович і Софія Янів!

Тоді я сказав: ми всі вітаємо Наукове Товариство ім. Шевченка з його роковинами і признаємо йому великі досягнення. Але найкраще відзначимо ці 40-літні роковини вшануванням другої з вищеназваних осіб, пані Софії Янів. Проф. Кубійовича немає вже між нами, але пані Янів далі працює для Енциклопедії Українознавства; незабаром вона пічне 41-ий рік праці в її редакції!

Софія Мойсеович-Янів народилася 14 листопада 1908 р. у Львові. У вищих класах середньої школи й в студентських часах працювала як пластова виховниця і провідниця Українських Старших Пластунів (1929—32), член управи ідеологічно-наукового (судентського) відділу Товариства Наукових Викладів ім. П. Могили (1930—31). Після отримання вчительського диплому (в Центральному Ін-ті Фізичного Виховання у Варшаві 1931—33), працювала в різних гімназіях Рідної Школи; але з політичних причин (член УВО і ОУН, 1927—1942, тричі арештована і мала судову розправу) не могла отримати відповідного затвердження від органів польської шкільної влади. Займалася громадською добродійною працею як опікунка українських політичних в'язнів (1934—39); поглиблювала свої знання в ділянках мистецтвознавства, психології і педагогіки. В роках 1934—35 була редактором спортивно-ідеологічного органу «Готові», що його видавав Український Спортовий Союз, закритий польською адміністраційною владою.

3 вересня 1939 р. Софія Янів — одружена з В. Яневим 27 вересня 1939 — перебуває на еміграції в Берліні (1940—41); працює в культурному рефераті Українського Національного Об'єднання (УНО): зорганізувала для відділів УНО близько 40 мандрівних бібліотек. Маючи надію повернутися до свого Львова, після наступу німецьких військ, переїхала до Кракова, де знову (вдруге) займалася опікою політичних в'язнів (1941—42), з уповноваження Українського Центрального Комітету, що ним керував проф. В. Кубійович. Згодом — після повороту до Берліну — працювала в видавництві газети «Голос» (для українців переміщених на примусову працю до Німеччини), що ним завідував редактор Богдан Кравців. Після переїзду до табору в Шлезвіг-Гольштайні — перед закінченням війни і після наступу радянських військ — опікувалася дітворою і молоддю в таборі, поблизу міста Кіль, в якому її чоловік був опікуном (1945—46). З прибуттям до Мюнхену влітку 1946 р. пані Софія повернулася до свого колишнього заняття — як виховниця жіночої пластової молоді (референтка юначок при Булаві пластунок у Німеччині).

Негайно після відновлення діяльності НТШ в Мюнхені, заініційованого проф. Кубійовичем (березень 1947), вона прийняла його пропозицію працювати в Інституті національних дослідів. Коли виникла думка видавати Енциклопедію Українознавства вона входить до складу Редакційної Колегії як секретар, а згодом як співредактор чи редактор окремих відділів енциклопедії; була це насамперед ЕУ I, тематично-підручникова (1948—52), а зго-

Софія Мойсєвич-Янів

дом ЕУ II, гаслово-словникова. На цьому становищі вона працює і тепер, перейнявши, після смерті проф. Кубійовича, разом із проф. Жуковським, проф. Маркусем і д-ром Кошелівцем, відповідальність за видання кінцевих зошитів. На своєму посту — разом із організаційною працею: зв'язком з десятком співредакторів і близько двома сотнями співробітників та постійним наглядом над друком і коректою, — Софія Янів була відповідальною за добір ілюстрацій і мистецьке оформлення обох ЕУ I. і ЕУ II.

Вона опрацювала самостійно десятки статей і сотні гасел, які вимагали основних студій; підготувала матеріали для дальших сотень гасел зі своїх ділянок знання для інших авторів; стала редактором відділу преси та співредактором відділу мистецтва. Співдіяла безперервно в інших ділянках культурологічного відділу (театрологія, танок, музейництво, народне мистецтво). Як бібліюфіл Софія Янів має приватну — одну з кращих в екзилі — бібліотеку, що саме дає їй змогу готувати джерельні матеріали для ЕУ.

Після приїзду до Риму Ісповідника Віри і Глави Української Католицької Церкви о. Йосифа, Софія Янів була запрошена співдіяти в організації Музею УКУ при св. Софії; була його першим директором (1963—1972).

Високо цінуючи значний і по суті науково-дослідний вклад Софії Янів в редагування ЕУ I. і ЕУ II., як також Англomовної Енциклопедії Українознавства I і II, проф. Кубійович і маестро С. Гординський внесли 1984 р. пропозицію найменувати її членом-кореспондентом НТШ в Історично-філософській Секції.

Характеризуючи працю Софії Янів, у своїй пропозиції на іменування її членом-кореспондентом, маестро Гординський підкреслює м. ін.: «Особливо важлива її праця координатора, який давав остаточне редакційне оформлення матеріалів ЕУ у порозумінні з авторами майже всіх гуманістичних відділів та з іншими членами Ред. Колегії. Рівночасно вона сама написала

сотні синтетичних гасел, нераз на базі довгих розшуків... В нашій складній еміграційній дійсності, де незавжди бувала нагода для спокійної наукової праці й спеціалізації в якійсь одній ділянці, появилися всесторонньо образовані люди, що вміють бистро й авторитетно розізнатися в різних проблемах і давати їм потрібне оформлення. Це особливий тип всеохопних дослідників, що їх звали «енциклопедистами». Зараховуючи до таких енциклопедистів м. ін. паню Софію Янів, маестро Гординський робить висновок: «Тому ми тимбільше повинні доцінювати працю пані С. Янів».

світлив: М. Жикалюк

Ректор проф. д-р Богдан Цюцюра передає Відзначеній після шанувального слова грамоту.

Пропозицію маестра Гординського повністю підтримав проф. В. Кубійович, головний редактор ЕУ і довголітний голова ІФС НТШ, з яким пані Софія Янів співдіяла майже 40 років, аж до його смерті (1947—1985), а тепер працює над закінченням ЕУ II.

Я завжди подивляв відданість, працьовитість і професійно-наукову компетентність пані Софії Янів, ще тоді, коли почалася праця над виданням ЕУ (1947—1950), коли як гол. секретар УВУ я ввечері йшов до дому, але в канцелярії пані Янів все ще «горіло» світло...

У справі надання почесних докторатів я маю деякий досвід. В часі моєї довголітньої праці на університеті в Галіфаксі, Канада, я декілька разів належав до відповідного «номінаційного» комітету, ще частіше голосував у справах почесних докторатів у сенаті університету, однак серед тих, які одержали почесні докторати за «комбінацію» громадської і наукової діяльності, ніхто не мав більше «плюсів» як пані Софія!

Закінчуючи цих моїх кілька шанувальних слів хочу підкреслити, що в історії УВУ пані Софія Мойсєвич-Янів є третьою з черги жінкою, що одержала це почесне відзначення; перед нею були: Ольга Кобилянська, буковинка, і Наталія Василенко-Полонська, київлянка; тепер вітаємо третю — галичанку.

СЛОВО ПОДЯКИ

СОФІЙ МОЙСЕОВИЧ-ЯНІВ

Ваша Магніфіценція, Високопреосвященний Владико, Панове Декани,
Дорогі Отці, Пані й Панове!

На мою долю припала велика честь отримати почесний високий титул від єдиного у наш час Українського Вільного Університету. Це, звичайно, мене глибоко зворушує, бентежить і зобов'язує. Складаючи Вам подяку, не смію забувати про те, що мою діяльність зумовило й співдіяло зі мною ціле покоління. А моє покоління це люди десять літ старші і дасять літ молодші від мене; це в великій мірі Ви, що сидите тут на залі, і численні громадські діячі в різних ділянках життя, порозкидані по цілому світі. Цьому нашому поколінню впоєно обов'язок трудитися для Батьківщини й не чекати від нікого ні подяки, ні признання, ні заплати. Це люди, які не заводять. І це моє вирізнення приймаю як символічне признання цілому нашому поколінню.

Ідея Енциклопедії Українознавства виникла чи не в найтрудніший час нашої еміграції, — в час, коли зачиналася «мандрівка народу» у невідоме, шукати пристановища, щоб могли жити. І тоді прийшли алярмуючі думки. Якщо всі покинуть Європу «за хлібом», інтелектуальне життя завмре на роки, і ледве чи вдасться колись реалізувати задумане.

Гурт людей, очолений проф. В. Кубійовичем, залишився в Європі, і до трьох літ «з гардероби» народньої хлоп'ячої німецької школи на Версаєр-штрассе у Мюнхені, у видавництві «Молоде Життя» вийшла тритомова ЕУ. 1951 НТШ переїхало до Франції, до Сарселю, вже до власного будинку, подарованого Східньою Конгрегацією, але «на тверде ложе» і «сухий хліб». І тоді заактивізувалося за енергійною дією фінансового референта НТШ в першу міру наше найближче середовище, з якого ми вийшли, пластові курені, «Ті, що греблі рвуть», і «Лісові Чорти». Ще самі добре не закорінені на нових континентах, почали організувати допомогу Сарселеві і видавництву. Так зачалася гаслова частина, т. зв. ЕУ II. І тільки завдяки колосальній жертвенності і посвяті того нашого покоління, майже не гонорованих співробітників редакційного штабу і спеціалістів окремих дисциплін, рецензентів, і зокрема тих, що взялися за найневдячнішу роботу — організувати фінанси на продукцію. І тільки завдяки цьому цілому нашому поколінню нині «можемо розмовлятися», — як любив говорити проф. Кубійович, — на літери «Ю» і «Я». Йому судилося в останнє розмовляти на літеру «Ч» — Чорне море. Є надія, що останній 10-ий том побачить світ Божий. Але перед нами залишається до здійснення ще «єррата» (справлення) і додатки, які для перших літер є майже перевиданням, чи другим виданням ЕУ II. За 40 літ багато змінилося і на краще і на гірше. Краще — бо є доступ до джерел, є трудний, але не цілковито замкнений доступ до джерел у Батьківщині; гірше — бо це наше сильне своєго безіменністю покоління відходить, а з ним і зникає жертвенність і безкорисність.

Але це покоління залишило своїх заступників. Це нове покоління вже з іншою настановою до життя, з іншим підходом до праці, з іншими вимогами і технологічним багажем. З іншою психікою, яке вже не розуміє і його не вчать, що ні в розмові, ні в письмі не годиться починати речення словом «Я», розуміє рекламу для справи, але і для себе. І, можливо, що це добре.

ЕУ I і ЕУ II видавалися з призначенням для Батьківщини, щоб заповнити спустошення й прогалини, які постали там у науці — насамперед мові, історії, літературі, мистецтві, щоб воскресити творців українського минулого, яких знищено не тільки фізично, але й викреслено з історії. І обидві частини Енциклопедії там читають з тих нечисленних примірників, які туди потрапили, їх переписують, радіють, що ми їх друкуємо. Загально відомо, що наша ЕУ викликала видання УРЕ, а за нею вже силою нестриманости вийшли УРЕС і друге видання обох.

На еміграції ЕУ I і ЕУ II допомагає народженим поза Україною вивчати й пізнавати Батьківщину їхніх батьків, яка мала б бути і їхньою. З обох ЕУ багато користають ті, хто навчає, і ті, хто вчаться на славистичних факультетах.

І нарешті почало здійснюватися і третє видання — видання ЕУ і ЕУ II в країнах нашого поселення їхньою мовою. Вже появилася загальна англomовна ЕУ і два томи англomовної гаслової частини. Їх підготували до перекладу ще редактори-співробітники ЕУ, але їх фірмував вже Торонтський Університет (а не «Молоде Життя»), а кошти покривав Народний Союз і Канадська фундація. Дальші томи АЕУ II, треба сподіватися, вже будуть у більшості доповнювати й відсвіжувати наші матеріали достосовувати їх до англomовного читача того покоління, що прийшло нам на зміну.

Дозволю собі заапетувати й до поселенців Німеччини, щоб відчули обов'язок і мали амбіцію залишити свій тривкий слід у Німеччині німецькомовною ЕУ, і цього Вам усім гаряче бажаю.

ПОДЯКА

З нагоди відзначення почесним доктором Філософічного Факультету Українського Вільного Університету отримала я чимало побажань від рідних і друзів, як теж співробітників і приятелів Енциклопедії Українознавства. Користаю з ввічливости Редакції «Вістей із Сарселю» і складаю цим шляхом ще раз мої найсердечніші слова подяки за добру пам'ять і зичливі слова.

Сарсель—Мюнхен, 25 квітня 1988.

(—) *Софія Мойсевич-Янів*

БАС ІВАН
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Бас Іван, селянин, нар. 13. 4. 1898 в с. Себечів, повіт Сокаль, Галичина, де закінчив 7-класову школу. 1916 покликаний до допоміжної служби австр. армії, рік пізніше переведений до регулярної армії — 10. сотня 201. полку полевой артилерії у Відні. Там закінчив підстаршинську школу й був висланий на італ. фронт. По війні повенув до дому і зголосився до Укр. Гал. Армії (УГА), призначений до 10. сотні 3. куреня, 5. Сокальської бригади. Брав участь в боях і попав у поль. полон. Повернувся до дому, де поль. поліція почала переслідувати його за зв'язки з УВО. 1928 виїмігрував до Канади, й осів у Судбурах Онт. Тут 1934 вступив до відділу УСГ ім. Коновальця, де займав різні становища в управі включно до голови відділу. 1960 вийшов на пенсію. Помер 23. 10. 1985 у Судбурах.

ДОБРЯНСЬКИЙ ЯРОСЛАВ і ІЗАБЕЛЛА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

У незабутню пам'ять мого мужа Добрянського Славка, який передчасно відійшов у засвіти, дружина

(—) Ізабель Добрянські

Судбури

ПЕЧЕНЮК НЕСТОР і ЯРОСЛАВА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Печенюк Нестор і Ярослава Хараборська-Печенюк, діти Покуття. Нестор, нар. у с. Стецева (повіт Снятин), Ярослава у Коломиї. Там провели юність, здобули освіту. Нестор після зложення іспиту зрілості, успішно закінчує торг. школу. Рідні сторони покинув 1943. Одружився з Ярославою у Великій Британії 1941. До Канади переселився 1954. Виховали три доні. 1955 Нестор перебрав обов'язки управителя Укр. Споживчої Кооп. у Судбурах, та першої у Судбурах Укр. Кред. Спільки, де працює до сьогодні. 1985 ювілейним бенкетом відзначено 30-річчя Нестора Печенюка на становищі управителя одинокі у Онтаріо укр. споживчої кооп., яка відмічувала своє 50-ти річчя праці у Судбурах, Онт.

*

Судбури

СМАЛЬЧЕВСЬКИЙ ЙОСИП і КАТЕРИНА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Смальчевський Йосип, нар. 18. 8. 1926 у с. Красне, на Тернопільщині, Галичина. 1941 залишив рідні сторони. Побував у Німеччині та Франції. 1951 переселився до Канади Працює в ніклевій промисловості у Судбурах. 1958 одружився; мають двох синів, обидва закінчили середню освіту і тепер працюють самостійними музикантами.

ПЕЧЕНЮК СОФІЯ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Печенюк Софія, нар. 3. 7. 1953 у Брадфордї, Йоркш., Велика Брітанія. 8-місячною дитиною переїхала з батьками (Нестор і Ярослав Печенюк — див. протилежна сторінка) до Канади. Тут набула укр. свідомість у родинному домі, Рідній Школі при УНО, курсах українознавства, та як член хору «Дніпро» і танцювальної групи «Веселка». З високими оцінками закінчила середню школу й з відзначенням здобула диплом «бачелор ов саєнс ін нирсінг» на Мек Мастер ун-ті в Гамільтоні. Свою фахову освіту завершила на Вестерн ун-ті, Лондон, Онт., як клінічний координатор. Тепер працює по своєму фаху у шпиталі в Бовманвіл, Онт.

✱

РОГАТИН ВОЛОДИМИР і ОЛЬГА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Рогатин Володимир і Ольга були активні ціле життя в укр. громаді, а передусім в Українському Національному Об'єднанні (УНО). Останніх 29 років вони живуть у Судбурах, Онт., де Ольга провадить хор «Дніпро», а Володимир є головою УНО. Виховали трое дітей: Тараса, Левка й Оксану, котрі також активні в українській організації.

Судбури

КОБУЗЯК МЕТОДІЙ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Кобузяк Методій, селянин-дяк, нар. 1914 в с. Шутроминці, повіт Заліщики, Галичина, у селянській родині. Батько був дяком у цьому селі. Методій у молодому віці закінчив дяківський курс. Одружився й 1938 виїхав з дружиною до Канади. Поселився в Манітобі. Згодом перенісся до Судбур, Онт. і працював у ніклевій гуті аж до відходу на пенсію 1979. Нещодавно важко захворів, але тепер вже поволі приходить до здоров'я. Взірцевий громадянин, який і тепер не відмовляється від пожертв, хоча сам хворий і на пенсії.

*

Судбури

«ДНІПРО» — ХОР У.Н.О. в СУДБУРАХ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

«Дніпро» — хор Українського Національного Об'єднання в Судбурах, Онт., Канада, був зорганізований вперше 1929 і дотепер мав 19 диригентів. Останніх 29 років веде хор Оля Мисик-Рогатин. Хор знаний і концертував чи не по всіх українських скупченнях Канади і більших містах Півн. Америки. Але він теж виступав в Буенос Айрес — Аргентина і в Каракасі — Венесуеля.

КОГУТ ГНАТ і АННА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Когут Гнат, нар. у с. Бенюва, повіт Турка, Бойківщина, — у селянській родині. Там закінчив 5 клас народної школи. Рідні сторони покинув у 1939. Працював у Німеччині до закінчення 2-ої світової війни. Там познайомився з Анною Белей з Бережанщини і 1945 повінчалися. До Канади прибули разом 1948. Працював у ніклевій промисловості у Судбурах, Онт. до своєї емеритури 1977. Обидвое з перших днів включилися до сусп.-гром. праці у системі місцевої філії УНО. Виховали й допомогли досягнути вищу освіту двоім дітям: Надя замужня і живе в Оттаві, син Василь виявляв здібності на полю музики, та — на жаль — у розквіті свого життя нагло й несподівано помер.

Судбури

ЧІЛЯК ІВАН і МАРІЯ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Чіляк Іван, нар. в Саскачевані в місцевості Кадворт. Під час депресії 1935 перенісся до Судбур, де й живе до сьогодні. Працював в копальнях через 38 років. Тепер на заслуженій пенсії. 1939 одружений з Марією Боднар. Мають троє дорослих і одружених дітей. Обое люблять працювати в городі й багато подорожувати. Належать до Української Католицької Церкви.

ПРОЦЮК ВАСИЛЬ і ОЛЬГА

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Процюк Василь, нар. 1919 в с. Поточиська (повіт Городенка), Галичина; закінчив народню школу й здобув звання столяра. 1941 виїхав до Німеччини, де пізнав Ольгу Чепігу, яка приїхала зі східних земель України; 1945 одружився з нею. 1947 виїхав з родиною до Канади і працював до 1980 у ніклевій індустрії в Судбурах. Ольга виховувала дітей: трьох синів і дві дачки. Василь є членом місцевої філії УНО і секретарем управи. Ольга є членкинею місцевого відділу Організації Українок Канади.

*

СТУПАК ГРИЦЬ і АННА

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Ступак Гриць, нар. 1912 в Любачівському повіті, Зах. Україна. 1941 виїхав на роботи до Німеччини, а 1949 приїхав до Канади. Працював у ніклевій індустрії у Судбурах, де познайомився й одружився з Анною Добровольською. Виховали двоє дітей та допогли обидвоім здобути вищу освіту. На жаль, Гриць не мав щастя радіти успіхами своїх дітей, бо 4. 7. 1978 передчасно й несподівано помер.

СТИЦЮК МИХАЙЛО і ГАЛЯ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Стицюк Михайло, нар. у с. Жуків, Івано-Франківської області, Зах. Україна. Рідні землі покинув 1941. До Канади прибув 1947 з Німеччини. У Судбурах працював у ніклевій індустрії до відходу на пенсію в 1984 році. — Галля, нар. в Судбурах, де вийшла заміж за М. Дутку; виховали в укр. дусі двох синів; обидва жонаті й мають родини. Ставши передчасно вдовою Галля пішла на працю і була керівником канцелярії будівельної фірми до 1986, коли перейшла на пенсію. 1981 вийшла заміж за Михайла Стицюка. Активна в ОУК та в хорі «Дніпро».

ЧЕШИК ДМИТРО

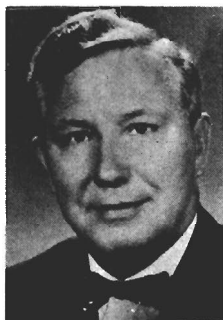
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Чешик Дмитро, нар. 28. 10. 1919 у с. Стецева, Івано-Франківська обл., Зах. Україна. Там закінчив народню школу та допомагав батькам у господарстві. 1943 з десятками своїх ровесників односельчан вступив до 1-ої Української Дивізії «ГАЛИЧИНА» і з нею пройшов усі успіхи й трагедії. З Італії переїхав до Великої Британії, а 1954 до Канади. Працює господарем дому філії Українського Національного Об'єднання (УНО) в Судбурах. 1985 перейшов на пенсію. Член місцевої філії УНО та Осередку Української Культури у Вінніпезі.

ТОРИЩАК ОСИП

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 4.424,—

Торищак Осип, народився у Ясіні, Зах. Україна. До Канади прибув 1952. Працює в промисловості виробництва пива в Судбурах, Онт.

Даревич Дарія. Мирон Левицький. Передмова Святослава Гординського. Торонто, Укр. Спілка Образотворчих Мистців, 1985. 128 стор.

Юркевич Памфіл. *Вибрані твори. Ідея — Серце — Розум і досвід.* Переклад з російського оригіналу Степана Ярмуса, Вінніпег Колегія Св. Андрея в Вінніпезі, 1984. 167 стор.

Верига Василь. *Галицька Соціалістична Советська Республіка (1920 р.).* Нью Йорк-Торонто-Париж-Мельбурн, НТШ, 1986. 202 стор.

Борис Михайло. *Викорінюймо наші хиби.* Критичні спостереження, роздуми й пропозиції. Мюнхен, Ін-т Політичної літератури, 1986. 158 стор.

Гуменна Докія. *Прогулянка алеями мільйонітів.* Мікронovelі. Нью-Йорк-Балтимор, Смолоскип, 1987. 170 стор.

Роспутько Андрій. *Мої спогади.* Під сталінізмом і гітлеризмом. Філядельфія, 1983.

Комарно—Рудки та околиця. Збірник історично-мемуарних, географічних і побутових матеріалів. Нью Йорк-Париж-Сідней-Торонто, НТШ, 1987. 702 стор.

Кармазин-Каковський Всеволод. *Мистецтво бойківської церкви.* Нью-Йорк-Філядельфія, НТШ, 1987. 223 стор.

Калитовська Марта. *Світлотині. Поезії. Сучасність,* 1987. 68 стор.

Хрестоматія тисячоліття хрещення Руси-України. Гол. ред. Леся Храплива-Щур. Філядельфія-Торонто, СКВОР, 1986. 320 стор.

Гіммельрайх Кость. *Спомини командира відділу особливого призначення «УПА-Схід».* Торонто, В-во Літопис УПА. 1987. 270 стор.

РОЗПОЧАЛИСЯ ПРАЦІ НАД

ЕНЦИКЛОПЕДІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ (ЕУДі)

Нью Йорк (НТШ). — В неділю, 27-го березня 1988 р. підписано тут у приміщеннях НТШ угоду між Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці та Фундацією Приятелів Енциклопедії України як видавцями, з одного боку, та д-ром Василем Маркусем як редактором чергового енциклопедичного проєкту, з другого, у справі редагування нового твору — Енциклопедії Української Діаспори (ЕУДі).

Підписують угоду про ЕУДі, 27. 3. 1988 в Нью Йорку

Зліва направо: Василь Маркусь, Ярослав Падох, Володимир Баранецький

Рішення у цій справі обидві установи прийняли вже раніше і, фактично підготовчі праці над ЕУДі вже почалися. Але до остаточного підписання угоди дійшло лиш тепер, після узгодження ряду питань. Угода увійшла в силу ретроактивно від 1-го січня 1988 року, тобто від часу, коли вже розпочато працю. Редактор ЕУДі планує приготувати весь матеріал абеткової енциклопедії у 6-ох томах приблизно 3500—4000 сторінок друку великого формату до кінця 1992 року, з тим, що деякі томи (про окремі країни чи континенти) будуть готові раніше. Саме тепер проходять праці над укладанням прелімінарного каталогу гасел.

Угоду підписали д-р Ярослав Падох голова НТШ, та мгр Володимир Баранецький, президент фундації, від спонзоруючих установ, які будуть фінансувати цей проєкт, та проф. Василь Маркусь, як головний редактор. В ділових нарадах, де обговорено поступ праці, річний прелімінар бюджету та план праці на 1988 рік, брав участь також скарбник НТШ, д-р Іван Серант.

Редакція ЕУДі тимчасово примістилася в Чикаго в будинку Філії Українського Католицького Університету. Редактор нав'язує контакти і співпрацю з окремими установами та людьми в різних країнах. Закликається зацікавлених осіб, які бажають контактуватися з редакцією або надсилати джерельні матеріали (пропам'ятні книги, довідники, ілюстрації, альбоми тощо). звертатися до редакції на адресу: Encyclopedia of Ukrainian Diaspora, 2247 West Chicago Avenue, CHICAGO, Illinois 60622, USA. TEL.: (312) 489-1339.

(«СВОБОДА», п'ятниця, 15. 4. 1988)

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ (ЕУДі)

МЕТРИКА УКРАЇНСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

Чому Енциклопедія Української Діаспори?

Після двох жанрів Енциклопедії Українознавства (ЕУ) — статтейної і гаслової українською мовою (останній том цієї буде завершений 1988—89 рр.) та статтейної і започаткованої гаслової АЕУ II англійською мовою (3—5 томи цієї передбачено закінчити в часі 1988—1992 рр.), — прийшла пора додати до великого енциклопедичного проекту пок. проф. Володимира Кубі-йовича ще третю димензію: Енциклопедію Української Діаспори (ЕУДі).

Попередні енциклопедії присвячують чимало місця справам діаспори (еміграції), себто українським поселенням, які створилися від пол. 18 стол. Індивідуальна еміграція почалася вже після Полтавської поразки і, зрозуміло, їй також слід призначити відповідне місце. З тих часів тисячі, а то й сотні тисяч, а сьогодні вже приб. два мільйони українських людей чи людей українського роду живуть поза межами України в широкому світі, а значно більше (десь між 8 і 10 млн.) в Радянському Союзі поза теперішніми кордонами УРСР. Ці українські люди здебільшого зберегли себе, зміцнили стан свого посідання і створили певні духовні і матеріальні вартості, гідні уваги. Були і поважні втрати в цьому стані посідання, зокрема на схід від України на величезних територіях Російської і згодом Советської імперій.

Часто розвиток і здобутки української людини в розсіянні (діаспорі) перекликувалися з долею, досягненнями і прагненнями української людини на батьківщині. Задокументувати все це, ствердити живучість українського елементу, силою чи добровільно вирваного з материка, провести наче інвентар українства поза Україною було б завданням цього нового і третього жанру ЕУ — Енциклопедії Української Діаспори.

Потребу видання цього твору викликає ще й той факт, що в Радянській Україні позитивна роля українських людей поза батьківщиною ігнорується і фальшується. Наш нарід в Україні сьогодні бажає довідатися про життя й діяльність його вільної частини, а ще більше схочуть про це знати майбутні покоління. Молодше покоління в діаспорі так само зацікавлене минулим і сучасним своїх земляків, людей українського роду й культури, бо хоче мати тверді основи, на яких воно мало б будувати своє майбутнє. Хочє знати, на чому будувати, що і як продовжувати.

Ще є джерела (архіви, преса, живі учасники), щоб максимально зберегти відомості про діаспору і її діячів, що пізніше буде важче. Зокрема завданням заокеанської еміграції є зафіксувати її вже понад сторічну історію (1876—77 рр. рахуються початки масової еміграції до США, а 1891 р. — до Канади). Дві хвилі політичної еміграції (1920—21 та 1944—45 рр.) також заслуговують на детальний і повний облік, аналізу й оцінку. Знову ж, це можна ще тепер зробити відносно легко, але за десять-двадцять років буде значно важче.

Що ЕУДі повинна зафіксувати? Ось, що повинно бути змістом цього твору-довідника:

— країни, регіони й міста та оселі українського поселення на чотирьох континентах — Європи, Америки, Австралії та Азії, де в різний час жили українські люди;

— біографії усіх наших діячів, що в різний час і в різних ділянках життя відзначилися в українській спільноті;

— біографії осіб українського роду, що виявилися поза українським життям і внесли свій вклад в культуру інших народів, і тим подекуди (хоч не завжди) піднесли українське ім'я;

— організаційні зусилля — організації, товариства, партії, установи, акції, що відомі під специфічними назвами, міжкrajового, krajового, а навіть важливіші з них — місцевого значення;

— українські чи іншомовні видання і преса, що мають відношення до України й діаспори;

— біографії приятелів України і тих чужинців, чия діяльність мала відношення до української діаспори;

— цілі ділянки життя в українській діаспорі (релігійне життя, політичне, економіка, культура, мистецтво, освіта, спорт тощо);

— явища, які стосуються еміграції, напр., асиміляція, ідентичність, двомовність, міграційні процеси, мішані подружжя і т. д.;

— українсько-чужинецькі зв'язки в різних країнах і в різних сферах та формах;

— усі сліди української присутності поза межами України (географічні назви, пам'ятники, будівлі, музеї, навіть важливіші цвинтарі тощо).

Свідомо ми виключаємо з цього огляду й «інвентар» українські поселення в Росії і в СРСР поза кордонами Радянської України, тому, що майже не доступні на заході такі матеріали і це найслабше досліджена ділянка. Ця тематика залишається для окремого дослідження і в теперішньому стані ніяк не придатна до енциклопедичного охоплення.

У висліді, ЕУДі буде складатися під кутом редакційної техніки і жанру з таких гасел:

1) біографічні нотатки (від 5 до 20 рядків),

2) біографії більшого розміру, включно із статтями про видатні постаті, що жили на еміграції,

3) менші гасла про оселі, міста, провінції й країни українського поселення з географічним, історичним й оглядовим змістом (до 25 рядків),

4) статті про більші українські скупчення, міста та країни поселення (від 1 стор. машинопису до 20),

5) іменні гасла установ, товариств, видавництв, періодиків, акцій тощо, що відомі під певними назвами і які матимуть різну величину: від 5 рядків до кількох сторінок,

6) статті, що охоплюють цілі ділянки життя й діяльності української діаспори, як напр., література, театр, шкільництво, монастирі, музеї, партії, кооперація і т. д. (різної величини від пів до кілька сторінок),

7) загальні статті соціологічного характеру, що мають спеціальне значення для діаспори: асиміляція, інтеграція, бездержавність, натуралізація, двомовність, табори переміщених осіб тощо (різної величини).

Подібно, як в ЕУ I і ЕУ II, в ЕУДі мають бути заступлені усі галузі знання і суспільного життя: географія, демографія, суспільство і політика, релігія і Церкви, культура й освіта, література, мова й етнографія, образотворче мистецтво, театр, танок, музика, фільм, наука, преса, техніка, економічна діяльність (хліборобство, промисловість, торгівля), професії, народне здоров'я і медицина, спорт, військові справи.

Характер видання

Приймаючи назву «Енциклопедія», редакція повинна повністю відповідати вимогам цього жанру. Отже, ЕУДі не буде тільки біографічним довідником типу «Who's who» або списком товариств, установ (т. зв. «Дайректори») із довільним змістом, що його звичайно подають самі особи чи організації про себе.

ЕУДі має бути твором із передуманою концепцією, вибраними і зрівноваженими гаслами, до того представленими, щодо змісту і величини, у відповідності до цілого твору. Величина і поміщені факти мають бути зрівноважені, пропорційні до цілості, виправдані певними об'єктивними критеріями. Зміст і величину визначає редакція, а не сама особа чи установа про себе; ці можуть подавати матеріал, яким оперує редакція. На такому принципі містяться й ілюстрації при гаслах.

Редакція застерігає собі право, що і як містити. Гасло про якусь особу може бути поміщене, навіть якщо дана особа собі цього не бажає, якщо вона відповідає стандартам і критеріям міщення. Саме бажання попасти до ЕУДі і прислання матеріалів (чи й передплати, як це буває з «Who's who» не вистачають, щоб бути поміщеним в ЕУДі. Докладніші передумови і критерії підбору гасел і матеріалів до ЕУДі будуть опрацьовані й доведені до відома співпрацівниками в окремих галузях та країнах.

ЕУ II і АЕУ II, як гаслові енциклопедії, повинні бути менш-більш зразком, що і як містити та як підготувати каталог гасел. Очевидно, що з огляду на спеціальний характер і звуження українознавчого змісту (діаспора), між ЕУ II і ЕУДі будуть деякі відхилення. Ось деякі з них:

а) в ЕУДі буде значно менше загальних статей (речевих);

б) лиш мінімально будуть представлені справи в Україні і лиш настільки, наскільки вони матимуть відношення до діаспори; напр., причини еміграції з України, чи зв'язки між еміграцією і українськими землями;

в) в ЕУДі буде значно більше заміток біографій, назв тощо з діаспори, як це було в обидвох попередніх енциклопедіях; обсягом вони також будуть більш поширені, уточнені, деталізовані. Можна сказати, що в ЕУДі буде приблизно три рази стільки гасел з діаспори, як їх є в ЕУ II;

г) повинна бути збережена рівновага між сучасним станом і минулим діаспори; не може бути непропорційно ширше потрактована сучасність (період після 1945) тільки тому, що про це наявні обширніші матеріали. Треба зробити всі зусилля, щоб задовільно були представлені попередні періоди, те, що у випадку заокеанської еміграції називаємо «піонерським» періодом.

Первісний задум проф. В. Кубійовича був, щоб цілу діаспору поділити за країнами чи то континентами. Цей проєкт має свій сенс і його з деякими модифікаціями можна здійснити. Таким чином, такі томи (чи півтоми) ЕУДі можна передбачити:

1. Америка (США) — найбільший том,
2. Канада — великий том,
3. Південна Америка — евент. півтом?
4. Австралія з мінімальними додатками поселень в Азії й Африці — півтом?
5. Західня Європа — півтом?
6. Східня Європа — півтом?

Кожен том пов'яється окремо в алфавітному порядку (прибл. від 350 до 600 стор.). Праці над окремими томами відбуваються одночасно і, в міру того, котрий том скоріше закінчено редакційно, видається його до друку. Перше видання друкується українською мовою. Це є перша фаза видання. Друга фаза — есентуальний переклад українських томів на мову, панівну в даній країні чи континенті. І так мали б бути приготовлені: томи про США, Канаду й Австралію — англійською мовою, том про Західню Європу — англійською, французькою й німецькою мовами, том про Східню Європу — хіба по-англійському; тут висунено можливість публікувати вибірки гасел по країнам — Польща, Югославія тощо.

У третій редакційній і видавничій фазі можна б видати злучену чи зведену ЕУДі в прибл. 5 томах, у яких усі гасла з попередніх регіональних ЕУДі були б зібрані в алфавітному порядку, незалежно від країни чи континенту поселення. Ця операція не була б складною, оскільки увесь матеріал буде записаний на компютері.

Певну проблему будуть становити ті «наскрізні» статті, що повторюються в кількох томах. Їх треба буде розумно поєднати в одну спільну статтю для різних країн діаспори: напр., церкви, високі школи, міграційні рухи, партії. Це вимагатиме деякої редакційної праці, щоб ці матеріали поєднати в одній статті. Але поодиначні гасла із кожного з томів увійдуть прямо в алфавітному порядку до спільного зведеного видання без змін.

Це видання в трьох фазах протягнеться на довше, як п'ять-шість років. Але всі ці його варіанти були б вдалим і гідним доповненням дотеперішніх жанрів ЕУ.

Редакційна структура і співробітники

Цілий плян очолює головний редактор у співпраці з адміністративним комітетом, до якого входять по одному представникові від Американського НТШ та від Фундації Приятелів ЕУ. На тих самих правах могли б входити до цього комітету представники Європейського, Канадського і Австралійського НТШ (тільки у справах дотичних томів!). Це тіло розв'язує засадничі редакційні, адміністративні та фінансові питання ЕУДі. До нього зокрема належить схвалення річного бюджету, як також загальне фінансове планування.

Для кожного тому діє окрема редакція, покликана головним редактором і затверджена адміністративним комітетом ЕУДі. В залежності від тому і від наявності співробітників, склад редакції і співробітників може бути інакший для кожного тому. В редакційній колегії окремих томів може бути від трьох до десятих осіб залежно від засягу проблематики, наявності матеріалів і компетентності співробітників. В процесі праці буде можна для окремих томів, якщо знадобиться, призначити заступників редактора та редакторів відділів. Праця співредакторів була б еwentуально частково платна. Лиш окремі важливі і важчі статті наскрізного характеру були б гонорованими. Назагал, співпраця в ЕУДі є радше громадського характеру, добровільна і зводиться здебільшого до збирання матеріалів, рецензування статей. Окремі статті, без сумніву, будуть спеціально написані для ЕУДі, інші перероблені й доповнені з ЕУ II.

Для окремих томів ангажується співробітників чи авторів для поодиноких гасел. Їх ангажує й еwentуально гонорує головний редактор. Намічений головний редактор має вже пропоновану листу співробітників, а в деяких випадках і співредакторів, а від деяких уже має згоду співпраці.

Фінансування проєкту

У висліді довгих переговорів дійшло до домовлення щодо фінансування редакційних праць над цілою ЕУДі між двома партнерами у відношенні 50 — 50%, а саме між Фундацією Приятелів ЕУ та Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці. В домовленнях узгіднено суму 300 — 325 тисяч ам. дол. потрібну на закінчення проєкту на протязі п'ятих років 1988—1992. Фондами призначеними на ЕУДі диспонує головний редактор згідно з передбаченим й узгідненим детальним річним бюджетом під наглядом контрольних органів Фундації ЕУ і НТШ в Америці.

Технічне видання ЕУДі

Окремі томи видаються в даних країнах і їх видавцями (повними спонсорами або співспонзорами) можуть бути: крайові НТШ, місцеві видавництва або громадські організації, які готові спонзорувати продукцію тому. В свою чергу НТШ в Америці і Фундація мають право на повернення їх вкладу з продажу та на відповідну частину з чистого зиску, що мав би бути поділений відповідно й справедливо між учасниками проєкту і видання. Про це кожночасно укладається окрему угоду між адміністративним комітетом ЕУДі і установою, готовою видати окремий том ЕУДі чи й зведені всі томи у майбутньому.

Пророблена праця і найближчі аґенди

Після підписання угоди між НТШ в Америці та Фундацією Приятелів Енциклопедії України з одного боку, та редактором проф. Василем Маркусем, з другого, від січня 1988 почалася праця над ЕУДі в Чикаго, осідку редакції. Редакція скористалася з прихильности Товариства Святої Прему-

дрости, що адмініструє тут філію Українського Католицького Університету, й розпочала працю у її приміщеннях. З 1 вересня 1988 редакція переноситься до нових приміщень філії у новозбудованому Культурно-релігійному Осередку св. Володимира й Ольги. Тут редакція матиме до диспозиції дві кімнати і бібліотеку. Саме розпочалася організація довідникової бібліотеки ЕУДі на базі бібліотеки філії та власних публікацій редактора. Замовлено додаткові журнали й газети.

Від 1 лютого 1988 працює секретарка редакції на пів ставки, яка від 1 січня 1989 перейде на повну ставку. З 1 вересня приходить на пів ставки ще одна редакційна сила, а згодом компютерський працівник, еwentуально і бібліотекар. Головний редактор покищо працює три дні в тижні, згодом присвятиться повністю редагуванню ЕУДі.

Досі складено картотеку бл. 10 тис. гасел, збираються матеріяли до них, головню витинки з преси. Згодом будуть розіслані індивідуальні анкети до осіб й установ з проханням надіслати довідкові матеріяли про себе.

Складено списки співробітників і авторів, прбл. 100 осіб, з яких уже проведено письмові чи усні домовлення з понад 50 особами. Назагал, реакція контактованих людей дуже прихильна щодо їх співпраці з ЕУДі. Дотеперішні контакти проведено з людьми з різних міст, країн і континентів. Як на теперішній стан (вересень 1988 р.) найкращі вигляди мають на скорі реалізування томи про Австралію (4-ий) та східню Європу (6-ий).

Редактор відбуд кілька поїздок в організаційно-редакційних справах або для цього використав академічні відрядження. Він провів розмови та мав публічні виступи про ЕУДі у Вінніпезі, Філядельфії, Нью-Йорку, Чикаго, Мюнхені і Лондоні. Особливо успішною була його поїздка в Західній і Східній Європі влітку 1988 р. З українських наукових установ виявили готовість співпраці НТШ в Канаді й Європі, УВАН в Канаді, Український Католицький Університет, православні кола в Канаді, Український Соціологічний Інститут, громадські, наукові й видавничі (редакції) кола в Аргентині, Австралії, Канаді, ЗДА і Західній Європі.

Мережа співробітників і контактів постійно збільшуються. Після перенесення каталогу гасел на компютер розпочнемо замовляти авторські гасла і статті з тим, що згодом більшість дрібних гасел буде приготовлятися в осідку редакції. Рік 1989 ще великою мірою буде присвячений редакційно-організаційним справам, хоч водночас будуть писатися й редагуватися матеріяли. Проте, дальші три роки це буде в основному редакторська праця в осідку та на місцях, де є групи співробітників. Проте, цілість праці мусить бути централізована й буде виконана за єдиним планом, який мав би реалізувати одну спільну концепцію ЕУДі для всіх томів і країн-регіонів.

Десятий (останній) том ЕУ/2 будемо розсилати тільки тим передплатникам, які матимуть повністю вирівняну передплату за десять томів. Тому прохаємо вже тепер не відкладати вирівнювання передплати за цілість ЕУ/2, вплачуючи за кожний незаплачений ще том: у полотні — \$ 30,—; у півшкірі — \$ 35,—; у повній шкірі — \$ 50,—; у півшкірі крейда — \$ 40,—; у повній шкірі крейда — \$ 60,—.

НА КЛАД ЕУ/2 ВИЧЕРПАНИЙ!

Т-во «ПРОСВІТА» в ТАНДЕР БЕЙ, Онт.

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.700,—

(квітень 1988)

Управа і Контрольна Комісія 1986

Зліва доправа — сидять: Л. Івасиків, Б. Бараник, І. Яремчук — голова, С. Мендик, Г. Мигаль; стоять: О. Михайлишин, Ю. Карпюк, Є. Шелепюк, Н. Бараник, Н. Козоріз, М. Козоріз, Б. Карпюк, П. Михайлишин, С. Солдан.

Для перших поселенців зорганізувати власне т-во було втечею від соціальної ізоляції та дискримінації. Нове, незвичне довкілля та мовна бар'єра, викликували додаткову тугу за батьківщиною. Власна світська організація була так потрібна, як була потрібна своя церква. Тож 14. 5. 1906 група активних осіб у Схід. Форт Вілліам, тепер Тандер Бей, оснувала т-во «Просвіта», що вважало себе заморським філіялом матірнього т-ва у Львові, з яким утримувано жваві контакти і консультації.

Головою першої управи був Семен Сас, а секретарем Кирило Чеховий. Члени в більшості були самотні, молоді люди, що приїхали на заробітки. Але все ж таки, у них виникло бажання заснувати освітню орг-цію, щоб у більшому гурті затримати рідні традиції та зв'язок із своїм народом. Роки 1916—1919 були найкращими в історії т-ва. Тоді було зібрано поважні фонди на Український Червоний Хрест, як теж на позичку для відбудови Української Держави. При т-ві постійно існували: Рідна Школа, мішаний хор і аматорський гурток. Т-во відвідували з доповідями визначні особи укр. гром., політ. і наукового світу. Після 2-ої світової війни, членство поповнилось новими людьми із третьої імміграції, які включилися в різні ділянки культ.-освіт. і гром. праці. Зараз при т-ві існують два хори: жіночий і мішаний, танцювальна школа «Веснянка» і ансамбль молодих бандуристів. Бібліотека т-ва нараховує понад дві тисячі книжок. Безперервний ланцюг своєї діяльності, т-во відзначило 1986 80-літнім ювілеєм. За той час т-во чимало причинилося до піднесення культ. рівня наших земляків, як також до здобуття пошани в очах наших співгромадян.

МІЖПАРАФІАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ХОР 1000-РІЧЧЯ
ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ ПРИ ЦЕРКВІ
ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ
в Тандер Бей, Онт.
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.535,—

Зліва направо — сидять: Всч. о. Роман Дусановський — парох Церкви Воздвиження Чесного Хреста, Єпископ Кир Ізидор Борецький, Ярослав Москва — дир. хору, Блаж. Патріярх Мирослав Іван Кардинал Любачівський, Рим.-Кат. Єпископ Кир Дж. А. О'Мара, Всч. о. канц. Михайло Буячок з Вінніпегу, Всч. о. Іван Труш — парох церков св. Покрови і Вознесіння ГНІХ. Бракує на знімці Всч. о. крил. дек. Юліяна Габрусевича — пароха церкви Преображення ГНІХ.

Міжпарафіальний Ювілейний Хор, організований у 1984, при церкві св. Покрови, який супроводжав Блаж. Патріярха Мирослава Івана Кардинала Любачівського під час Його відвідин по Укр. Кат. Парафіях у Тандер Бей, Онт., Канада, в днях 12—13 червня 1986, на передодні Великого Ювілею 1000-річчя Хрещення Руси-України.

З нагоди цих історичних відвідин зібрано на ЕУ:

1. По \$ 200,—:	1. Парафія св. Покрови, 2. М. Лоточинський . . .	\$ 400,—
2. По \$ 100,—:	1. П. Костур, 2. Я. Москва, 3. В. Хоптій . . .	\$ 300,—
3. По \$ 50,—:	1. В. Джура, 2. Н. Джура, 3. о. Р. Дусановський, 4. Б. Ткачук, 5. о. І. Труш, 6. А. Хоптій	\$ 300,—
4. По \$ 30,—:	1. В. Гармата, 2. В. Олексин	\$ 60,—
5. По \$ 25,—:	1. Н. Антонішин, 2. І. Березніцький, 3. П. Гупало, 4. Б. Ключковський, 5. Р. Ковальський, 6. М. Лазик, 7. Т. Мазник, 8. Н. С. Олійник, 9. Т. Романюк, 10. С. Солдан, 11. С. Стадник, 12. Т. Трасковська, 13. Е. Федорів	\$ 325,—
6. По \$ 20,—:	1. А. Андрух, 2. Т. Бомак, 3. Н. Гуцал, 4. М. М. Дубей, 5. П. Козира, 6. П. Петранюк, 7. В. Швед	\$ 140,—
7. Т. Гульовата		\$ 10,—
Разом		\$ 1.535,—

Тандер Бей

ПАРАФІЯ УКР. ГР.-ПРАВ. ЦЕРКВИ БЛАГОВІЩЕННЯ ПДМ
в Тандер Бей, Онтаріо

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Управа Церковної Громади 1985

Зліва направо — сидять: О. Мартинюк, Й. Паскалюк, П. Михайлишин — голова, о. прот. Павло Зміївський — парох, П. Свириденко, Є. Шелепюк; стоять: Старші Брати і члени Контрольної Комісії.

Парафія УГПЦ Благовіщення ПДМ в Тандер Бей (попередньо Форт Вілліам) засновано 1924. 1927 вогонь знищив церкву і Богослуження відправлялося у винаймлених приміщеннях. 1943 куплено будинок і пристосовано до церк. вжитку. Того ж самого року відбулася візитація парафії Владикою Іваном Теодоровичем, який посвятив церкву. Після заснування парафії, зорганізовано недільну школу, де навчалось від 28 до 35 дітей. Першим учителем був о. А. Берек. Опісля (крім отців парохів) С. Юрківська, О. Василик, О. Віктова і С. Шуган. Першим парохом був о. П. Білонь, а теперішнім о. прот. П. Зміївський; першим головою церковного заряду був І. Крук, тепер П. Михайлишин. При парафії діє церковний хор (диригенти: І. Воронкевич, С. Босий, О. Новицька, О. Яремчук), а від 1943 існує Т-во ім. Лесі Українки, тепер: Союз Українок Канади ім. Л. Українки. Розвиток життя в парафії зберігав наших людей у Тандер Бей, не тільки як вірних членів укр. православної церкви, але також єднав їх в культ.-громад. житті.

✱

Тандер Бей

ШЕЛЕПЮК ПЕТРО і ЄЛИСАВЕТА

Фундатор ЕУ — дол. 600,—

Шелепюк Петро, підприємець, нар. 12. 3. 1890 в с. Балківці, пов. Сушав (Буковина), в родині Івана і Анни з дому Слупчик. До Канади приїхав 1912. Помер 3. 10. 1941 в Тандер Бей. Єлисавета, підприємець, нар. 28. 5. 1911 у Тандер Бей, в родині Кароля Леновича і Марії, з дому Щербаль.

Тандер Бей

ПАРАФІЯ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ ВОЗНЕСЕННЯ Г.Н.І.Х.

в Тандер Бей, Онтаріо

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

*Вірні парафії УКЦ Вознесіння ГНІХ в 70-ліття (1986) її існування.
Посередині — о. Іван Труш, парох.*

Парафія УКЦ Вознесіння ГНІХ в Тандер Бей (Вестфорт Вілліям), заснована 9. 3. 1916 і в тому ж році побудовано церкву. Архиєрейське посвячення церкви довершив Преосвященний Владика Кир Никита Будка — 28. 9. 1919. Першим парохом був о. Михайло Ірха, а теперішнім парохом є о. Іван Труш. Крім церковного комітету, при парафії існує Ліга Укр. Кат. Жінок, яка є активна теж в загальному житті укр. громади Тандер Бей, зокрема у відділі КУК і філії ССУК, та жертвенною на укр. гром., культ.-освітні і харитативні цілі.

Активна в церк. і гром. житті, як теж в заг.-канадському. Була в проводі: КУК, ФДУК-ССУК, СУК Доньки України, Вест Алгома-Жіноча Рада Канади, Рада Народнього Мистецтва, та ін. Видала куховарську книжку; нагороджена медалю 100-ліття Канади. Обое жертвенні на культ., стипендійні й народні цілі. Мають сина — Петра Івана.

Тандер Бей

МИГАЛЬ ІВАНКА
Фундатор ЕУ — дол. 500,—
(квітень 1988)

Мигаль Іванка, оперна співачка, нар. 6. 7. 1937 у Львові, дочка Григорія і Марії з дому Бойко. 1949 виїхала з батьками до Канади у Форт Вілліам, де закінчила середню школу. 1957 вступила до Торонтського Ун-ту, на відділ Королівської Музичної Консерваторії, яку закінчила з відзначенням 1962 як солістка меццо-сопрано. Виступала кілька літніх сезонів у театрі Стратсфорд, як солістка, з оркестрами Канади і ЗСА, співала в Літній Музичній Школі в Аспен, Колорадо, а при кінці 1969 дебютувала в Метрополітан Опері в Нью Йорку. На окремі запрошення співала також і на укр. сценах, зокрема під час конвенцій чи конгресів краєвих центр. орг-цій. Частину свого укр. репертуару видала платівкою 1978. Важка хвороба припинила її мистецьку кар'єру, а смерть перервала нитку її молодого ще життя 18. 9. 1983.

Посмертну фунацію ЕУ ввели: батько Григорій Мигаль і сестра Надія Мигаль-Іванюта.

*

Тандер Бей

Т-во «ПРОСВІТА» ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛІАМ
у ТАНДЕР БЕЙ, Онт.

Фундатор ЕУ — дол. 500,—
(квітень 1988)

Т-во «Просвіта» Вест Форт Вілліам засноване 26. 12. 1909, а заінкорпороване провінційним актом 12. 2. 1924. Першим головою був Григорій Ємчук. З самих початків існування т-во піддержувало паралельно загально-укр. культ. заходи в Канаді, а також щедрою рукою спомогало освітні та наукові установи на рідних землях («Рідна Школа», видавництва). Почавши з 1910 безперервно т-во веде українознавчу школу для дітей і молоді, прий-

Тандер Бей

МИКУЛЯК ВАСИЛЬ і ЙОСИФИНА

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

(квітень 1988)

Микуляк Василь, робітник, нар. 20. 11. 1895 в с. Зелена над Збручем, пов. Гусятин, Галичина. 15-літнім юнаком, 1910 приїхав до Канади, поселився у Форт Вілліам і тут постійно проживав. Працював у збіжєвих збірниках (еливаторах). Помер 1961 і похований на цвинтарі у Форт Вілліам. Йосифина з дому Рудяк, нар. 19. 4. 1901 в с. Личківці, пов. Гусятин, Галичина. 1922 приїхала до Канади, до свого батька у Форт Вілліам (тепер Тандер Бей), і того ж року одружилася з Василем Микуляком. Виховали вони своїх п'ятеро дітей. Обоє були активні в укр. гром. і церк. житті. Від заснування парафії Укр. Греко-Прав. Церкви Благовіщення ПДМ, брали активну участь у її розбудові. Члени місцевого Т-ва Просвіти, Т-ва Взаїмної Помочі, філії ССУК і ін. Щедрі жертводавці на укр. нар. і церк. цілі.

Посмертну Фундацію ЕУ зложила в пам'ять свого чоловіка — дружина Йосифина.

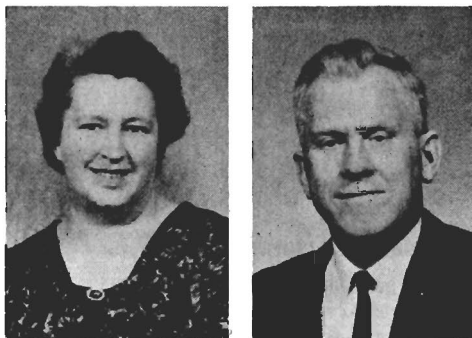
маючи до цього професійних учителів. Останніх 37 років учителем у цій школі працює Григорій Мигаль, який часто сповняє обов'язки секретаря управи.

Управа Т-ва 1986

Зліва направо — сидять: С. Рабачук, Г. Мигаль, А. Доган — голова, Наталка Юріїв, В. Кузик, В. Балабук; стоять зліва: В. Майдо, М. Грона, П. Якімак, М. Чикорлій, П. Боечко, І. Боднар.

ПЕТРИШИН ОЛЕКСА і СТЕФАНІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.200,—
(квітень 1988)

Петришин Олекса, нар. 31. 3. 1919 в Коропці над Дністром, Галичина, в родині Михайла і Марії, з дому Гринчишин. — Стефанія, нар. 10. 1. 1922 в м. Кути, пов. Косів, Галичина, в родині Володимира і Марії Зелінських. До Канади прибули 1949. Живуть у Тандер Бей. Від ранніх літ активні в різних ділянках укр. гром. життя. Члени багатьох орг-цій та установ. Жертвенні на різні нац., культ. й допомогові цілі. Одружені 1943. Мають двоє дітей: сина — Володимира Романа, д-р соціології, і дочку — Марту Христину, адвокат.

Тандер Бей

РУДЯК ДМИТРО і АННА
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.300,—
(квітень 1988)

Рудяк Дмитро, нар. 10. 11. 1909 в родині Антона і Марії, з дому Пінюта, в с. Личківці, повіт Гусятин, Галичина. Юнаком, 1924 приїхав до свого батька до Канади. Замешкав у Форт Вілліам, тепер Тандер Бей, та вклю-

МИХАЙЛИШИН ПЕТРО ІГОР і ОЛЬГА

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.225,—

(квітень 1988)

Михайлишин Петро Ігор, нар. в с. Биків, повіт Перемишль, Зах. Україна. 1940 арештований сов. окупаційною владою був вивезений в околицю Владивостоку. 1941 мобілізований на сов.-нім. фронт попав у нім. полон. Перевезений до Німеччини був евакуований до Гамбургу. Учителював в Україні та в біженецькому таборі Вендорф, якого був основником, а опісля керівником. Прибув до Канади 1947 до Форт Вілліам, де працював як управитель підприємств при Т-ві «Просвіта» аж до відходу на пенсію 1984. Активний в різних ділянках укр. гром., церк. і загально-канад. життя, як член і як голова (іноді декілька разів) м. ін. Відділи КУК, ССУК, Т-во УС, Клуб Проф. і Підпр., Церк. Громада Благовіщення ПДМ, Багатокульт. Асоціація тощо. Ольга, з дому Лецюк, нар. в м. Айтун, Саскачеван. Середню освіту одержала в Саскатуні, професійну в Тандер Бей. Активний і керівний член і многократна голова гро., церк. і жін. орг-цій між ін. КУК, СУК — Доньки України, Т-во ім. Л. Українки, Жін. Відділ Т-ва «Просвіта» тощо. Одружені 1951 в Айтуні. Обоє щедрі жертводавці і меценати різних орг-цій і установ.

чився в церк. і гром. життя. Після закінчення курсу укр. народних танків школи Авраменка, стає їх інструктором та членом театрального гуртка при Т-ві «Просвіта». 1931 одружився з Анною Левицькою, теж активним членом молодечих орг-цій. 1934 зі своєю родиною переїздить до піонерського містечка — Джералдтону, де засновує Т-во Взаїмна Поміч і Т-во Народний Дім, та активізується в загально-канадському житті міста. 1975 повертається назад до Тандер Бей, включається, між ін. у життя філії ССУК і у КУК. Щедрий жертводавець — меценат на укр. культ.-освіт. і допомогові цілі. Анна, нар. 10. 4. 1913 в Тандер Бей, в родині Михайла Левицького і Анастасії Чорної. Померла 21. 5. 1975 в Тандер Бей і там же похована. Мали трьох синів: Мирона, Василя (помер), Романа, і три дочки: Орісю, Соню, Богдану, і всі вони здобули середню, або високу освіту.

Тандер Бей

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ —
ФІЛІЯ ТАНДЕР БЕЙ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.100,—
(квітень 1988)

Управа філії 1985

Зліва направо — сидять: М. Манюх, П. Михайлишин, Дмитро Рудяк — голова, О. Петришин; стоять: І. Козира, П. Бегей, О. Михайлишин, Л. Івасиків, І. Корда.

Філія Суспільної Служби Українців Канади в Тандер Бей, Онт., передше Фонд Допомоги Українців Канади, існує від 1950. Управу філії ССУК, а перед тим ФДУК, вибрано на річних зборах Відділу КУК, а від 1973 філія ССУК свої річні загальні збори відбуває окремо і є складовою орг-цією Відділу КУК. Членство філії ССУК — це орг. парафії і окремі особи. Філія ССУК зараховується до більш активних і передових філій, яка впродовж часу свого існування виконала велику і корисну працю на харитативному і допомоговому відтинку. Зокрема її ширша і більш жвава діяльність замітна від 1978, коли то почали виникати все більше допомогові потреби. При філії ССУК існує фонд «Поміч Україні», з якого уділено поважну матеріальну допомогу потребуючим українцям у різних країнах світу. На протязі 35-річного існування головами філії були: Єлисавета Шелепюк, К. Чеховий, М. Лисий, П. Михайлишин, О. Петришин, Д. Рудяк.

Тандер Бей

Т-во СТАРШИХ ГРОМАДЯН ім. ІВАНА ФРАНКА
в ТАНДЕР БЕЙ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—
(квітень 1988)

Т-во Старших Громадян ім. Івана Франка в Тандер Бей, Онт., засноване 29. 12. 1982; під сучасну пору начисляє понад 50 членів. Програма його діяльності різноманітна і цікава. Світлиця Т-ва приміщується в домі Т-ва

Тандер Бей

ПІДСКАЛЬНИЙ ТРОФИМ і СОФІЯ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Підскальний Трофим, робітник, нар. 1894 в с. Турильче, пов. Тернопіль, Галичина. До Канади приїхав 1909 і поселився у Форт Вілліям. Постійно працював у збіжєвих збірниках (елеваторах) аж до відходу на емеритуру. Помер 1979. — Софія з дому Тацюк, нар. 1893 в с. Поточиська, пов. Городенка, Галичина. До Канади приїхала 1915 до своєї сестри Анастасії Войтків у Форт Вілліям. Померла 1981. Обое поховані на цвинтарі у Тандер Бей. Одружені були 1916 і мали двоє дітей: дочку і сина.

Посмертну Фундацію ЕУ зложила в пам'ять батька і матері: дочка — Наталка Джура.

«Просвіта», де крім членських сходин, відбуваються також різні імпрези. Літньою порою т-во влаштовує свої пікніки і прогулянки до різних культ. і іст. осередків, та бере участь у допомогових акціях для загальних укр. потреб.

Управа Т-ва Старших Громадян ім. Івана Франка 1985

Зліва направо — сидять: О. Ковальчук, О. Петришин, Дм. Рудяк — голова, Л. Івасиків, Д. Литвин, М. Пресунька; стоять: А. Клюса, Ст. Гаркот В. Джура, М. Дубей, П. Михайлишин.

Тандер Бей

ЛІБЕР ІВАН
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.000,—
(квітень 1988)

Лібер Іван, нар. 29. 10. 1921 в с. Путятинцях, пов. Рогатин, Галичина, і там же одержав народню освіту. 1947 з Австрії емігрував до Канади і поселився в Тандер Бей. Спершу працював в лісовій індустрії, на залізній дорозі —СНП, а потім зорганізував і провадив своє власне будівельне підприємство, аж до відходу на пенсію. Належить до укр. сусп.-гром. орг-цій та є щедрим жертводавцем на укр. народні цілі. Меценат кількох фондаций.

✱

Тандер Бей

ІВАСИКІВ ЛЕВ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.250,—
(квітень 1988)

Івасиків Лев, нар. 1. 8. 1914 в Дрогобичі, Зах. Україна. До Канади прибув 1951 і тут включився в укр. сусп.-гром. і церк. життя. Член кількох орг-цій і установ, як теж Фундації ім. Тараса Шевченка у Вінніпезі.

Тандер Бей

К Л Ю С А МИКОЛА

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.500,—
(квітень 1988)

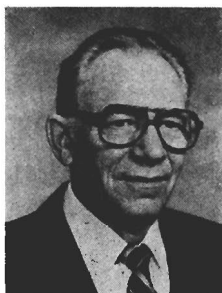
Клюса Микола, робітник, нар. в с. Библо, пов. Рогатин, Зах. Україна, в родині Михайла і Павлини Кіналь. Там же здобув початкову освіту. Рідну землю покинув 1943, а опісля з Німеччини емігрував до Канади на лісові роботи і поселився в Тандер Бей. Після 37-річної праці, спершу в тартаку, а опісля в залізничній компанії — СПР, пішов на емеритуру. Член укр. орг-цій та щедрий жертводавець на різні нац. і культ. цілі,

✱

Тандер Бей

Г А Р К О Т СТЕПАН

Фундатор ЕУ — дол. 600,—
(квітень 1988)

Гаркот Степан Іванович, нар. 31. 1. 1919 в с. Подорожне, повіт Стрий, Галичина. Там же одержав початкову освіту. Після закінчення війни в Інсбруку — Австрія, закінчив дворічний торг. курс. 1949 емігрував до Канади і поселився в Тандер Бей. Включився тут в укр. гром. життя і був активним членом кількох орг-цій, як теж жертвенним на укр. нац. потреби.

Тандер Бей

ДЖУРА ВОЛОДИМИР і НАТАЛКА

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.120,—

Джура Володимир, нар. 19. 1. 1921 в с. Дорошів Малий, повіт Жовква, Галичина. Батько — Іван, мати — Параскевія з дому Ошийко. 1944 примусово заведений до Німеччини на роботу. 1947 з Австрії емігрував до Канади. Замешкав у Тандер Бей, і працював у лісовій індустрії, а потім в автомобільній фабриці аж до виходу на пенсію. Активний в церкві і громад. житті та щедро жертвує на громад. цілі. Наталка, нар. 4. 8. 1917 у Форт Вілліам, тепер Тандер Бей, в родині Трофима і Софії Піскальних. По професії книговод. Одружені 1954. Мають одну дочку — Андріану, що закінчила ун-т.

Тандер Бей

КЛЮСА АНТІН

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Клюса Антін, робітник, нар. 10. 10. 1918 в с. Библо, пов. Рогатин, Галичина. Батько — Микола, мати — Анна Довгань. Освіта народня. 1942 виїхав на примусові роботи до Німеччини, а 1950 емігрував до Канади і поселився в м. Тандер Бей. Працював у збіжевому збірнику (елеваторі) аж до відходу на пенсію. Є членом укр. орг-цій і підтримує матеріально укр. установи.

Тандер Бей

СКОРОПАД В. і А.

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.150,—

Скоропад В., уродженець с. Стрільківці, повіт Борщів, Зах. Україна. Кооператор і член багатьох т-тв і орг-цій на рідних землях, також член їхніх управ до 2-ої світової війни. На еміграції емерит. робітник Лейк-гед ун-ту в Тандер Бей, Онт. Активний працівник на укр. сусп.-гром. полі, член багатьох орг-цій і установ у Канаді. Жертводавець на різні укр. цілі, як в краю, так і на еміграції. Скоропад А., уродженка східньо-українських земель, селянського походження. Працівник місцевого шпиталю, член багатьох жіночих укр. орг-цій і установ, та жертвенна на укр. цілі. — Обое разом виховали дві дочки, обидві заміжні; мають 5-теро внуків.

Тандер Бей

ЛОБОДА ВАСИЛЬ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Лобода Василь, селянин-робітник, нар. 14. 3. 1921 в с. Залуже, пов. Рогатин, Галичина, де ходив до школи. З Австрії 1947 емігрував до Англії, а опіся, 1949 до Канади і поселився в Тандер Бей. Згодом вивчивши куховарство працював по тій професії аж до відходу на пенсію. Щедрий жертводавець на укр. нац. потреби. Член сусп.-гром. орг-цій і установ.

Тандер Бей

БУГАРА МИХАЙЛО і КЛАВДІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—
(квітень 1988)

Бугара Михайло, селянин-робітник, нар. 15. 7. 1912 в с. Дорошів Великий, пов. Жовква, Зах. Україна, в родині Теодора і Марії, з дому Ошийко. — Клавдія, народжена 1. 6. 1922 в с. Вільно-Слобідка на Київщині, в родині Микити і Віри Краших. Одружені 1947. До Канади прибули 1951. За-мешкали в Тандер Бей (попередньо Порт Артур) і тут включилися у гром. і церк. життя. Тепер на емеритурі. Мають одну дочку — Мирославу, яка за-кінчила ун-т ступнем мгра мов, і працює по своїй професії в Оттаві.

Тандер Бей

ХОМИЧ МИХАЙЛО
Фундатор ЕУ — дол. 620,—
(квітень 1988)

Хомич Михайло, нар. 2. 2. 1921 в с. Підманастирок, повіт Радехів, Галичина, в родині Андрія і Ангелини з дому Мартинюк. За старанням свого батька, 1961 зі своєю родиною (дружина і двох синів) емігрував з Польщі до Канади і замешкав у Тандер Бей. Активний в укр. орг-ціях і жертвенний на укр. нац. цілі.

Тандер Бей

ІНЖ. ТКАЧ СТЕПАН
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.120,—

Ткач Степан, інженер хемік, нар. 11. 5. 1912 у Форт Вілліам (тепер Тандер Бей), Канада, в родині Василя і Олени, з дому Тацюк. Народню і середню освіту закінчив у Форт Вілліам. Студівав на Квінс ун-ті в Кінгстоні і 1936 одержав диплом інженера хеміка. По своїй професії працював у фабриці паперу аж до відходу на пенсію. Активний на керівних постах в укр. студентському, а опісля в заг.-громад. житті, зокрема у Відділі КУК, Філії ССУК, Кредитової Спільноти, Товариства «Просвіта». Жертвенний на культурні і допомогові потреби.

Тандер Бей

ПУРА ГРИГОРІЙ
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Пура Григорій, селянин-робітник, освіта народня. Нар. 13. 2. 1910 в м. Лопатині, повіт Радеків, Зах. Україна, в родині Степана і Параскевії, з дому Дідухів. 1941 заведений до радянської армії потрапив у німецький полон; вивезений до Німеччини, працював на різних тяжких роботах аж до закінчення війни. 1947 прибув до Канади до свого брата у Вінніпегу. Від 1948 мешкає у Тандер Бей. Працював у залізнично-дорожній компанії аж до відходу 1975 на пенсію. Активний у громад. і церк. житті; жертвенний на різні нар. і церк. цілі.

МАНЮХ МИРОН і АННА
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.100,—
(квітень 1988)

Манюх Мирон, нар. 12. 5. 1914 в с. Яблонів, пов. Рогатин, Галичина. Батько — Роман, мати — Анна Медвідь. З України виїхав 1944 до Німеччини і працював там у фабриці. 1947 емігрував до Канади і поселився у Тандер Бей. Працював, спершу в лісовій індустрії, а опісля в залізно-дорожній компанії — СПР, аж до відходу на пенсію. 1954 одружився з Анною Валіцькою, яка з Німеччини приїхала до Канади 1948. Обоє належать до укр. гром. орг-цій, та є щедрими жертводавцями на культ. і нар. цілі. Меценат — Шевченківської фундації, на яку пожертвували 12.000 доларів.

Вовк Віра. *Карнавал*. Оповідання до картин Юрія Соловія. Ріо-де-Жанейро, 1986. 73 стор.

Подляський Казімеж. *Білоруси — литовці — українці: наші вороги — чи брати?* Віднова, 1986. 157 стор.

Кальвін Іван. *Інституція або навчання християнської релігії*. Торонто-Атланта, Українське Євангельське Об'єднання, 1986. 238 стор.

Геродот про скитів. В перекладі Олександра Монцібовича. Аделаїда, В-во «Книга», 1986. 80 стор.

Микита Федір. *Прощайте, рідні Карпати*. Канада, Пробоем, 1986. 85 стор.

Борець Юрій. *З найкращими*. Лондон, Українська Видавнича Спілка, у Великій Британії, 1986. 384 стор.

Марк Аврелій. *Роздумування*. Переклад і вступну статтю зладив Омелян Омецінський. Буенос Айрес-Нью Йорк, Науково-Дослідне Товариство Української Термінології, 1986. 150 стор.

Цинкаловський Олександр. *Стара Волинь і Волинське Полісся*. Т. 2. Вінніпег, Інститут Дослідів Волині, 1986. 578 стор.

ДРУГІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ФУНДАЦІЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ Інк.

Нью Йорк. — У неділю, 13-го грудня 1987, тут, в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулися другі Загальні збори Фундації Приятелів Енциклопедії України, Інк., яка була заснована 29-го червня 1985 року та зареєстрована в стейті Нью Джерсі.

Збори відкрив голова фундації мгр Володимир Баранецький, який також звітував про діяльність Дирекції на протязі двох з половиною років. Доповнення до цього загального звіту подав заступник голови д-р Атанас Фіголь, головний інспіратор фундації. Секретар дирекції Слава Олесницька, звітувала за адміністративну працю, а про стан каси та фінанси звітував д-р Володимир Пушкар. За звітний час фундація збирала близько півмільйона доларів у ЗСА та Австралії. Настановою фундації було фінансування своїх проєктів тільки із відсотків, однак поки збереться більша сума, збори рішили частинно порушити й основний капітал.

Провірку провів із уповноваження Контрольної комісії мгр Володимир Рак, який знайшов зразкове і точне ведення каси та фінансового діловодства, що завважила при своїй недавній контролі також федеральна перевірка. Адвокат фундації Нестор Олесницький з'ясував деякі актуальні правні проблеми фундації, що втішається статусом неприбуткової установи та звільненням пожертв від податків.

Після схвалення абсолюторії вибрано такий склад Дирекції та Контрольної комісії. Дирекцію далі очолюватиме мгр В. Баранецький, а на його заступників обрано д-ра А. Фіголя (Німеччина) та інж. Олега Іванусіва (Канада). Залишаються секретарем С. Олесницька, а скарбником д-р В. Пушкар. В склад Дирекції теж входять: Богдан Бігус (Канада), інж. Мирослав Болюх (Австралія), д-р Степан Ворох, д-р Павло Джуль, інж. Роман Заяць, д-р Ірена Падох, та адв. Петро Саварин (Канада). Правним дорадником залишився адв. Н. Олесницький. В склад Контрольної комісії входять: мгр В. Рак, (голова), д-р Аркадій Жуковський (Франція), адв. Андрій Семотюк (Канада), д-р Іван Серант, та д-р Іван Флис. До Наукової Ради переобрано д-ра Ярослава Білінського, д-ра Василя Маркуся, д-ра Ярослава Падоха, д-ра Франка Сисина, д-ра Юрія Шевельова та д-ра Володимира Янева. На місце померлого проф. В. Кубійовича вибрано д-ра Олексу Біланюка. Наукова Рада кореспонденційним шляхом оформить свою Президію.

З огляду на географічно-правні міркування виявилася потреба створення окремої братньої фундації в Канаді, яка перебере та продовжуватиме працю патронату. Канадська Фундація твориться для тих самих цілей, що їх має фундація в Америці, тільки діятиме в рамках канадського законодавства. Обидві фундації будуть координувати свою діяльність, а для забезпечення єдності дії деякі члени дирекції з Канади ввійшли до американської фундації і навпаки. Вони теж матимуть спільну Наукову Раду.

На зборах прочитано листа та привітання від голови НТШ в Європі д-ра А. Жуковського. Управа дякує дирекції фундації за дотеперішню підтримку й інформус, що до половини 1988 року десятий том ЕУ буде закінчений.

Після того тамошня редакція ЕУ буде працювати над томом поправок і доповнень. У дальшому плані є теж опрацювати скромний енциклопедичний словник ЕУ та розпочати коротке видання ЕУ французькою і німецькою мовами.

Прочитано теж бадьорий привіт від д-ра Саварина з Канади.

Найважливішою постановою Загальних зборів було схвалення проекту приступити, спільно з Науковим Товариством ім. Шевченка в ЗСА до підготовки шеститомної Енциклопедії Української Діаспори (ЕУДі), що охоплюватиме всі континенти та країни поза теперішніми кордонами ССРСР. На редактора цього нового проекту покликано проф. В. Маркуся. Подібну постанову в цій же справі винесло пленарне засідання Президії й Управи НТШ 12-го грудня 1987 року в Нью Йорку.

Праця над ЕУДі розпочалась 1-го січня 1988 року, а її передбачено закінчити редакційно до кінця 1992 року. Таким чином спадщина св. п. В. Кубійовича завершиться ще одним дуже важливим і потрібним для зовнішнього світу, України й діаспори виданням — енциклопедією українських поселень у світі поза Україною. Намічений редактор ЕУДі представив свій план праці на 1988 рік.

НТШ в Америці та Фундація Енциклопедії України будуть спільно фінансувати цей проект, що буде, поряд допомоги НТШ в Європі та його енциклопедичних плянів, черговим амбітним завданням фундації та її приятелів. Фундація постійно приймає пожертви та записи на визначені потреби, а на кінець 1988 року підготовляє масову збірку, щоб доповнити свої фонди до суми вистачальної на фінансування загальних проектів із самих тільки відсотків основного капіталу.

(«СВОБОДА», 5-го лютого 1988)

Sysyn Frank. *Between Poland and the Ukraine: The Dilemma of Adam Kysil, 1600—1653*. Cambridge, Mass., Harvard University Press, HURI, 1985. 406 p.

L'Ukraine dans la presse en 1985. Paris, Club des Amis de l'Ukraine, 1986. 200 p.

Jahrbuch der Ukrainekunde 1985. München, Arbeits- und Förderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften, 1986. 336 S.

Selanski Wira. *Renovos de mitos*. Rio de Janeiro, 1986. 89 p.

Tolstoy Nikolai. *Trial and Error: Canada's Commission of Inquiry on War Criminals and the Soviets*. Toronto, Justinian Press, 1986. 23 p.

Rajhman Jože. *Pisma primoža trubarja*. Ljubljana, SAZU, 1986. 373 s.

Slodnjak Anton, Kos Janko. *Pisma Matija Čopa*. Prva knjiga. Ljubljana, SAZU, 1986. 367 s.

Traditiones, 14, 1985. Ljubljana, SAZU, 1986. 231 s.

Kureš Niko. *Slovensko štajersko pred marčno revolucijo 1848*. Ljubljana, SAZU, 1986. 112 s.

ФУНДАЦІЇ ПРИЯТЕЛІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

на других Загальних Зборах, 13-го грудня 1987

Фундація Приятелів Енциклопедії України саме закінчила два з половиною роки свого, думаю, довгого, існування. Коли ми тут зібрались останній раз 26-го січня 1986 р., наша правно-організаційна фаза вже була закінчена. Фундація вже була зачартерована, мала затверджений статут та внутрішній правильник. Ми вже тоді також внесли прохання до федеральних податкових властей про звільнення від податку і скоро потім, 27-го березня, 1986 р. одержали тимчасове звільнення ретроактивно до дати нашої інкорпорації 13 травня 1985. Це звільнення вигасає з кінцем цього року і ми вже готовимо нову аплікацію.

Зразу по оформленні Фундації ми почали збіркову акцію. Ще у 1985 р. відбули три збіркові бенкети: в Чикаго, Філядельфії і Нью Йорку. У нас в касі тоді було 100,000 дол. а в деклараціях майже дальших 100,000.— Від тоді ми ще влаштували одну обідову зустріч з громадою Ньюарку і околиці та одну в Трентоні. В усіх тих зустрічах між організаторами та промовцями були члени нашої Дирекції і тут хочу ще раз подякувати д-рові Я. Падохові та д-рові С. Воровохі за їх активну участь у тих бенкетах. Чикарівський Відділ включає давних приятелів і добродіїв ЕУ, дир. О. Плешкевича, дир. Р. Мицика, інж. Р. Заяця та інших. У Філядельфії наш скарбник, д-р В. Пушкар був ініціатором а громадський комітет організатором зустрічі, якою дуже вправно проводив д-р А. Кіпа. В Нью Йорку організацією бенкету зайнявся громадський комітет очолюваний д-ром В. Калиновичем при активній участі цілої Управи НТША. В Ньюарку, крім Управи Фундації, д-р Дарія Миндюк вклала багато праці та причинилась до успіху збіркового обіду. В Трентоні 11-ий Відділ Союзу Українок був організатором зустрічі а п. Ольга Фараонів проводила нею.

Та всеж, на всіх зустрічах головним промовцем був д-р А. Фіголь, який своїми інспірованими виступами змальовував стан редакційної праці над Енциклопедіями України та вказував на потребу скорого закінчення тих праць. Крім вичислених збіркових обідів, д-р Фіголь зустрічався з багатьома громадами в Америці і Канаді та, спільно з д-ром В. Маркусем, відбув успішну подорож до Австралії, де зібрав понад 100,000.00 австралійських дол. В Америці він мав зустрічі, між іншими, в Дітройті, Боффало, Бостоні, Сиракузах, Каліфорнії та на східньому і західньому побережжях Фльориди. Усі ці зустрічі також увінчалися гарними успіхами.

Сьогодні ми маємо в касі Фундації 283,627.00 дол., Відділ в Чикаго має 69,052.00, тобто разом 352,679.00 дол. З Австралією разом зібрана сума виносить понад 450,000.00 дол.

Наш скарбник, д-р Пушкар, представить точніше сьогоднішній фінансовий стан Фундації, нашу допомогу Сарселеві та інші бюджетові деталі. Я хочу ще тільки згадати що минулого тижня у нас була перевірка нашої діяльності і діловодства за 1985 рік Федеральним Податковим Урядом і нам

приємно було почути слова признання за збірковий успіх та за зразкове книговодство, а зокрема за компютерські списки усіх жертводавців із точними вписами їх датків.

Хочу також згадати, що члени Управи були на протязі звітного часу у постійному і тісному контакті і спільно розв'язували проблеми, які насувались та планували працю на майбутнє.

Багато часу та уваги членів Управи за час останніх двох років забрала справа нашої організаційної структури та знайдення нашої місії та ролі по смерті проф. В. Кубійовича. Усамостійнення Англомовної Енциклопедії України (АЕУ), зміни у редакторському складі АЕУ і Енциклопедії Українознавства (ЕУ) зарисувались чітко під час засідання Редакцій АЕУ і ЕУ в Сарселі в липні минулого року, коли представники Канадського Патронату (Е. Борис, М. Бігус і П. Яцик) та нашої Фундації (д-р Фіголь, д-р Пушкар і В. Баранецький) також були присутні. Ці зміни, як також правні, традиційні та географічні особливості Канадського Патронату не дозволили здійснити початкової ідеї створення одної центральної, світової Фундації, яка б зайнялася фінансуванням усіх енциклопедичних видань плянованих проф. Кубійовичем. Тому, у висліді довгих дискусій, Управа взяла до уваги стан дійсного розподілення сил і постановила все ж таки пов'язати товариства створені для фінансової підтримки енциклопедій в одну світову мережу. Це був би союз самостійних краєвих одиниць пов'язаних обміном членів Дирекції та, можливо, в будучині, центральною надбудовою так як це сталося із краєвими товариствами Наукового Товариства Шевченка.

В тій цілі д-р Фіголь, який як звичайно є в таких плянах центральною особою, і я, відбули спільні розмови з управою та членами Канадського Патронату у вересні 1986 р., на яких усі присутні погодилися на таку розв'язку існуючої ситуації, а Канадський Патронат поробив кроки, щоб оформитись правно під новою назвою «Фундація Енциклопедій України». Мені, між іншим, ця назва подобалася і я пропонував би в подібний спосіб скоротити назву нашої Фундації, як нпр., «Фундація Енциклопедії Українознавства». Новостворена «Фундація Енциклопедії України» заповіла свої перші Загальні Збори на 16-го грудня ц.р. в Торонто і запросила також до участі д-ра Фіголя, д-ра Пушкара і мене.

Австралійський Відділ зформований під час подорожі д-ра Фіголя і д-ра Маркуся у 1985 р. погодився вповні співпрацювати як частина нашої Фундації і інж. М. Болюх, місто-голова Відділу та Дмитро Пирогів, скарбник, які недавно відвідали Нью Йорк, поінформували нас про свою діяльність. У такій співпраці краєвих одиниць можна б координувати нашу фінансову допомогу Сарселеві, планувати фінансування спільних нових проєктів, обмінюватись інформаціями і т.п.

Завершення, отже, цієї організаційної мережі залишається даліше важливим завданням для нової Управи на найближче майбутнє.

Відносно наших збіркових плянів в найближчих місяцях належить ствердити, що по збіркових успіхах, про які я згадав попередньо, ми стрінулися з рядом нових проєктів і збірок пов'язаних з надходячими святкуваннями 1000-ліття Хрещення Руси-України. Чимало з тих проєктів є загально-громадськими, важливими і гідними всецілої підтримки. Тому

багато з наших жертводавців і добродіїв заангажувалися активно в реалізацію цих плянів. У висліді, Управа уважала, щоб не починати саме тепер нової збіркової кампанії а здержатися з нею до закінчення святкувань при кінці 1988 р.

В міжчасі, ми рішили звертатися поодинокі до наших приятелів і жертводавців та висилати до них Різдвяні і Великодні побажання з пригадкою про нашу діяльність та наші потреби. Також будемо далі висилати пригадки до тих, які декларували пожертви але їх ще вповні не вплатили.

Вкінці, одним із найважливіших завдань сьогоднішніх зборів є розглянути потребу видання нової Енциклопедії Української Діаспори (ЕУДі). Ідею видання такого твору задумав ще проф. Кубійович як ще одну димензію історії українського народу поруч статейних та гаслових Енциклопедій України. Для нас необхідним є записати для майбутніх поколінь стан української еміграції та описати духові і матеріяльні вартості, які вона створила. Наші учені в Радянській Україні цього зробити не можуть а на еміграції так багато свідків великих подій двадцятого століття відходять у вічність та забирають зі собою ці невідтворимі інформації. Ми є у винятково щасливому положенні що проф. Василь Маркус, довголітній співпрацівник та заступник проф. Кубійовича, крім своєї праці у Львівському Університеті в Чикаго, не є саме тепер заангажований в інших довгочасних наукових проєктах і був би згідний піднятися цього діла. Маючи великий досвід та зібравши вже багато матеріялів він випрацював, на наше прохання, прелімінарний проєкт ЕУДі, включно із приблизним кошторисом, які він нам представить сьогодні. Ми маємо в пляні реалізувати цей проєкт у співпраці з Науковим Товариством Шевченка в Америці (НТША) на базі рівного поділу коштів. Управа НТША цей проєкт уже одобрила.

За короткий час існування, Фундація, завдяки розумінні потреб нашої науки широкими колами нашого громадянства та його щедрих пожертв, створила фінансову базу, яка уможливує не тільки допомогу для закінчення гаслової Енциклопедії Українознавства але також реалізацію слідуючого великого проєкту пок. проф. Кубійовича.

(—) *Володимир І. Баранецький*

СЕКРЕТАРСЬКИЙ ЗВІТ

ФУНДАЦІЇ ПРИЯТЕЛІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за час від засновних Зборів до 30 вересня 1987 р.

У підзвітному часі відбуто двічі ширші сходи дирекції в гостинному домі НТШ в Нью-Йорку, 2 поширені засідання та 12 сходів Екзекутиви. Ці останні відбувалися в приватних домах членів екзекутиви. Крім цього ми постійно контактуємося телефонічно і багато децизій робимо телефоном.

Теж відбулися 2 зустрічі із активними громадянами Ньюарку для підтримки Нью-Йорського та Ньюарського бенкетів.

У звітному часі секретаріат вислав 888 посвідок вplat із залученою друкованою подякою, а від вересня 1986 р. з брошуркою-триптихом. Зі секретаріату вийшло 500 листів, два обіжники та запрошення на збори. Секретаріат перевів теж кореспонденційним шляхом вибори Наукової Ради та Контрольної Комісії. В висліді того, голосування головою Наукової Ради було вибрано пок. проф. В. Кубійовича, а головою Контрольної Комісії д-ра Флиса.

Список прізвищ наших жертводавців поміщували ми хронологічно в «Свободі». Перший Список появился 5-го грудня 1985, другий 2-го і 3-го травня 1986 а третій 20-го березня 1987. Кожночасно пересилаємо ці списки до Мюнхену для поміщення в «Вістях із Сарселю».

Дня 21-го березня 1986 року Фундація дістала ретроактивно звільнення від федерального податку. Це тимчасове звільнення важне до 31 грудня 1987 року. Продовження важности того звільнення є вже тільки формальністю.

Всі датки приходять на адресу Фундації в Маттавані, Н. Дж. У щадниці Тризуб маємо чекове conto, через яке переходять гроші з усіх збірок. На тому конті дістаємо 5,5%. Як приробираємо більшу суму грошей тоді шукаємо за найліпшими умовами інвестицій та чеком висилаємо до українських установ.

У нас є архів із вирізками з нашої преси про ЕУ та її редакторів. Дотепер заповнено 82 сторінки альбому великого формату.

У липні—серпні перейшли ми на комп'ютер. Маємо в ньому всі вplatи, декларації та адресар із 836 вписами. Нам вдалося за дешеву ціну це перепровадити. За вживання комп'ютера та за працю ми заплатили 500,00 доларів. Рівночасно дістали від тієї особи даток на фонд ЕУ в цій самій висоті.

Дня 8-го грудня ц.р. відбули ми в канцелярії нашого синдика перевірку Фундації представником федерального податкового уряду. Цей контрольор ствердив, що ріст нашої Фундації в такому короткому часі йому імпонує.

(—) *мгр В. Баранецький*
голова

(—) *Слава Олесницька*
секретар

**THE FOUNDATION OF FRIENDS
OF THE ENCYCLOPEDIA OF UKRAINE INC.**

6 Nebraska Drive, Matawan, N. J. 07747. Telephone: (201) 583-8035

**CONSOLIDATED STATEMENT OF INCOME AND EXPENSES
FOR YEARS 1985—1987
(Ended December 31)**

	1985	1986	1987	1985—1987
INCOME				
Donations	83,861.25	177,129.41	53,869.54	314,860.20
Interest	1,024.69	13,070.16	21,198.51	35,293.36
Book Sales	—	855.41	—	855.41
Other	—	24.48	14.97	39.45
Total Income	84,885.94	191,079.46	75,083.02	351,048.42
EXPENSES				
Research-EU Sarcelles	—	12,900.00	30,085.00	42,985.00
Travel	703.00	6,416.82	520.13	7,639.95
Advertising	678.00	1,764.04	587.18	3,029.22
Professional	170.00	2,123.50	530.00	2,823.50
Telephone	125.74	1,831.00	929.94	2,886.68
Postage	116.64	311.85	295.66	724.15
Fund Raising	—	1,404.17	—	1,404.17
Stationary	193.18	94.11	221.14	508.43
Administrat.	169.89	374.73	15.00	559.62
Office Equip.	169.18	—	161.74	330.92
Miscellaneous	159.86	—	—	159.86
Total Expenses	2,485.49	27,220.22	33,345.79	63,051.50
NET INCOME	82,400.45	163,859.24	41,737.23	287,996.92
CASH IN BANKS				
Check. A/C	16,262.49	28,257.78	13,213.32	
Cert. of Dep.	66,137.96	101,215.11	111,771.49	
UNURC	—	30,000.00	40,000.00	
Selfrel. J. C.	—	61,873.34	98,787.76	
Selfrel. Newark	—	14,610.24	13,147.34	
Selfrel. N. Y.	—	10,303.22	11,077.01	
TOTAL CASH	82,400.45	246,259.69	287,996.92	

(—) V. Pushkar
Treasurer

(—) V. I. Baranetsky
President

(—) J. Olesnyckyj
Secretary

ПРОТОКОЛ

перевірки фінансового діловодства

ФУНДАЦІЇ ПРИЯТЕЛІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ Інк.

(за роки: 1985, 1986, і 9 місяців 1987)

Перевірку перевів Володимир Рак, в приявності президента Фондації, 12-го грудня 1987-го року в домі Наукового Товариства ім. Шевченка в Н.Й.

До перевірки предложено і перевірено:

Книгу прибутків і видатків; Зіставлення прибутків і витрат за роки 1985, 1986 і 9 місяців 1987; білянсове зіставлення на день 30-го вересня 1987 за згадані роки; чекову книжку; банкові зіставлення і ощадностей книжки і прилоги до приходів і виплат; докладний виказ жертводавців разом із адресами і побічну касову книгу.

У висліді перевірки стверджено наступне:

1. Вписи до згаданих книг вірцево закниговані і удокументовані.
2. Виказані чисельні дані у фінансових зіставленнях за звітний час є згідні з закнигованими позиціями в згаданих книгах.
3. Стан готівки, чекового і ощадностевого конт, виказаний в білянсовому зіставленні є згідний з банковими книжками.
4. Прибутки і видатки вірцево закниговані у відповідних книгах на підставі дотичних прилог.
5. Докладний список жертводавців й адрес виготовлений на компютері.

Загальне ствердження:

Вислід фінансової господарки в роках 1985, 1986 і 9 м. 1987 відповідає загально акцептованим принципам книговедення. Перевірка всіх фінансових зіставлень була зроблена згідно із загально акцептованими вимогами перевірки і включала перевірку ведених книг, документів й інших процедур контролі, які я вважав потрібними за звітний час.

В моїй опінії фінансові звіти Фондації віддзеркалюють вірний фінансовий стан Фондації за згадані роки.

На підставі вище згаданого пропоную уділити: д-р В. Пушкаркові, його співробітниці п. Ярославі Олесницькій, голові Фондації мгр. Володимирові Баранецькому і його членам, абсолюторію з особливим признанням за вірцево виконану працю.

Нью-Йорк, 12-го грудня 1987.

За перевірку згаданого діловодства:

(—) *Володимир Рак*
член Контрольної Комісії

ФУНДАЦІЯ ПРИЯТЕЛІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ, Інк.

4-й список пожертв, за час від 1-го березня 1987 до 30-го квітня 1988

Н Ь Ю Д Ж Е Р С І

1. Український Народний Союз, Джерсі Сіті	\$ 10.000,—
2. о. протоєрей Желехівський Богдан і Надія (через НТШ у Вашингтоні)	\$ 1.020,—
3. Филиппчак Борис д-р і Ірина (разом дотепер: 5.140,—) . . .	\$ 1.000,—
4. По \$ 500,—: 1. Бачинський Олег д-р, 2. Кравчук Богдан, Анна і Мирон (у пам'ять незабутніх рідних Ольги зі Стефанових та Петра Савицького), 3. Кредитівка Джерсі Сіті . . .	\$ 1.500,—
5. Коренець Ганна (у пам'ять Дениса Коренця — історика, дійсного члена НТШ і співосновника Кооперативного руху в Україні та Ольги Добрянської Коренець — громадської діячки-письменниці — дочка Ганка (разом 500,—)	\$ 300,—
6. Даниленко Іван і Наталія	\$ 250,—
7. Олесницький Любодар	\$ 200,—
8. Олесницький Остап і Слава	\$ 175,—
9. бл. п. Кливак-Гореча Ольга з Чайківських, що померла 26 червня 1987 в Торонто — брат Богдан Чайківський з дружиною з доньками Дарією Боудана і Мелясею Куделя з родинами	\$ 150,—
10. По \$ 100,—: 1. Волчук Роман інж., 2. Гладка Ірина мгр., 3. Кознарська Марія д-р, 4. бл. п. о. Лукасевич Йосиф (Дзедрик Андрій проф. замість квітів на могилу товариша з Головної гімназії у Львові), 5. Олесницький Юрій з нагоди переходу в пенсійний стан, 6. Тарнавський Юрій і Уляна . . .	\$ 600,—
11. Онишкевич Ілля мгр.	\$ 95,—
12. По \$ 50,—: 1. Граб Роман д-р, 2. бл. п. Кливак-Гореча Ольга — зложили Гнатейко Мирон і Ольга, 3. бл. п. Кливак-Гореча — зложила Кознарська Марія д-р, 4. Костюк Галина, 5. Мриглоцька Люба, 6. Муссаковська Ольга, 7. Чипак Ярослав інж. і Ольга	\$ 350,—
13. По \$ 25,—: 1. Гнатик Володимир мгр. і Ольга, 2. Долинська Ляриса, 3. Кредитова Кооператива, Ньюарк, 4. Кузьма Григорій і Ірина, 5. Ратич д-р і Іванна д-р	\$ 125,—
14. По \$ 20,—: 1. Демидович Христина, 2. Городинська Марія, 3. Кравчук Микола, 4. Мандюк Володимир і Микола	\$ 80,—
15. По \$ 15,—: 1. Букачевський Ярослав інж. і Ярослава, 2. о. Селепина Артем і Олександра	\$ 30,—
16. Жеребецький Богдан і Ярослава	\$ 10,—
17. Пилипчак М.	\$ 5,—

Ф Л О Р И Д А

1. По \$ 1.000,—: 1. Бардахіфський Олекса і Іван, 2. Горбова Євгенія, 1. бл. п. Трач Володимир (у п'яту річницю смерті батька вплатили: Трач Любомир і Ірина, 4. Шеврон інк. — дорівнювальний фонд до пожертви Ковальчука Михайла, хайла, Маямі	\$	4.000,—
2. Прокопишин Юрій і Ірина, Маямі — вирівняна декларація	\$	750,—
3. Релігійно-Культурний Осередок св. Андрія в Норд Порт	\$	500,—
4. Вертипорох Юлія, Ст. Петербург	\$	450,—
5. Петрина Василь д-р і Євгенія, Норт Порт	\$	250,—
6. По \$ 200,—: 1. Сольчаник Богдан і Стефанія, 2. Шморгун Іван і Інґа, Балтиморе (МД.)	\$	400,—
7. По \$ 150,—: 1. Лотоцький Іван, 2. Паньків Василь і Юлія	\$	300,—
8. По \$ 100,—: 1. Повх Мирослава, 2. Похмурський Богдан, 3. Филипович Євген і Ольга	\$	300,—
9. По \$ 50,—: 1. Богдан Лідія, 2. Мартинів Галина, 3. Солчаник Мирослав	\$	150,—
10. Бульба Ольга	\$	25,—

П Е Н С И Л Ь В А Н І Я

1. По \$ 1.000,—: 1. бл. п. Бриндзей Степан — у світлу пам'ять брата зложила Куземська Марія, 2. Татунчак Юліан Володимир — зі спадку	\$	2.000,—
2. Геврик Тит і Софія	\$	750,—
3. Вомпель Роман	\$	125,—
4. Українська Щадниця — Філядельфія	\$	100,—
5. Товариство Українських Інженерів	\$	75,—
6. По \$ 25,—: 1. Пушкар Володимир д-р і Стефанія інж., 2. Тимяк Сидір інж. — Михайло і Марія, 3. Шумська Марія	\$	75,—
7. Пушкар Лев і Степанія	\$	20,—
8. По \$ 10,—: 1. Дзівак Іван і Анна, 2. Кравців і Р., 3. Розпутько Ольга	\$	30,—
10. Пластові Курені «Перші Стежі», старші пластунки та нень-йорки, відмічують 40 років свого існування і жертвують	\$	1.000,—

О Г А Й О

1. Паньків Володимир і Юлія	\$	500,—
2. Вудкевич Іван	\$	350,—
3. По \$ 50,—: 1. Качала Созонт, 2. Мартинюк Олена, 3. Павлишин Дмитро д-р	\$	150,—
4. Музичка Ярослав д-р і Лярісса	\$	25,—
5. о. Тилявський Іван	\$	20,—

6. Мичковський Мирослав д-р	\$	15,—
7. Волчук Софія	\$	10,—
8. Пласт — Войнарівці	\$	7,10
9. Лагола Петро	\$	5,—

Замість квітів на могилу:

бл. п. Дерій Омелян д-р, Балтимор — зложили:

Кредитова Кооператива, Балтимор	\$	100,—
о. Булавка Анатоль і Марія	\$	50,—
По \$ 30,—: 1. Ганас Володимир, 2. Романовська Наталія	\$	60,—
По \$ 25,—: 1. Кохановська-Пісецька Олена, 2. Лемішка Андрій д-р і Лідія, 3. Палійчук Василь і Оксана, 4. Мамутін Анна	\$	100,—
По \$ 20,—: 1. Бендюк Олег, 2. Зелінська Раїса, 3. Зелінський Юрій, 4. Зінкевич Осип і Надія, 5. Калиновська Оксана, 6. Корж Василь і Ольга, 7. Самолук Остап, 8. Стельмах Остап і Анна	\$	160,—
По \$ 10,—: 1. Бохно Михайло, 2. Мудрий Петро і Галина, 3. Полішук Анна, 4. Совган Ярослав, 5. Стельмах Роман, 6. Чорнодольська Дарія, 7. Чумак Лідія, 8. Шавяк Ярослав і Лідія	\$	80,—
По \$ 5,—: 1. Добродій Микола, 2. Кондратенко Микола, 3. Ягниш Олекс	\$	15,—
Разом	\$	565,—

бл. п. Олексішин Іван проф. д-р — зложили:

Гайда Михайло і Евфрозина, Востон	\$	100,—

бл. п. Герасимович Марта (з Колтунюків), мати нашого товариша Романа Герасимовича — зложили:

По \$ 30,—: 1. Гнатківський Володимир і Богданна, Н.Й., 2. Купчинський Юрій і Ірина, Н.Й.	\$	60,—
По \$ 25,—: 1. Гончаренко Юрій і Марія, Н. Дж., 2. Козбур Тарас і Оксана, Каліф., 3. Терлецький Ярослав і Аріядна, Каліф., 4. Ференцевич Юрій і Христина, Н. Дж., 5. Шарко Мирон, Па., 6. Шепарович Зенон і Ірина	\$	150,—
Разом	\$	310,—

КАЛІФОРНІЯ

1. Гамерський Богдан мгр. і Гілія	\$	100,—
2. Хейс Валентин і Олена	\$	50,—
3. Іськів Марія	\$	20,—
4. Костирко Микола	\$	10,—

М Е Р И Л Е Н Д

1. Раковський Мирослав інж. і Олена	\$	30,—
2. Коропецький М. і Оксана	\$	25,—

Н Ь Ю Й О Р К

1. д-р Ценко Микола	\$	1.000,—
2. Душенко Степан і Ольга	\$	865,—
3. Кредитова Кооператива Рочестер	\$	250,—
4. Прокоп Мирослав д-р і Люба	\$	200,—
5. По \$ 100,—: 1. бл. п. Домбчевський Іларій (у пам'ять мужа — Домбчевська Анна), 2. Осінчук Роман д-р, 3. Паньків Стефан, 4. Православна Кредитова Кооператива, Нью Йорк	\$	400,—
6. Галів Микола інж. і Люба З.	\$	25,—
7. Тупицький Володимир	\$	20,—
8. Н. Н.	\$	15,—

М И Ш И Ї Е Н

1. Андрусак Ілля д-р (різдвяний подарунок у пам'ять мужа зложила — Андрусак Марія	\$	2.000,—
2. Марчак Роман	\$	100,—
3. По \$ 25,—: 1. Кульчицька Фалина, 2. Слюсарчук Атанас д-р	\$	50,—
4. Цап Михайло	\$	10,—

Р І З Н Е

1. Процик Юрій д-р і Марія д-р, ІЛ.	\$	50,—
2. Гула Петро, ІЛ.	\$	25,—
3. По \$ 20,—: 1. Гайда Ігор і Рома, Конн., 2. Процик Стефан Вірдж.	\$	40,—

(«СВОБОДА», Джерсі Сіті, ч. 84, 5. V. 1988)

*

К І З Е М Ч У К ВАСИЛЬ і МАРІЯ

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Кіземчук Василь, син української господарської родини, народився 1925 р. у селі Стінка, повіт Бучач, Зах. Україна. В наслідок 2-ої світової війни опинився поза Україною. 1945—47 перебував у таборі переміщених осіб (ДіПі) в Австрії. Звідтіля виїхав у вибрану Канаду, де в короткому часі одружився. Дружина: Марія Приймак, дочка господаря, довголітня секретарка громади села Яківка, повіт Коломия, Галичина. Двоє дітей виховали в українській школі при церкві, в Пласті (самі працювали в Пласт-прияті), дали їм університетську освіту й діждалися двох унуків. Самі залишилися при вибраній організації УСТ і УНО Торонто місто.

Переорганізація:

ПАТРОНАТ НТШ—САРСЕЛЬ

перемінено на:

ФУНДАЦІЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ Інк.

Учасники основуючих зборів в Торонті, 16 грудня 1987

Зліва направо: сидять — Володимир Пушкар, Уляна Смеричинська, Євген Борис, Олег Іванусів (голова), Атанас Фіголь, Марія Тарнавська, Володимир Баранецький; стоять — Божена Іванусів, Юрій Курис, Марко Горбач, Любомир Козак, Петро Яцик, Мирослав Вігус, Юрій Даревич, Богдан Кальба, Марія Голод, Василь Войко, Кальба Юрій, Марія Спольська, Василь Вади́к, Омелян Тарнавський, Раїса Ліщина.

Проблема переорганізації Патронату НТШ-Сарсель в Торонті — зокрема оформлення його як юридичної особи (інкорпорація) — була темою багатьох розмов вже від кількох років.

Двадцять літ провід Патронату лежав незмінно в руках зіграних і повністю відданих справі людей, з малими змінами тих, що були започаткували т. зв. «Акцію — С» (тобто: Сарселью) ще в 1966 р. (Див. стаття голови Патронату дир. Євгена Бориса: «У двадцяті річницю Патронату НТШ-Сарсель у Торонті», «Вісті із Сарселею» ч. 29—30, серпень 1987, стор. 30—35). Проблема передачі в нові — молодші руки була пекуче-актуальною. Тож зрозумілою була потреба заінкорпорувати товариство, що його названо — подібно як в ЗДА — **Фундація Енциклопедії України, Інк.** в Торонті, Канада.

Перші (засновні) загальні збори корпорації відбулися 16 грудня 1987 в Торонті. **Фундацію очолив інж. Олег Іванусів.**

Тимчасова адреса Корпорації: O. Iwanusiw 8 Strath Humber Court
Islington Toronto, Ont. Canada

У всіх справах, що торкаються Патронату НТШ-Сарсель, просимо звертатися на адресу: N. Zakydalska 505 Annette St. Toronto, Ont. Canada

Б А Л А Н С НТШ-Сарсель
31 грудня 1987

	активи:	пасиви:
1. Каса	1.048,76	
2. Поштове чекове conto	1.422,17	
3. Банк	41.045,45	
4. Бібліотека	0,01	
5. Рухомості	0,01	
6. Довжники і вірителі	161.587,11	52.582,68
7. Запасний Фонд		46.771,25
8. До запасного фонду		105.749,58
фр. фр.:	205.103,51	205.103,51

РАХУНОК ВИДАТКІВ І ПРИБУТКІВ
1. 1. — 31. 12. 1987

	видатки:	прибутки:
1. Платні і соц. свідчення	270.924,70	
2. Податки	18.220,—	
3. Опал	26.766,—	
4. Вода	7.025,75	
5. Електрика — газ	21.137,99	
6. Телефон	18.175,21	
7. Поштові оплати	3.843,20	
8. Транспорт	2.310,74	
9. Канцелярйне приладдя	4.028,45	
10. Вдержання городу	4.437,10	
11. Загальна адміністрація	5.643,30	
12. Консервація дому	5.913,43	
13. Репрезентація	1.891,70	
14. Різне	4.586,11	
15. Бібліотека	36.587,68	
16. Ремонт будинку	34.963,77	
17. Фундації		559.246,82
18. Членські внески		4.457,89
19. Комірне (чинш)		8.500,—
20. До запасного фонду	105.749,58	
	572.204,71	572.204,71

Сарсель, у травні 1987.

(—) Атанас Фіголь
фін. реф.

(—) Тереса Жуковська
книговод

ПАТРОНАТ НТШ-Серсень — Т О Р О Н Т О

БАЛАНС на 31. 12. 1987

	активи:	пасиви:
1. Банки	\$ 146.380,62	
2. Інвестиції	" 204.878,29	
3. Перехідні суми	"	12.000,—
4. Перенос з фундацій	"	49.993,86
5. Майно на 31. 12. 1986	"	345.286,21
6. Недобір 31. 12. 1987	" 56.021,16	
	\$ 407.280,07	407.280,07

РАХУНОК ВИДАТКІВ І ПРИБУТКІВ

1. 1. — 31. 12. 1987

	видатки:	прибутки:
1. Дотації на Сарсель	\$ 52.036,—	
2. Кошти продукції	" 30.887,06	
3. За книжки ЕУ/2	" 1.660,—	
4. Адміністративні витрати	" 1.127,08	
5. Перенос із фундацій	" 49.993,86	
6. Перехідні суми	" 12.000,—	
7. Добровільні датки	"	32.725,25
8. Замість квітів	"	3.702,—
9. Продажа видань НТШ	"	4.319,60
10. Відсотки і різниця валюти	"	23.831,87
11. Філії Патронату	"	23.960,—
12. Фундація Кубійовичів	"	3.145,12
13. Недобір 1987	"	56.021,16
	\$ 147.705,—	147.705,—

Торонто, в квітні 1987.

За Патронат НТШ-Сарсель:

(—) *м-р. Богдан Кальба*
книговод(—) *Наталка Закидальська*
скарбник

Б А Л А Н С В-тва « К Н И Г А »
на 31 грудня 1987

	Н.М. активи:	Н.М. пасиви:
1. Рухомості	1,—	
2. Товари (запас томів ЕУ)	175.244,60	
3. Довжники	95.258,16	
4. Представники	75.231,59	
5. Інші активи	690,—	
6. Банк	31.159,66	
7. Поштове чекове conto	1.079,32	
8. Каса	1.067,17	
9. Наперед заплачені податки	342,56	
10. Вірителі (НТШ)		339.618,43
11. Інші зобов'язання		9.065,75
12. Основний капітал		50.000,—
13. Недобір	18.610,12	
	398.684,18	398.684,18

РАХУНОК ВИДАТКІВ І ПРИБУТКІВ

1. 1. — 31. 12. 1987

	видатки:	прибутки:
1. З продажу товарів		7.406,26
2. Зворот податку		4.411,—
3. Товаровий вклад	3.401,38	
4. Платні	4.408,16	
5. Кошти приміщення	1.940,—	
6. Порторія	776,70	
7. Транспорт і поїздки	1.062,61	
8. Банкові кошти	331,93	
9. Телефони	543,57	
10. Датки	108,01	
11. Бюрове приладдя	492,—	
12. Податок доплата 1984	1.407,—	
13. Недобір		2.732,10
	14.549,36	14.549,36

Гермерінг, 7 червня 1988.

(—) *Едуард Шікер*
Уповноважений для справ податків
і перевірки балансів

П Р О Т О К О Л

Контрольної комісії НТШ із контролі В-ва КНИГА в Мюнхені, 4. 8. 1988

Члени В-ва КНИГА пп. Атанас Фіголь та Іван Керестіль предложили Контрольній комісії НТШ, в складі пп. Мирослав Антохій та Іван Жегуц, бухгалтерські книги, картотеки й прилоги за рік 1987.

Баланси і рахунки прибутків і видатків за звітний період виготовив уповноважений для справ податків і перевірки балансів п. Е. Шікер в Мюнхені. У висліді контролі стверджено, що книговедення Видавництва ведено згідно з нормами, які зобов'язують реєстровані спілки з обмеженою порукою.

При контролі були присутні Голова Європейського НТШ, проф. д-р А. Жуковський, 1-ий Заст. голови проф. д-р В. Янів і 2-ий заст. голови, проф. д-р Кирило Митрович.

За Контрольну Комісію НТШ:

(—) *Мирослав Антохій*

(—) *Іван Жегуц*

С п и с о к ч. 42

охоплює пожертви на ЕУ за рік 1987, які надійшли безпосередньо або посередньо через наших представників до НТШ в Сарселі
продовж 1987 року.

З. Д. А.

Клівленд

Кавка Микола і Марія з Яцкевичів Різник	\$	100,—
Кікта Степан	\$	22,—

Чікаго

Гула Петро	\$	20,—
«Ті, що греблі рвуть»	\$	600,—
Фірішак Осип (400 ДМ через п. Керестіля)	\$	225,—

Збірне

Болтімор: УНС 320 Відділ (п. Малко Іван)	\$	50,—
Бервін: Павліш Ілля	\$	10,—
Боффало: Допомогова Секція (за 1987 рік)	\$	250,—
Вортінгтон: Мельник Олександра	\$	100,—
Джерсі Сіті: Татунчак Юліан (спадок через УНСоюз)	\$	50,—
Матаван: д-р Степан Парубчак	\$	50,—
Натлей: мгр. Бачинський Юліан	\$	13,—
Нью Йорк: СУА Відділ 64	\$	180,—
Трентон: д-р Гіль Зиновій	\$	30,—
Філядельфія: Земляцьке Об'єднання «Тернопільщини» — на видання книги з ділянки географії України В. Кубійовича	\$	1.500,—

Замість квітів на могили:

бл. п. Заяць Анна, мати п. Оксани Бережницької, зложили: інж. Богдан і Христина Турченюки, Філядельфія	\$	25,—
бл. п. Заяць Теодор і Анна, зложила дочка Оксана Бережницька з Боффало	\$	50,—
бл. п. Стельмах Тетяна, Честер Па. зложив у пам'ять дружини муж Іван Стельмах	\$	500,—
бл. п. Цьолко Роман, поручник Дивізії УНА, та ад'ютант генерала Шандрука, зложили: По \$ 25,—: 1. Бережницька Оксана, Боффало, 2. Турченюк Богдан інж. і Христина, Філядельфія	\$	50,—

КАНАДА

Бріт. Колумбія

о. прелат Колодій Мирослав, Келовна	\$	550,—
о. митрат Ганушевський Богдан, Нью Вестмінстер (дотепер разом \$ 510,—)	\$	400,—

Vinnipeg

Яремчук Дмитро	\$	500,—
Марусяк Марія, в пам'ять Марії Янковської	\$	300,—

Гамільтон

Клуб українських підприємців і професіоналістів	\$	500,—
Кредитівка «Самопоміч»	\$	200,—
Жилавий З.	\$	50,—
Логин Юрій	\$	50,—
Гнатів Іван	\$	10,—

Монреаль (до 31. 7. 1988)

Антонович Марко д-р	\$	200,—
Василишин Катерина	\$	500,—
Грицина Василь (спадок) — ур. 13. 1. 1921 в Гаях Вижніх, по- віт Дрогобич, Галичина, упокоївся 13. 8. 1987 в Монреалі	\$	1.025,—
Малишко Михайло і Антоніна	\$	200,—
о. прот. д-р Куташ Ігор	\$	50,—
Бойко Стефан	\$	20,—
Чарторинський Володимир (решта декл. суми)	\$	80,—
Петрашко Софія (решта декл. суми)	\$	400,—
Хохлач Іван і Ярослава (до 13. 4. 1988 разом: 4.020,—)	\$	1.000,—
Бродович Василь і Наталія (решта декл. суми)	\$	175,—
Опарек Іван і Евдокія	\$	405,—
Інж. Зайшлий Ярослав і Ольга (декл. сума)	\$	1.000,—
Гайда Михайло і Анастасія	\$	500,—
Українська Католицька Парафія св. Василя Великого в Ляшні	\$	300,—

Р і д ж а й н а

д-р Казимира Богдан	\$ 675,—
д-р Шухевич Богдан	\$ 100,—

С у д б у р и

Торищак Осип (дотепер разом: \$ 4.424,—)	\$ 2.250,—
Бас Іван — зі завіщання, див. у цьому числі «ВіС»	\$ 500,—

Т о р о н т о

Борис Іван і Марія — в пам'ять Дідів зложили:	
Борис Юрій і Надія	\$ 2.000,—
Братство Укр. Католиків церкви св. Миколая	\$ 500,—
мгр. Винників Дарія, в пам'ять Батьків	\$ 1.000,—
Гороховянка Марія, зі завіщання	\$ 250,—
Грабовський Михайло і Марія	\$ 750,—
Гусаревич В.	\$ 250,—
Даниляк Єлисавета	\$ 50,—
о. Жолкевич Володимир, в пам'ять Батька зложили: дочки Кри- ховецька Оксана і Воробець Христина	\$ 1.000,—
Закидальська Наталка	\$ 100,—
Зорич Ярослава	\$ 450,—
Клюфас Микола	\$ 100,—
інж. Кміть Михайло — завіщання	\$ 2.000,—
д-р Копач Олександра	\$ 60,—
д-р Костів Константин	\$ 30,—
Кришталович Ігор і Лідія	\$ 1.000,—
Кулицький Ярослав (з Англії — разом дотепер 2.700,25)	\$ 1.310,25
д-р Лялюк Богдан	\$ 500,—
мгр. Мармаш Любов	\$ 100,—
Нагніт Іван і Дарія — неприйнятий гонорар д-р Надії та інж. Антонові Івахнюкам	\$ 100,—
о. Паньків Дмитро	\$ 150,—
Прибитківська Емілія	\$ 40,—
Проць Ольга — завіщання	\$ 1.000,—
Ріпецька Ірина	\$ 30,—
Руденська Дарія	\$ 500,—
Ружицький Олександр — в пам'ять брата і швагра зложили:	
д-р Надія і інж. Антін Івахнюки	\$ 2.000,—
Стельмах Петро і Іванна, Міссісага	\$ 1.000,—
Тарнавська Марія	\$ 500,—
Укр. Кредитова Спілка Торонто	\$ 800,—
Укр. Стрілецька Громада, Гол. Управа	\$ 200,—
У. П.	\$ 30,—
мгр. Федейко Ольга	\$ 500,—
Фецик Микола	\$ 100,—
д-р Цуровський Роман	\$ 30,—
Шафранюк Ярослава	\$ 300,—
інж. Яріш Василь, в пам'ять св. п. брата Петра	\$ 100,—

З б і р н е

Бирлінгтон: Мельник Микола	\$ 100,—
Вестон: Фішер-Слиж Марія	\$ 200,—
Віндзор: Савчинський Семен, спадок	\$ 1.000,—
Гвелф: Укр. Культурний Осередок «ТИРСА»	\$ 500,—
Едмонтон: Скрипник Ярослав	\$ 50,—
Кітченер: проф. Винницький Іван і Іроїда	\$ 500,—
Ляшін: Укр. Кат. Церква св. Василя	\$ 300,—
Ніягара Фолс: Панчишин А. Т.	\$ 2.000,—
Рочестер: Зелез Володимир і Слава	\$ 60,—
Тандер Бей: УКЦ Вознесіння Христа	\$ 1 000,—

Замість квітів на могили:

бл. п. Дацко Ярослав, зложили: по \$ 25,—: Хоменко Володимир і Ліда з Монтреалю	\$ 25,—
бл. п. д-р Яворський Олекса, Торонто, зложили: по \$ 100,—: Ковч Дмитро, Колісник Роман і Галина, Микитюк Михайло і Оксана; по \$ 50,—: Бойко Василь з родиною, д-р Кальба Ярослав, УКЦерква св. Петра й Павла; по \$ 30,—: Бабій Лев, Дроздовський С. А.; по 25,—: Говда Орест і Василина з Вінніпегу, Говда Яків і Катерина з Вінніпегу, Комаринський Ярослав з Англії, Папіж Василь і Олена з Англії, Салдан Ростислав з Англії, д-р Сокольський Остап і Зоряна, Томсон ДМ., мгр Хабурський Омелян; по \$ 20,—: Бігус Богдан і Марія, Борис Евген і Олена, Родина Вакуловських, Волянук Олекса, Закидальська Н., мгр Кальба Богдан, д-р Крохмалюк Любомир і Стефанія, Кулик Іван, Павлишин І. С.; по \$ 10,—: Базилевич Ірина, інж. Вацик Василь, Вільшинський Юліан, Качмарук Т., Кріль Михайло, Падик Іван, Реплянський Григорій і Марія, Слободян Ярослав, інж. Тарнавський Омелян і Олександра, Федик Дмитро; Синович К. \$ 2,—	\$ 992,—
бл. п. інж. Федюшко Ярослав, Торонто, зложили: Святомиколаївська Кредитівка \$ 100,—; Федюшко Анна, дружина з родиною \$ 50,—; по \$ 20,—: Бігус М. і М., Закидальська Н.; по \$ 10,—: Музичишин Марта, Переймибіда Т.	\$ 210,—
бл. п. Сторощук Роман, Ошава, зложили: Сторощук Мирослава, дружина \$ 535,—; Сторощук Юрій, син \$ 150,—; о. Івахів Петро \$ 100,—; по \$ 50,—: Горнич Ірина, Саведчук Роман і Стефанія; Макогон Іван і Розалія \$ 30,—; по \$ 25,—: Гаук Марія, Дзікевич Петро; Клос Марія \$ 20,—; Гнатишак Ольга \$ 15,—	\$ 1.000 —
бл. п. Павлишин Олександр, Торонто, зложили д-р Соханівський Володимир і Леся	\$ 100,—

бл. п. Ружицька - Іванюк Надія, Протон Стейшен, Онт., зложили: по \$ 100,—: Закидальська Наталія, Нагніт Іван і Дарія із Савтгемптон, мгр Федейко Ольга; Харак Андрій і Марія Леся \$ 50,—; по \$ 30,—: Дувало Ірина, Штундер Дмитро; Борис Евген і Олена \$ 25,—; по \$ 20,—: мгр. Воднарук Лідія, мгр. Винників Дарія, Паладійчук Євгенія, мгр Терлецький Ю. Р. М.	\$ 515,—
бл. п. Мармаш Любов, Торонто, зложили: Пясецький Володимир \$ 100,—; мгр. Пясецька Ольга \$ 75,—; мгр. Федейко Ольга \$ 30,—; Біжак А. \$ 25,—; по \$ 20,—: Левицька Іванна, мгр. Терлецький Ю. Р. М.; інж. Тарнавський Омелян і Олександра \$ 10,—	\$ 280,—
бл. п. мгр. Кінасевич з Левицьких Марія, Торонто, зложили: по \$ 20,—: Закидальська Н., мгр. Максимець Василь і Марія	\$ 40,—
бл. п. Синишин Юрій, Торонто, зложили: по \$ 100,—: Велигорський Ігор і Богданна, Синишин Богдан і Оріся; по \$ 50,—: д-р Попадинець Ігор, Синишин Ярослав; по \$ 30,—: Попадинець Дмитро, Сас Антін; по \$ 25,—: Ковальчук Іван, Хмільський Володимир; по \$ 20,—: Єйна Степан, Келлер Данило, Маківський Роман і Ванда, Матківський Ярکو і Маруся, Пільків Теодор; по \$ 10,—: Безпальчук Антін, Водославський Микола, Скоропад Михайло, інж. Тарнавський Омелян і Олександра, Ясінський Петро і Ольга; Ільків Андрій \$ 5,—	\$ 565,—

І Н Ш І К Р А Ї

Австралія

Сідней — Союз Українок НПВ, сусп. опіка . . . . . \$ 200,—

Англія (В. Бр.)

Волвергемптон — Волошинович М. . . . . \$ 10,—

Аргентина

Буенос Айрес — Стернюк Марта . . . . . \$ 70,—

Бельгія

Брюссель — о. Курилас Богдан . . . . . \$ 35,—

Німеччина

Айхталь-Айх — Тугр Фридрих . . . . . \$ 12,—

Бонн — замість квітів на могилу —

— бл. п. д-р Макарушка Любомир — зложили члени пластового курія «Ті, що греблі рвуть» . . . \$ 75,—

Мюнхен — Керестіль Іван . . . . . \$ 1.000,—

” — д-р Максимович Володимир . . . . . \$ 750,—

” — д-р Мялковський Володимир . . . . . \$ 100,—

” — Науменко Григорій . . . . . \$ 1.500,—

1. Лебедович д-р Міляс і Звенислава	\$	250,—
2. По \$ 150,—: 1. Лебедович д-р Віктор і Оля, 2. Лебедович д-р Олег, 3. Кордуба Богдан і Світляна, 4. Казевич Богдан і Лідія	\$	600,—
3. По \$ 50,—: 1. Ворик Осип і Іванна, 2. Городиський д-р Орест і Рената	\$	100,—
4. По \$ 25,—: 1. Гнатчук Всеволод і Христя, 2. Петріна Богдан і Наталка, 3. Савка д-р Я. і Марійка, 4. Саяк Володимир і Євгенія, 5. Саяк Зоріанна, 6. Стефанюк Роман і Мирося, 7. Цісарук Ярема і Ляріса	\$	175,—
5. По \$ 20,—: 1. Андрушків Богдан і Віра, 2. Липецький Любомир і Христіна, 3. Шумило Михайло і Грина	\$	60,—
6. По \$ 10,—: 1. Вроблевські Леонард і Ліда, 2. Козак Ярko і Христя, 3. Мазяк Роман і Юліанна	\$	30,—

Разом . . . . . \$ 1.215,—

Париж —	еп. Михаїл Гринчишин	\$	1,000,—
" —	інж. Маслов Микола	\$	1,000,—
" —	д-р Калина Угрин	\$	40,—
Сарсель —	замість квітів на могили —		
	— бл. п. Годис Володимир Проф. — зложили: інж.		
	— Богдан і Христина Турченюки з Філядельфії	\$	25,—
	— бл. п. Сіяк-Кубилович Дарія — зложила: Со-		
	— ломія Дроздовська, Едмонтон	\$	100,—

БОРИС ІВАН і МАРІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 5.000,—

До початків історії укр. купецтва в Галичині

Борис Іван, видатний купець і промисловець, нар. 4. 5. 1869 у Дрогобичі, помер 12. 11. 1932 у Львові. Один із перших організаторів укр. міщанства й купецтва в Галичині. Співініціатор і секретар Першого з'їзду руських, галицьких і буковинських, купців у Львові 12. 2. 1906. Член контрольних рад таких центральних установ у Львові, як Народна Торговля, Сільський Господар, Народна Гостинниця, Міщанське Братство і ін. та їхніх відділів у Перемишлі. Ще замолоду усвідомив собі, що упосліджене суспільне становище українців у Галичині було спричинене тяж станом посідання наших міст чужинцями: «польське уліце, жидовське каменіце». Тому призначив трьох своїх синів на купців. (Найстарший син Іван згинув в Українській Галицькій Армії). Був власником споживчої крамниці, присяжним знавцем церковних вин, за виробництво безалькогольних овочевих соків «Борисина» нагороджено його золотою медалею на першій сіль.-госп. виставці в Стрию. За зразкову суспільну працю австрійська влада призначила його суддею Торговельного суду, з титулом цісарського радника. Разом з адв. Володимиром Загайкевичем заснував Міщанську Касу для самостійних купців, якої був досмертним директором. Для своїх синів заснував ще крамниці з господарським знаряддям, фарбами, насінням і з текстильними товарами.

Марія (Йоганна, Констанца, Тіттріх Едле фон Рідельсгорт) нар. у Відні 1869, померла 1930. Її батько, капітан австрійської армії, був тяжко ранений в італійсько-австрійській війні і помер 1878. Мати вийшла вдруге заміж, а доньку віддано до гуртожитку для офіцерських сиріт. Вчителювала кільканадцять років у Відні, а відвідуючи з мамою своїх двох братів, офіцерів полку сім-сім (77) у Перемишлі, познайомилась зі своїм судженим Іваном Борисом. Полюбила українство і своїх чотирьох синів (Івана Юстина, Теодора Олексія, Євгена Фердинанда і Володимира Карла) виховала в укр. дусі. Працювала з приятельками: Ольгою Ціпановською, Теодорою Дмоховською, Оленою Куниковою і з ін. в керівництві товариств: Союзу Українок, Самаританської помочі, Опіки над воєнними могилами, а при Ін-ті для дівчат навчала укр. мови. Для неграмотних видала своїм коштом «Буквар

для самоуків». Спільно з Климентиною Авдікович заснувала фабрику цукорків «Фортуна», яку згодом спільничка перенесла до Львова і при допомозі митрополита графа Шептицького розвинула в велике підприємство.

Сини Теодор і Володимир змінили назву батькової фірми на «Спадкоємці Івана Бориса» і поширили підприємство на відділи з взуттям і спортивим приладдям. Євген перебрав текстильну крамницю «Мануфактура Е. Ф. Борис і С-ка», а згодом відкрив дві філії, в яких працювали абсолюенти високих шкіл, що не могли дістати праці в Польщі, бо навіть замітачі вулиць мусіли змінювати метрику на римо-католицьку. Також заснував «Висилковий Дім» для продажу текстильних товарів поштою священикам і вчителям. — Брати Бориси провадили всі підприємства на спільний рахунок 1938 вони збудували на вул. Гродській апартмент на 9 родин, вмурувавши у фундаменті цього будинку заяву, що дім збудований в рік проголошення самостійної Карпатської України. З приходом комуністичної влади весь маєток Борисів попав у руки «визволителів».

Посмертну Фундацію ЕУ в пам'ять батьків здійснили сини з родинами.

*

АЛЬБЕРТСЬКЕ Т-во для ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Едмонтон, Канада

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 6.000,—

Управа Т-ва 1986/87

Зліва — сидять: адв. П. Саварин, Віра Кунда, інж. В. Кунда — голова, Ольга Саварин, д-р М. Суховерський; стоять — П. Дацьків, д-р П. Ролянд, д-р Б. Медвідський. Бракує: д-р Д. Тодосійчук, Г. Якимечко, адв. І. Брода, адв. А. Семотюк.

Альбертське Т-во для збереження укр. культури засновано 1980, коли Альберта святкувала свій 75-літній ювілей. Провінційна Рада КУК рішила присвятити цей ювілей вшанованню перших укр. поселенців у Канаді. Для зреалізованя цього плану вибрано гром. комітет, в якого склад увійшли:

ДРОЗДОВСЬКА СОЛОМІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.050,—

Дроздовська Соломія, народилася в Підгайцях, Галичина, в родині судді Юліана і Марії з Крушельницьких, сестри славної співачки СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ. До Канади прибула як «доместик» 1947, де нею і її сином Андрієм заопікувався добродій-патріот Василь Семотюк, котрий і adopтував Андрія, та забезпечив обоїх матеріально. Проживає у Едмонтоні і є меценатом місцевого українсько-канадського архіву-музею.

У листі до редакції «ВіС» (28. 1. 1987) пані Соломія Дроздовська пише: «... можна помістити, що всі пожертви складаю в пам'ять св. п. Василя Семотюка, який упокоївся в 1958 р. в Едмонтоні.»

НАУМЕНКО ГРИГОРІЙ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.500,—

Науменко Григорій, народився 18. 8. 1920 на Полтавщині. 1936 закінчив неповносередню школу, вступив до педагогічного училища (тоді — технікум) і закінчив його 1939. Під час війни 1942 був вивезений до Німеччини (Баварія), де й залишився на постійне життя в Мюнхені. Перекваліфікувавшись на типографічного робітника, працював з 1958 складачем на лінотипі в друкарні «Логос», де друкується Енциклопедія Українознавства. З 1985 на пенсії, але продовжує складати ЕУ.

ВАТРАЛЬ БОГДАН і ПЕТРУСЯ

Фундатор ЕУ — дол. 500,—

В атр а л ь Богдан, син Стефана й Анни, нар. 15. 4. 1954 в Бредфорд, Англія. Закінчив студії при Ілліной. ун-ті в Чікаго степенем бакалавра фін. наук. Займав позиції менеджера Укр. Кооп. «Самодопомога» та працівника державної податкової агенції. Тепер є фін. реф. Укр. кооп. каси «Самопоміч» в Чікаго. Одночасно виконує функції скарбника дирекції цілоденної Школи св. о. Миколая та парафії св. Володимира і Ольги. П е т р у с я, донька Романа і Михайлини Панас, нар. 2. 12. 1955 в Чікаго, активна в укр. громаді, особливо в батьківському комітеті цілоденної Школи св. о. Миколая, в СУА, та в Укр. Балетній Школі. В їхній родині троє дітей: Ангелина, Юля і Михайло.

✱

БАБЧУК ВАСИЛЬ і АННА

Фундатори ЕУ — дол. 500,—

Б а б ч у к Василь, електрик-технік, нар. 12. 2. 1924 в м. Косові, Галичина. 1944 виїхав до Німеччини і перебував в таборах переміщених осіб. А н н а з дому Верхівська, походить з Полтавщини, учителька, 1949 прибули до Чікаго. 1961 перенеслися до стеиту Індіана, де заклали своє власне підприємство. Мають двох синів з вищою освітою: Юрій лікар, директор відділу наглої допомоги; Ігор, також лікар, працює в ділянці радіології.

П Л Е Ш К Е В И Ч О М Е Л Я Н і Е М І Л І Я
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.020,—

П л е ш к е в и ч О м е л я н, нар. 20. 1. 1908 в Боратині, повіт Сокаль, Зах. Україна, в родині о. Івана і Камілі з Криницьких. Торговельні студії закінчив у Львові 1931. Працю в кооперації почав 1932 в Маслосоюзі в Стрию і Турії Великій, а закінчив ревізором в Рев. Союзі Укр. Кооп. Після війни опинився з родиною в Німеччині, звідки 1949 емігрував до Америки і поселився в Чикаго. 1951 став директором Укр. Фед. Кооп. «Самопоміч»; був теж головою Т-ва Укр. Кооперації, головою Укр. Світ. Кооп. Ради (УСКР) і головою Кооп. Секції при СКВУ. 1977 відзначено його «Українцем Року» в Чикаго, а 1981 державна адм-ція кооп. у Вашингтоні надала йому спеціальну грамоту за кооп. працю. 1937 одружився з Емілією, донькою о. Дмитра і Марії Романовських. Мають двох синів, одружених і з родинами. Старший — д-р Олександр є професором біології, молодший — м-р. Богдан є власником компюторної фірми.

Ш Е Р Е М Е Т А О Р Е С Т
Фундатор ЕУ — дол. 500,—

Ш е р е м е т а О р е с т, нар. 23. 8. 1919 в Радехові, Галичина, в родині директора школи Прокопа і Степанії з Грицаків. Після матури записується на медичні студії у Львівському ун-ті, звідки 1943 вступає до Укр. Дивізії «Галичина» і попадає в табір полонених у Ріміні, Італія. Після звільнення з

МИЦИК РОМАН і ОЛЬГА
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.005,—

Мицик Роман ур. 10. 4. 1909 в Синевідську Вижнім, Галичина. Гімназію закінчив у Львові матурою 1927. Університетські студії розпочав у Львові, а закінчив у Мюнхені на УВУ з тит. магістра економ. наук. Все своє життя присвятив праці в укр. кооп. фін. установах, почавши від Пром-банку у Львові, а зараз є довголітнім президентом Укр. Кооп. Каси «Самопоміч» в Чикаго, якої був також основником. Довголітній голова гром. комітету зібрання фондів для ЕУ в Чикаго; голова Комітету тисячоліття Християнства в Україні, Відділ Іллиной. Ольга Секела-Мицик, внучка поетеси Уляни Кравченко, ур. 28. 11. 1912 в Яворові, вчителька руханки в укр. дівочій гімназії в Перемишлі. Подружжя Мициків мають: — дочку Христину та сина д-р Романа і трое внуків — Олександра, Мирона, Луку.

~~~~~  
Наклад ЕУ-2 вичерпаний! ... АЛЕ:

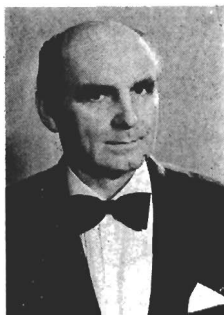
Маємо ще на складі антикваричні комплекти ЕУ-2 (яких поодинокі томи є на різному папері і в різних обкладинках) в ціні дол. 50,— за один том! Тобто:

КОМПЛЕКТ 10 томів ЕУ-2 — \$ 500,—

~~~~~  
полону одружується з Любомирою Вільчанською і разом емігрують до Аргентини. По 10-ти роках родина Шереметів переїздить до ЗСА і поселяється в Чикаго, де Орест працює як Лябораторійний технік у шпиталі. Обое активно беруть участь у гром. і церк. житті укр. громади. Їх родина збільшується, але в 1960 найстарший син Олег гине трагічно на пластовому таборі. Залишаються сини — Адріян, лікар і Марко, інженер. Орест помер 8. 9. 1982.

Посмертну фундацію ЕУ вплатила дружина Любомира Шеремета.

ШАРКО БОГДАН ЮРІЙ
Фундатор ЕУ — дол. 600,—

Шарко Богдан Юрій, мгр. прав, нар. 31. 10. 1920 у Викторіві, повіт Галич, в родині о. Ярослава й Ірини з дому Дащинич-Кульчицька. 1938 іспит зрілості в укр. держ. гімназії в Станиславові. Студіював: 1938-39 право на Львівському ун-ті; 1940-41 держ. «Музичне училище» в Станиславові; 1942-43 лісівництво на Львівській політехніці. 1944-45 доброволець 1. Укр. Дивізії-УНА. — На еміграції студії права і сусп. екон. наук на УВУ в Мюнхені, закінчені маґ. іспитом. Одночасно продовжував вокально-музичні студії приватно і в консерваторії в Мюнхені. Від 1950 виступає в країнах Зах. Європи як бандурист і концертний співак. Громадсько активний як член краєвої управи Патріархального Т-ва, Укр. Христ. Руху та Братства Дивізійників. — Дружина Ольга, доня Тетяна.

Дубилко Іван. *Почаївський монастир в історії нашого народу*. Вінніпег, Інститут Дослідів Волині, 1986. 115 стор.

Ярмусь Степан. *Дуїовість українського народу*. Вінніпег, Інститут Дослідів Волині, 1983. 226 стор.

Самчук Улас. *Марія. Хроніка одного життя*. Вінніпег, Інститут Дослідів Волині, 1986. 277 стор.

Лисак-Тивонюк Леся. *Хата в лісі*. Боффало-Нью Йорк, 1986. 285 стор.

Лисак-Тивонюк Леся. *Прийде весна. Збірка нарисів і оповідань*. Торонто-Нью Йорк, 1983. 304 стор.

Календар-альманах Нового Шляху 1987. Торонто, Новий Шлях, 1987. 208 стор.

Дорошенко Дмитро. *Гетьман Петро Дорошенко. Огляд його життя і політичної діяльності*. Нью-Йорк, УВАН у США, 1985. 712 стор.

Вибрані листи Пантелеймона Куліша, українською мовою писані. Редакція Юрія Луцького. Передмова Юрія Шевельова. Нью-Йорк-Торонто, УВАН у США, 1984. 326 стор.

о. ТАРНАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР і СТЕПАНІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.150,—
(квітень 1988)

о. Тарнавський Володимир, священник, нар. 16. 7. 1912 в с. Мухавка, пов. Чортків, Галичина, в родині о. Якова і Богданни з Глібовицьких. Гімназію закінчив у Станиславові (1931), богословські студії у Львові (1936); висвячений 1937 у Львові, душпастирював у рогатинському деканаті до 1944. Від 1922 член Пласту. Воєнні події 2-ої світової війни кинули його з родиною в Німеччину 1945—1949. Від 1950 в Едмонтоні, Останніх 30 років в парафії св. Юрія. За віддану працю для Церкви й українського народу був наділений 1973 Патріархом Йосифом гідністю почесного крилошанина. — Дружина — Степанія Смик, дочка о. Петра і Ростислави (з роду Кузеля), нар. 28. 5. 1916 в Галичі; гімназійне навчання побирала в Дівочому Ін-ті в Перемишлі. Одружені 1936, обоє були ціле своє життя активні в укр. церк. й гром. житті, з особливим узлядненням виховання укр. дітвори.

✱

КЛІЧУК МИКОЛА, та АНАСТАЗІЯ і ВАСИЛЬ КЛІЧУКИ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.500,—

Життєпис Фундатора див. «ВіС» ч. 29—30 стор. 35.

ПРО РЕЧІ БІЛЬШІ НІЖ ГРОШІ

Філядельфія Па. (Л. Яцкевич) — У суботу, 5-го жовтня ц. р. українська громада Філядельфії та околиці влаштовує в приміщенні У.О.К.Центру, при 700 вул. Сідар в Ебінгтоні, вечір в пошану проф. д-ра Володимира Кубійовича, якому в цьому році сповнилося 85 років життя.

Проф. В. Кубійович — це видатний український вчений, автор «Атласу України», «Географії України та сумежніх країв», промотор віднови НТШ в Європі та його перший голова, ініціатор та головний редактор Енциклопедії Українознавства, що є не тільки найбільш вагомим науковим твором нашої національної спільноти в діаспорі, але й неперевершеним науковим довідником вільного світу про Україну.

Ця унікальна Енциклопедія, що налічує досі 8,410 сторінок друку, є вислідом майже 40 років титанічної праці понад сотні українських вчених та спеціалістів з різних ділянок знання, яка охоплює такі видання:

- 1) три томи Загальної Енциклопедії українською мовою (ЕУ1), 1,230 сторінок;
- 2) два томи гаслової Енциклопедії англійською мовою (АЕУ1), 2,580 сто-

*Засідання пленуму дирекції фундації ЕУ
в Нью Йорку, січень 1986*

Зліва направо: сидять — А. Фіголь, Ірина Падох, В. Баранецький (голова), П. Саварин, Слава Олесницька, Є. Борис; стоять — Н. Олесницький, В. Маркус, П. Яцик, Я. Падох, В. Пушкар.

КОСТУР ПЕТРО

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 5.000,—

Костур Петро, кооператор, народився 12 серпня 1896 р. в селі Стрільбичі, повіт Старий Самбір, Галичина. В 1915 році покликаний до Австрійської армії два роки служив на російському фронті. Після ліквідації російського фронту вступив до Української Галицької Армії (УГА), з якою перейшов до Чехословаччини (ЧСР), де був інтернований. Після шести років перебування в ЧСР, де закінчив кооперативну школу, повернувся у рідне село, заложив кооперативу, побудував для неї дім, який стоїть ще й до сьогодні і брав активну участь у житті свого села. Коли вдруге більшовики окупували Галичину, емігрував 1948 через Німеччину до Канади, де тепер проживає у Вернон, Бритійська Колумбія. Гроші, які лишаються йому з пенсії дає на загальні українські національні цілі, в тому на Фундацію Т. Шевченка дав 10.000 дол. На закінчення свого життєпису пише: «... а далі? — не знаю, бо пора йти в дорогу!».

рінок; 3) десять томів гаслової Енциклопедії українською мовою, 10-ий том якої ще в друку (ЕУ2), 3,600 сторінок. 4) перший том (із запланованих чотирьох) англійської гаслової Енциклопедії (АЕУ2), 1000 стор. Разом 15 томів вже опублікованих та томи, що підготовляються до друку. Для завершення цього епохального діла треба ще 10 років праці та фінансової допомоги всієї української спільноти в діаспорі.

Але з-поміж усіх видань найкраща та найбільш імпозантна — це англійська гаслова Енциклопедія, що появляється накладом престижевого канадського видавництва University of Toronto Press. Всі ці енциклопедії, а англійська гаслова Енциклопедія зокрема, становлять не тільки візитну картку нашої національної тотожності, але й вагомий козир в боротьбі з російсько-імперською історіографією та її послідовниками за визнання окремішності українського народу в сім'ї вільних народів світу.

Проте, чудо публікації тих 15 томів Енциклопедії Українознавства ніколи не стало б дійсністю, якщо б не самопосвята особистого й родинного життя та професійно-наукових кар'єр двох одержимих людей: проф. Володимира Кубійовича та д-ра Атанаса Фіголя, фінансового секретаря проекту Української Енциклопедії НТШ в Сарселі.

МУРИНЕЦЬ АНДРІЙ і ЕВА
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 1.000,—

Муринець Андрій, електротехнік, народився 1909 р. в Городку біля Львова — помер 21 грудня 1979 у Вінніпегу. Ева, дочка Евстахія Мазура і Марії з дому Величко, народилася 6 січня 1917 в Галичині — померла 27 жовтня 1979 в Канаді. Обое виростили в містечку Городок біля Львова, де й побралися 1938 року. Після важкої скитальщини прибули 1949 р. до Канади й осіли у Вінніпегу. Ева працювала у Пласт-прияті і ЛУКЖ; Андрій був активний в місцевих українських національних організаціях; він же громадський діяч ще з Галичини, де боровся проти несправедливих польських переслідувань в Західній Україні. Покійні мали дві дочки: Марію (нар. 1939) Мариняк, та Александру (нар. 1941) Романенко.

Посмертну фундацію в пам'ять батьків зложили: Марія і Олег Мариняки.

Прізвище д-ра А. Фіголя зв'язане нерозривно з організацією грошових ресурсів, що уможливили фінансування цієї енциклопедії. На жаль, ми народ бездержавний та непрагматичний і тому між нами немає ні багатих фабрикантів, ні великих підприємців, ні банкірів і звичайно великих меценатів. У висліді майже всі українські громадські потреби у вільному світі фінансовані грошовими жертвами невеликого відсотка членів української громади, у виді справжньої повені т. зв. збіркових кампаній, не скоординованих та не пов'язаних ніяким пріоритетом. Заслуга д-ра А. Фіголя в тому, що він серед цієї повені всіх грошових збірок на більш або менше важливі потреби громади, зумів налагодити також фінансування публікації Енциклопедії Українознавства. Сьогодні, з перспективи 38 років, можемо сказати, що д-р А. Фіголь вив'язався зі свого, здавалося б, неосяжного завдання, блискуче!

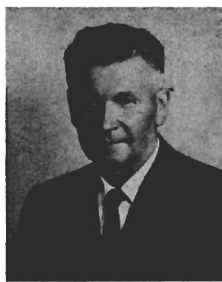
Українство ніколи не було під таким сильним наступом наших ворогів, як сьогодні, коли на нашій батьківщині явно готується могила українській тотожності. І тут щойно стає наявною велика правда, що на світі є речі, важливіші ніж гроші. Такими речами є друковане слово наукової правди,

Посмертну Фундацію ЕУ впустили дочки: д-р Надія Ворух-Ковч та Оля Джеймісон, обі з Торонта.

Ми є свідками зтяжної наукової війни поміж загарбниками та захистниками України. Цю зтяжну війну ми мусимо виграти з допомогою українського друкованого слова. Тому на Вечорі в пошану проф. В. Кубійовича у Філадельфії в суботу, 5-го жовтня ц. р., не повинна бути відсутня ні одна особа, в жилах якої струме справжній українська кров.

107

САХРИН ВОЛОДИМИР і МАРІЯ
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.000,—

Сахрин Володимир, підприємець, народився 1 листопада 1914 у Львові, де зложив іспит зрілості на філії Академічної гімназії і вступив на університет. Замішаний в політичному процесі був позбавлений права на дальші студії. 1937 переїхав до Перемишля, де співорганізував текстильну вирібню, що її націоналізували більшовики, а співвласники переїхали до Генеральної Губернії. 1939 одружився з Марією Демків, абсолювенткою гімназії СС-Василіянок і однорічної адміністративно-торговельної школи у Львові. 1948 виїхали до Канади, до Торонта, де проживають досі.

ФРАГМЕНТ ІЗ ЗУСТРІЧІ В ТОРОНТІ, ЖОВТЕНЬ 1985

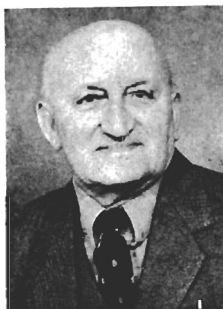
*Передають тритомову англійську енциклопедію Канади для Ювілята
(85-ліття) проф. В. Кубійовича.*

Зліва направо: А. Фіголь, Ю. Федорів, П. Яцик, А. Жуковський, Я. Кальба

КУЛИЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ МИХАЙЛО

Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.700,25

Кулицький Ярослав Михайло, син Василя і Марії з Бородчаків, народився 1 вересня 1907 в містечку Глиняни, в Галичині. Скінчив Академічну гімназію у Львові; згодом магістер Львівського ун-ту; працював у гімназіях «Рідної Школи». Як член Української Дивізії «Галичина» закінчив господарську старшинську військову школу. В англійському полоні в Ріміні вчив на гімназійних курсах української мови й літератури; згодом був референтом усього шкільництва в таборі. 1947 англійці перевезли його з Італії до Англії, де закінчив Вищий інститут адміністративного книговедіння і працював як професійний книговод у промислі до 69 року життя в Бірмінгемі, Англія.

Słownikzek prowincjonalizmów podolskich, ułożony w Kamieńcu Podolskim w r. 1863. Rocznik ces. król. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Kraków, 1870. Фотокопійне перевидання проф. О. Горбача.

Reisp Branko. *Korespondenca Jansza Vajkarda Valvasorja z Royal Society.* Ljubljana, SAZU, 1987. 115 s.

Traditiones. Acta Instituti Ethnographiae Slovenorum: 16. Ljubljana, SAZU, 1987. 387 s.

Studien zu Nationalitätenfragen: Nr. 1/1985. München, U.F.U., 1985. 125 S.

Studien zu Nationalitätenfragen: Nr. 2/1986. München, U.F.U., 1986. 131 S.

Дар від Олександри Шумовської-Гораїн:

«Запорожець за Дунаєм» — опера на 4 дії для фортепіана з текстом.

Текст «Наталки-Полтавки».

«Наталка-Полтавка» — партитура.

«Вечорниці» («Назар Стодоля») — слова і музика Ніщинського.

Жижка Марія. *Свята Земля Іерусалим.* Кембрідж — Англія, 128 стор. Дар авторки.

Літопис Укр. Повстанської Армії, том 8. Укр. Головна Визвольна Рада. Документи, офіційні публікації. Кн. перша: 1944—45. 319 стор. Торонто. В-во «Літопис УПА». 1980.

А н г л і я :

д-р НЕБОЖУК ТЕОДОР
Фундатор ЕУ — дол. 555,—

Небожук Теодор, лікар, народився 21 лютого 1916 у Виткові, повіт Сокаль, Галичина. 17-літнім учнем гімназії був заарештований і запротонений до польського концентраційного табору «Берега Картузька». Позбавлений права повернутися до гімназії в Сокалі, завершив середню освіту в Малій Семінарії у Львові. 1940 почав медичні студії в Граці, Австрія; 1943 німецьке «гештапо» заслало його до концтабору в Дахау (аж до 1945). 1950 в Канаді, в Торонті одружується з Ганною Сисак. Медичні студії закінчив 1961 в Мюнхені. Підірване кацетом здоров'я не дозволило йому провадити власну лікарську практику. Помер 29 вересня 1984.

«Нова Думка», ч. 29 за 1981 від Володимира Ноти.

Вояки — Воякам. Лондон — 1981 — Англія. 64 стор. Від Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії.

«Християнський Календар», 1982.

ж. Шветлосц за 1981, ч. 5. Від Володимира Ноти.

Календар-Альманах «Голосу Спасителя» за 1982, Йорктон, від В-ва «Голос Спасителя».

Туркало Ярослав К. «Нарис історії вселенських соборів» (325—787). Літ.-наук. в-во. Нью-Гейвен—Брюссель, 1974. 319 стор.

Вільна Українська Наука в Північній Америці та Ін-т ім. Симона Петлюри. Торонто Ін-т ім. С. Петлюри. Філадельфія, 1982.

Малецький Мирослав. Без ілюзій. Коментарі. З передмовою Івана Кедрин-Рудницького. Накладом Братства Кол. Вояків 1 Укр. Дивізії УНА. Мюнхен—Нью-Йорк. 238 стор. Дар автора.

Журнал «Ми і Світ» за 1980 (6 випусків) і за 1981 (6 випусків) від редактора Миколи Колянківського.

«Нова Думка», ч. 30. Вукавер, 132 стор. Від Володимира Ноти, Загреб.

Винниченко Володимир. Щоденник 1911—20, том I. Редакція, вступна стаття і примітки Григорія Костюка. Едмонтон—Нью-Йорк, 1980. 499 стор.

ГЕРЧУК ІВАН
Фундатор-меценат ЕУ — дол. 2.000,—

Герчук Іван, учитель, народився 2 вересня 1899 у Львові, де 1923 закінчив учительський семінар з українською викладавою мовою. Учителював у Польщі: 10 літ біля Варшави, 6 літ управитель вселюдної школи в мінсько-мазовецьким повіті. 1940—41 на Холмщині; згодом інспектор українських вселюдних шкіл у радимському і любартівському повітах. Як член «Дивізії Галичина» брав участь в бою під Фельдбахом; попав у англійський полон, в якому перебував 2 роки в Італії і других 2 роки в Англії. У грудні 1948 отримав англійське громадянство і 1951 емігрував до Канади. На різних роботах працював до 1980 р. У тому часі належав до Пласту, Учительського Т-ва, Братства Дивізіяників і Українського Відділу Канадійського Легіону.

Міяковський Володимир. *Недруковане й забуте. Громадські рухи дев'ятнадцятого сторіччя, новітня українська література*. Ред. Марко Антонович. Нью-Йорк, УВАН у США, 1984. 509 стор.

Українська революція. Документи 1919-1921. Ред. Тарас Гунчак. Нью-Йорк, УВАН у США, 1984. 478 стор.

Верига Василь. *Галицька соціалістична советська республіка (1920 р.)*. Перша большевицька окупація Галичини. Нью-Йорк-Торонто-Париж-Мельбурн, НТШ, 1986. 202 стор.

Вовк Анатоль. *Англійсько-український словник назв кольорів і кольорознавства*. За редакцією Богдана Струмиського. Нью-Йорк-Париж-Сидней-Торонто, НТШ, 1986. 94 стор.

Боднарчук Іван. *У дорозі життя. Повість з життя еміграційної молоді*. Торонто, 1986. 71 стор.

Плющ Леонід. *Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Московської криниці»*. Дванадцять статтів. Едмонтон, КІУС, 1986. 333 стор.

Ревакович Марія. *З мішка мандрівника. Поезії*. Нью-Йорк, В-во Нью-Йорської Групи, 1987. 59 стор.

Вадим Доброліж. *Альбом*. Вступна стаття Івана Кейвана. Едмонтон, Фонд ім. Вадима Доброліжа і В-во «Славута», 1985.

Berner Ostereiermärit 1985. Katalog. 79 S.

10. *Berner Ostereiermärit 1986. Katalog*. 16 S.

Видавництво „КНИГА“ • „KNYHA“ Verlag GmbH

Pienzenauer Str. 15, 8000 München 80, W. Germany. - Telefon (089) 98 03 72

Postscheckkonto
München 3061 61-808

Dresdner Bank
München 3.427.845

ПЕРЕД ПОЯВОЮ 10-го ТОМУ ЕУ/2

Находимся в останній фазі завершення великого видавничого проекту, що його перед 40 роками почав пок. проф. Володимир Кубійович, — перед закінченням словникової (абеткової) частини ЕУ/2 в десяти томах.

Редакційно ЕУ/2 повністю закінчена й манускрипт усіх гасел на літери «Ю» і «Я» вже вискладаний в друкарні. Цей матеріал буде вміщений в п'ятдесятому зошиті, що появиться на початку наступного 1989-го року.

До 10-го тому буде ще включений у формі окремого додатку список усіх фундаторів і меценатів ЕУ, подібно як це було вже зроблено в четвертому й шостому томах ЕУ/2. Тож остаточна поява 10-го тому передбачається на другу половину 1989 року.

До цього десяти томного видання плянується окремих 11-й том з доповненнями бракуючих гасел і помилок — «еррата» в ЕУ/2. Про це буде своєчасно повідомлення в пресі й в наступних числах «ВіС».

У парі з тим повідомляємо, що першу фазу Акції-С, що її замкнення плянувалося на 31. 12. 1988 пересуваємо на 1. липня 1989. Тимчасові замкнення конт жертводавців ЕУ на день 31 грудня 1988 виготовить центральна картотека в Мюнхені і розішле для остаточного узгодження усім нашим льокальним клітинам «Акції-С».

Як ми це заповіли вже у попередньому числі «ВіС» (ч. 29-30), будемо Акцію-С продовжувати далі для досягнення такої висоти «вічного фонду ЕУ», яка забезпечила би безперервну працю НТШ-Сарсель.

Сарсель-Мюнхен в жовтні 1988.

*Видавництво і Редакція
Енциклопедії Українознавства*

Société Scientifique Ševčenko

29 rue des Bauves, 95200 Sarcelles (Val d'Oise)

France, (tel. 990 05 82)

Ševčenko Gesellschaft der Wissenschaften

Pienzenauerstrasse 15, 8000 München 80, W. Germany

(Tel. 98 03 72)

„Logos“ GmbH, Buchdruckerei u. Verlag, Bothmerstr. 14, 8000 München 19